

eul_wid: okg-ei

Πλούταρχος ὁ Χαιρωνεύς · Plutarch of Chaeronea

Fragments on Epaminondas and Scipio

Ἀποσπάσματα περὶ Ἐπαμεινώνδου καὶ Σκιπίωνος

Period: Ῥωμαϊκή [Roman](#)
Dialect: Ἀττικίζουσα [Atticizing](#)
Domain: Φιλοσοφία [Philosophy](#)
Format: Πραγματεία [Treatise](#)
Affiliation: [Platonist](#)

1-2 (t) ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΚΑΙ ΣΚΙΠΙΩΝ Plut.

- ¹ Vit. Agesilai, c. 28. Πολλῶν δὲ σημείων μοχθηρῶν γενομένων, ὡς ἐν τῷ Περὶ Ἐπαμεινώνδου γέγραπται, καὶ Προθόου τοῦ Λάκωνος ἐναντιουμένου πρὸς τὴν στρατείαν, οὐκ ἀνῆκεν ὁ Ἀγησίλαος ἀλλ' ἐξέπραξε τὸν πόλεμον. Plut. ^[5]
- ² Vit. Pyrrhi, c. 8. Ἀννίβας δὲ συμπάντων ἀπέφαινε τῶν στρατηγῶν πρῶτον μὲν ἐμπειρίᾳ καὶ δεινότητι Πύρρον, Σκιπίωνα δὲ δεύτερον, ἑαυτὸν δὲ τρίτον, ὡς ἐν τοῖς περὶ Σκιπίωνος γέγραπται. ΣΚΙΠΙΩΝ ΑΦΡΙΚΑΝΟΣ Plut.
- ³ Vit. Ti. Gracchi, c. 21. Σκιπίων ὁ Ἀφρικανός, οὗ δοκοῦσι Ῥωμαῖοι μηδένα δικαιοτέρον μηδὲ μᾶλλον ἀγαπῆσαι, παρὰ μικρὸν ἦλθεν ἐκπεσεῖν καὶ στερεῖσθαι τῆς πρὸς τὸν δῆμον εὐνοίας, ὅτι πρῶτον μὲν ἐν Νομαντίᾳ τὴν τελευτὴν τοῦ Τιβερίου πυθόμενος ἀνεφώνησεν ἐκ τῶν Ὀμηρικῶν (α 47). Ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος ὃ τις τοιαυτὰ γε ῥέζοι· ἔπειτα τῶν περὶ Γάιον καὶ Φούλβιον αὐτοῦ δι' ἐκκλησίας πυνθανομένων, τί φρονοίη περὶ τῆς Τιβερίου τελευτῆς, οὐκ ἀρεσκομένην τοῖς ὑπ' ἐκείνου πεπολιτευμένοις ἀποκρισιν ἔδωκεν. ἐκ τούτου γὰρ ὁ μὲν δῆμος ἀντέκρουσεν αὐτῷ λέγοντι, μηδέπω τοῦτο ποιήσας πρότερον, αὐτὸς δὲ τὸν δῆμον εἰπεῖν κακῶς προήχθη. περὶ μὲν οὖν τούτων ἐν τῷ Σκιπίωνος βίῳ τὰ καθ' ἕκαστα γέγραπται. Plut. ^[10]
- ⁴ Vit. C. Gracchi, c. 10. Καὶ ὅτε Σκιπίων ὁ Ἀφρικανὸς ἐξ οὐδενὸς αἰτίου προφανοῦς ἐτελεύτησε καὶ σημειᾷ τινα τῷ νεκρῷ πληγῶν καὶ βίας ἐπιδραμεῖν ἔδοξεν, ὡς ἐν τοῖς περὶ ἐκείνου γέγραπται, τὸ μὲν πλεῖστον ἐπὶ τὸν Φούλβιον ἦλθε τῆς διαβολῆς, ἐχθρὸν ὄντα καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπὶ τοῦ βήματος τῷ Σκιπίωνι λελοιδορημένον, ἥψατο δὲ καὶ τοῦ Γαΐου ἢ ὑπόνοια. ΤΙΒΕΡΙΟΣ (v. ^[1]

post 4 (t) fr. 182) ΝΕΡΩΝΟΣ ΒΙΟΣ Plut. ^[1]

- ⁵ (t) Vit. Galbae, c. 2. Νυμφίδιος γὰρ Σαβίνος ὢν ἑπαρχος, ὥσπερ εἴρηται, μετὰ Τιγελλίνου τῆς αὐλῆς ... ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ ΒΙΟΣ Plut. ^[2]
- ⁶ Vit. Thesei, c. 29. Ὅτι δ' Ἡρακλῆς πρῶτος ἀπέδωκε νεκροὺς τοῖς πολεμίοις ἐν τοῖς Περὶ Ἡρακλέους γέγραπται. Aulus Gellius, 1.
- ⁷ 1. Plutarchus in libro quem de Herculis, quantum inter homines fuit, animi corporisque ingenio et virtutibus conscripsit scite subtiliterque ratiocinatum Pythagoram philosophum

dicit in reperienda modulandaque status longitudinisque eius praestantia. nam cum fere constaret curriculum stadii quod est Pisis apud Iovem Olympium Herculem pedibus suis metatum idque fecisse longum pedes sescentos, cetera quoque stadia in terra Graecia ab aliis postea instituta pedum quidem esse numero sescentum sed tamen esse aliquantulum breviora, facile intellexit modum spatiumque plantae Herculis, ratione proportionis habita, tanto fuisse quam aliorum procerius quanto Olympicum stadium longius esset quam cetera. comprehensa autem mensura Herculani pedis, secundum naturalem membrorum omnium inter se competentiam modificatus est atque ita id collegit quod erat consequens, tanto fuisse Herculem corpore excelsiorem quam alios quanto Olympicum stadium ceteris pari numero factis anteiret. Arnobius, contra Gentes, 4. ^[15]

- ⁸ p. 144. Chaeroneus Plutarchus nostrarum esse partium comprobatur, qui in Oetaeis verticibus Herculem post morborum comitialium ruinas dissolutum in cinerem prodidit. ΠΙΝΔΑΡΟΥ ΒΙΟΣ Eustathius, Prooem. ^[1]
- ⁹ (t) Comm. Pindaricorum, c. 25. Ἐπιμεμέληται ὑπὸ τῶν παλαιῶν καὶ εἰς γένους ἀναγραφὴν τὴν κατὰ τε Πλούταρχον καὶ ἑτέρους, παρ' οἷς φέρεται ὅτι κώμη Θηβαίων οἱ Κυνοσκέφαλοι. ΚΡΑΤΗΤΟΣ ΒΙΟΣ Julian. ^[1]
- ¹⁰ (t) Orat. 7 p. 200b. Ἐντυχὼν δὲ τῷ Χαιρωνεῖ Πλουτάρχῳ τὸν Κράτητος ἀναγράψαντι βίον οὐδὲν ἐκ παρέργου [τοῦ] μαθάνειν δεήσει τὸν ἄνδρα. ΔΑΙΦΑΝΤΟΣ Plut. ^[1]
- ¹¹ (t) Mul. Virt. 244B. Τὸ δὲ τῶν Φωκίδων ἐνδόξου μὲν οὐ τετύχηκε συγγραφέως, οὐδενὸς δὲ τῶν γυναικείων ἔλαττον εἰς ἀρετὴν ἐστὶ, μαρτυρούμενον ἱεροῖς τε μεγάλοις, ἃ δρῶσι Φωκεῖς ἔτι νῦν περὶ Ὑάμπολιν, καὶ δόγμασι παλαιοῖς, ὧν τὸ μὲν καθ' ἕκαστον τῆς πράξεως ἐν τῷ Δαΐφάντου βίῳ γέγραπται. ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ Stephanus Byz. ^[1]
- ¹² (t) ^[t2] s. v. Ἀνδανία. Ἐκ ταύτης Ἀριστομένης ἐγένετο ἐπιφανέστατος στρατηγός. τοῦτον οἱ Λακεδαιμόνιοι πολλάκις αὐτοὺς νικήσαντα θαυμάσαντες, ὡς μόλις ἐκράτησαν ἐν τοῖς Μεσσηνιακοῖς, ἀνατεμόντες ἐσκόπουν, εἰ παρὰ τοὺς λοιποὺς ἔστι τι. καὶ εὖρον σπλάγχχνον ἐξηλλαγμένον καὶ τὴν καρδίαν δασεῖαν, ὡς Ἡρόδοτος καὶ Πλούταρχος καὶ Ῥιανός (Coll. Alex. fr. 53). Αἴτιαί τῶν ἀπατοῦ διόσμησις Schol.
- ¹³ in Arat. Phaen. 820: ἡελίῳ καὶ μᾶλλον ἑοικότα σήματα κεῖται Αἱ τοῦ ἡλίου πρὸς τὸν ἀέρα διαφοραὶ κυριώτεραι τῶν τῆς σελήνης εἰσὶ· δυναστεύων γὰρ ἡμέρας σαφέστερα δείκνυσιν τὰ τεκμήρια. δεύτερον δὲ ὅτι λαμπρότερός ἐστι, καὶ εἰ μὴ μεγάλη καὶ ἰσχυρὰ τοῦ ἀέρος εἶη μεταβολή, οὐκ ἂν κρατηθεῖ· τὰς γὰρ μικρὰς καὶ ἐλαφρὰς ἀναστέλλει καὶ σκεδάννυσιν. οὕτω Πλούταρχο ς. Schol. ^[5]
- ¹⁴ in Arat. Phaen. 828: ἀλλ' οὐχ ὅποτε κοῖλος ἐειδόμενος περιτέλλῃ. Αἱ ἐν τῷ ἡλίῳ κοιλότητες οὐκ εἰσὶν αὐτοῦ, φαντασίαι δὲ εἰσὶ τῆς ὄψεως κατ' ἐπιπρόσθεσιν ζοφεροῦ ἀέρος. οὐ γὰρ τὸ μέσον ὁρᾶται ἀλλ' ἡ κύκλῳ ἀψίς· λαμπρὰ <δὲ> οὕσα δοκεῖ περιφέγγειν καὶ εἰς τὸ ἐκλιπὲς ἔμφασιν κοιλότητος παρέχειν. ὃν τρόπον γὰρ οἱ ζωγράφοι ἀνθρώδεις τόπους γράφοντες φωτὶ τραχύνουσι τὴν ὄψιν, ἅτε τῇ φύσει τοῦ μὲν λαμπροῦ προβάλλοντος ἔξω καὶ διωθοῦντος τὴν φαντασίαν τοῦ δὲ μέλανος ὑποσκιάζειν καὶ βαθύνεσθαι δοκοῦντος, οὕτω καὶ περὶ τὸν ἡλίον τὸ [μὴ] φαινόμενον τῇ ὄψει κατὰ ἀντίφραξιν τοῦ ἀέρος, ἡ ἐκκοπή τοῦ μέσου λαμπροῦ, διὰ τὴν σκιὰν ὑποφαίνεται. Ὁ ὅλην ποιεῖ τὴν ἀντίφραξιν· ὁ ἀὴρ σφόδρα πιληθεὶς καὶ παχὺς ζοφωθεὶς διὰ χειμέριον τὸ ζῶδιον. Πλούταρχο ς. Schol. ^[10]
- ¹⁵ in Arat. Phaen. 829—830: οὐδ' ὁπότ' ἀκτίνων αἱ μὲν νότον αἱ δὲ βορρᾶ σχιζόμεναι βάλλωσι, τὰ δ' αὖ περὶ μέσσα φαίνῃ. Ὡσπερ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμικῶν, ὅταν συμβαίῃ κοιλαίνεσθαι τοὺς ὀφθαλμούς, δηλονότι ἐξασθενήσαντος τοῦ σώματος, ἢ ὥσπερ ὅταν βλέφαρον καταγαγόντες ἢ

περιθλίψαντες τῷ λύχνῳ τὴν ὄψιν προσβάλλωμεν, οὐ φαίνεται συνεχὲς τὸ φῶς ἀλλὰ πλάγαι καὶ σποράδες αἱ αὐγαί· οὕτως ὅταν ἀχλὺς ἢ νέφωσις ἀνώματος πρὸ τοῦ ἡλίου στᾶσα περιθλίψῃ καὶ σείσῃ τὸν τῆς ὄψεως κῶνον εἰς λεπτὰς ἀκτῖνας καὶ ῥαβδοειδεῖς, ὃ πάσχομεν αὐτοὶ τῇ αἰσθήσει, τοῦτο περὶ τὸν ἡλίον εἶναι δοκοῦμεν. οὕτω Πλούταρχο ς. Schol. ^[10]

- ¹⁶ in Arat. Phaen. 1033—1036: μηδ' ὅτε ... ἢ πῦρ αὐτῇ σπουδῇ καὶ ὑπεύδια λύχνα, πιστεύειν χειμῶνι. Τὰ καυστὰ βραδέως ἐξάπτεται παχυμεροῦς τοὺς πόρους ἐπιφράττοντος τοῦ ἀέρος· διόπερ οἱ τὰς δᾶδας ἄπτοντες προτρίβουσιν ἐν τῇ τέφρᾳ, ἵνα ἀποκρουσθῇ εἴ τι ἐνικμον [ῆ] καὶ τὸ πῦρ τῆς ὕλης μᾶλλον ἄψεται. οὕτω Πλούταρχο ς. Schol. ^[5]
- ¹⁷ in Arat. Phaen. 1047: πρῖνοι μὲν θαμινῆς ἀκύλου κατὰ μέτρον ἔχουσαι Κατὰ μέτρον δὲ ἔχουσαι ἀντὶ τοῦ συμμέτρως ἔχουσαι τῶν καρπῶν. φησὶν οὖν ὁ Θεόφραστος ὅτι ὁ πρῖνος καὶ ἡ σχῖνος αὐχμηρὰ τῇ κράσει καὶ ξηρότερα τῶν ἄλλων πεφυκότα πολὺν καρπὸν οὐ φέρει, ἐὰν μὴ εἰς βάθος ὑγρανθῇ. εἰκότως οὖν τῇ τούτων ἀφορία καταμαντεύονται περὶ τῶν σπερμάτων οἱ γεωργοί, μιᾶς αἰτίας οὔσης δι' ἣν ἀμφοτέροις ἡ πολυκαρπία· εἰ δ' ὑπερβάλλει τοῦ καρποῦ τὸ πλῆθος, οὐκ ἀγαθὸν σημεῖον· ἄμετρον γὰρ ἐπομβρίαν καὶ πλεονασμὸν ὑγρότητος ἢ περὶ τὸν ἀέρα ἄνεσις καὶ θηλύτης δηλοῖ. οὕτω Πλούταρχο ς. Schol. ^[10]
- ¹⁸ in Arat. Phaen. 1051—1052: τριπλόα δὲ σχῖνος κυέει, τρισαὶ δέ τε αὐξαι, γίνονται καρποῖο, φέρει δέ τε σήμαθ' ἐκάστη Ὅσα γὰρ τὴν σχῖνον ἐκ τοῦ ἀέρος ὠφελεῖ, ταῦτα καὶ τὸν σῖτον· ὁμοίως καὶ τὰ βλάπτοντα. δείγματα οὖν τῶν σπόρων ὁ πρῶτος ἐν τῇ σχίνῳ ἐστὶ τῶν πρώτων, καὶ τῶν μέσων ὁ μέσος, καὶ ὁ τρίτος τῶν τελευταίων. οὕτω Πλούταρχο ς. Schol. ^[5]
- ¹⁹ in Arat. Phaen. 1057—1058: ὄντινα γὰρ κάλλιστα λοχαίη σχῖνος ἄρηται, κείνῳ γ' ἐξ ἄλλων ἄροσις πολυλήιος εἴη. Οὐ μόνον ἐν τοῖς ζώοις συμπάθειά ἐστι, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς, ὅσα οὖν κεκραμένην ὑγρότητι ἢ ψυχρότητι παραπλησίως ἔχει τὴν ἕξιν [ῆ] τρέφεται ἀπὸ τῶν ὁμοίων καὶ τοῖς αὐτοῖς εὐθηνεῖ καὶ μαραίνεται. διὸ πολλὰ μετ' ἀλλήλων συνακμάζει καὶ καρποφορεῖ, τὰ μὲν θέρει τὰ δὲ χειμῶνι τινὰ δὲ καὶ ἔαρι. τῶν μὲν οὖν αἱ κράσεις διάφοροι, τῶν δ' ὅμοιοι καὶ συγγενεῖς σφόδρα· τῶν οὖν τὴν ὁμοίαν κρᾶσιν ἐχόντων εἰσὶ πρῖνος, σχῖνος, σκίλλα, πυρός. οὕτω Πλούταρχο ς. Schol. ^[10]
- ²⁰ ^[t2] in Arat. Phaen. 1094—1096: οὐδὲ μὲν ὀρνίθων ἀγέλαις ἡπειρόθεν ἀνὴρ, ἐκ νήσων ὅτε πολλὰ ἐπιπλήσσωσιν ἀρούραις ἐρχομένου θέρεος, χαίρει ... Ξηρότεραι γὰρ αἱ νῆσοι τῶν ἡπείρων ὑπάρχουσαι, ὥς φησι Πλούταρχος, θάττον καὶ ῥᾶον τοῦ αὐχμηροῦ καταστήματος ἀντιλαμβάνονται. διὸ καὶ τὰ ὄρνεα φεύγει καὶ ταῖς ἡπείροις ἐπιπελάζει· καὶ ἄχθεται μὲν ὁ γεωργὸς τῇ τῶν ὀρνίθων ἐπιδημίᾳ τὸν αὐχμὸν ὑποπτεύων, χαίρει δὲ ταῖς αὐταῖς ὄρνεσιν ὁ αἰπόλος, ὅταν ἐν κόσμῳ καὶ τεταγμένοι φέρονται, ὥς πλείονος γάλακτος γεννησομένου διὰ τὸ ἐνθερμον εἶναι τὸν ἐνιαυτόν. Εἰ Η ΤΩΝ ΜΕΛΛΟΝΤΩΝ ΠΡΟΓΝΩΣΙΣ ΩΦΕΛΙΜΟΣ Stobaeus 1.
- ²¹ 5.19 (1. p. 81 W.). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Εἰ ἡ τῶν μελλόντων πρόγνωσις ὠφέλιμος. Τὸ γὰρ εἰμαρμένον ἄτρεπτον καὶ ἀπαράβατον, 'χῶπερ μόνον ὀφρύσι νεύση, καρτερὰ τούτῳ κέκλωσθ' ἀνάγκη' (fr. chor. mel. adesp. 19 D., 99 P.) [καὶ πεπρωμένη] διὰ τοῦτο τὴν εἰμαρμένην <καὶ Πεπρωμένην> καὶ Ἀδράστειαν καλοῦσιν, ὅτι πέρας ταῖς αἰτίαις ἡναγκασμένον ἐπιτίθησιν ἀνέκφευκτος οὔσα καὶ ἀναπόδραστος. Stobaeus 2. ^[5]
- ²² 8.25 (2. p. 158 W.). ἐκ τοῦ Πλουτάρχου Εἰ ἡ τῶν μελλόντων πρόγνωσις ὠφέλιμος. Ὁ δὲ Νέστωρ οὐκ ἀβέλτερος, ὕπνου φθονῶν τοῖς τὰς ναῦς φυλάσσουσι καὶ διακελευόμενος (Κ 192—193) 'οὕτω νῦν φίλα τέκνα φυλάσσετε, μηδέ τιν' ὕπνος αἰρείτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν'; οὐ γενησόμεθα, φησί τις, οὐδ' ἂν καθεύδωμεν, εἰ πεπρωμένον ἐστὶ μὴ ἄλῶναι τὸν ναύσταθμον. τίς οὐκ ἂν εἴποι πρὸς τοὺς ταῦτα ληροῦντας, ὅτι καθείμαρται μὲν ἴσως ἅπαντα ταῦτα, συγκαθείμαρται δ' ἐκάστῳ τὸ διὰ τούτων καὶ τὸ ἐν τούτοις καὶ οὕτω καὶ τὸ μὴ ἄλλως

συντελεῖσθαι δίχα τούτων; οὐ γὰρ ἔστι φυλακὴ καθευδόντων οὐδὲ νίκη φευγόντων οὐδὲ
θερίσαι μὴ σπειράντων γῆν ἀγαθὴν καὶ καθαρὰν, οὐδὲ γεννῆσαι μὴ συγγενόμενον γυναικὶ
ἡλικίαν ἐχούσῃ καὶ σώματος φύσιν γόνιμον, οὐδ' ἄγρας τυχεῖν ἐν ἀθήροις χωρίοις. Stobaeus 3.
[10]

- 23 3.41 (3. p. 207 H.). ἐκ τοῦ Πλουτάρχου Εἰ ἡ τῶν μελλόντων πρόγνωσις ὠφέλιμος. Ἀλλὰ μὴν ἡ
φρόνησις οὐ σωμάτων ἀλλὰ πραγμάτων ὄψις ἐστὶ, πρὶν ἐν αὐτοῖς γενέσθαι τὸν ἄνθρωπον,
ὅπως ἄριστα χρήσεται τοῖς ἀπαντῶσι καὶ προστυγχάνουσι, παρέχουσα διασκοπεῖν τὸ μέλλον.
τὸ μὲν οὖν σῶμα πρόσω μόνον ὠμμάτῳ τοῖς δ' ὀπισθεν τυφλὸν ἐστὶν ἀτεχνῶς, ἡ δὲ διάνοια
καὶ τὰ παρωχημένα βλέπειν τῇ μνήμῃ πέφυκεν· ὁ γὰρ ἐγκαθήμενος αἰεὶ καὶ οἰκουρῶν
γραμματεὺς ἐν ἡμῖν, ὥς φησιν ὁ Πλάτων (Philebus 39a), οὗτός ἐστι καὶ προγεγονώς <τῶν>
ἐνταῦθα, τῆς ψυχῆς εἴτε μέρος εἴτε ὄργανον, ᾧ τῶν πραγμάτων ἀντιλαμβάνεται φερομένων
καὶ φυλάττει καὶ ἴστησι καὶ κύκλον ποιεῖ, τὸ παρωχημένον ἐπιστρέφουσα καὶ συνάπτουσα τῷ
παρόντι καὶ παραρρεῖν εἰς τὸ ἄπειρον οὐκ ἔωσα καὶ ἀνύπαρκτον καὶ ἄγνωστον. Εἰς
ΕΜΠΕΔΟΚΛΕΑ Hippolytus, Refutatio haeresium 5. [1]

- 24 (τ) 20.5. Τετέλεσται δὲ ταῦτα (sc. Orphica quaedam) καὶ παραδέδοται ἀνθρώποις πρὸ τῆς Κελεοῦ
καὶ Τριπτολέμου καὶ Δήμητρος καὶ Κόρης καὶ Διονύσου ἐν Ἐλευσίνι τελετῆς ἐν Φλιοῦντι τῆς
Ἀττικῆς· πρὸ γὰρ τῶν Ἐλευσινίων μυστηρίων ἔστιν ἐν τῇ Φλιοῦντι <τῆς> λεγομένης
Μεγάλης ὄργια. ἔστι δὲ παστὰς ἐν αὐτῇ, ἐπὶ δὲ τῆς παστάδος ἐγγέγραπται μέχρι σήμερον ἡ [τὰ
τῶν] πάντων τῶν εἰρημένων λόγων ἰδέα. πολλὰ μὲν οὖν ἐστὶ τὰ ἐπὶ τῆς παστάδος ἐκείνης
ἐγγεγραμμένα περὶ ὧν Πλούταρχος ποιεῖται λόγους ἐν ταῖς πρὸς Ἐμπεδοκλέα δέκα βίβλοις·
ἔστι δὲ τοῖς πλείοσι καὶ πρεσβύτης τις ἐγγεγραμμένος πολὺς πτερωτός, ἐντεταμένην ἔχων τὴν
αἰσχύνην, γυναῖκα ἀποφεύγουσαν διώκων κυανοειδῆ· ἐπιγέγραπται δὲ ἐπὶ τοῦ πρεσβύτου
'φάος ῥυέντησ', ἐπὶ δὲ τῆς γυναῖκος 'περηφικόλα'. Εἰς ΤΑ ΗΣΙΟΔΟΥ ΕΡΓΑ Schol. [15]

- 25* in Hesiodi OD 7: ῥεῖα δέ τ' ἰθύνει σκολιὸν καὶ ἀγήνορα κάρφει Τὸν ποικίλον τὸ ἦθος διὰ
πανουργίαν 'σκολιὸν' ὀνομάζει. τοῦτον οὖν ἰθύνειν λέγει τὸν Δία, πάλιν εἰς τὸ ἀπλοῦν
ἐπανάγοντα ἦθος διὰ τὸ κολάζειν αὐτὸν ἐπὶ τῇ πανουργίᾳ. τὸν αὐθάδη καὶ ὑπερόπτην εὐτελεῖ
ποιεῖ καὶ ταπεινόν. ἡ γὰρ αὐθάδεια πρὸς καταφρόνησιν ἐγείρει τῶν ἄλλων ἀπάντων, ἡ δὲ
ταπεινώσις εἰς ἔννοιαν ἄγει τοῦ μηδὲν ἡμᾶς διαφέρειν τῶν ὁμοίων καὶ μετρίους ποιεῖ τὸ ἦθος.
Ibid. [5]

- 26 in OD 41: οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειρα. Ἴσως δὲ καὶ ἀφ' ἱστορίας τοῦτο
λέγει. Ἑρμιππος γὰρ ἐν τῷ <Περὶ> τῶν ἑπτὰ σοφῶν περὶ τῆς ἀλίμου βρώσεως λέγει (F. H. G.
III. 37, 40). [μέμνηται δὲ τῆς ἀλίμου καὶ Ἡρόδωρος ἐν τῷ πέμπτῳ τοῦ καθ' Ἑρακλέα λόγου (F.
Gr. Hist. I. 31 F 1) καὶ Πλάτων ἐν <τῷ> τρίτῳ τῶν Νόμων (677D—E)]. Ἐπιμενίδην φησὶ
μικρόν τι ἐδεσμάτιον προσφερόμενον ὧδε ὅλην διατελεῖν τὴν ἡμέραν ἄσιτον καὶ ἄποτον. ἦν δ'
ἐξ ἀσφοδέλου καὶ μαλάχης, ὅπερ αὐτὸν ἄλιμον καὶ ἄδιψον ἐποίει. Ibid. [10]

- 27 in OD 48: ἐξαπάτησε Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης. Εἰ δὲ ἀγκυλομήτης ὁ Προμηθεὺς (οὕτω γὰρ
γράφειν δεῖ καθὰ καὶ Πλούταρχος) ... Ibid. [1]

- 28* in OD 126: πλουτοδότηι, καὶ τοῦτο γέρας βασιλῆιον ἔσχον. Καὶ πλουτοδότας εἶναι δεῖ τοὺς
βασιλικούς ἄνδρας καὶ καθαρεύειν πάσης τῆς κακουργίας καὶ τῆς τῶν χρημάτων ἐπιθυμίας, ὧν
εἰσιν ἄλλοις χορηγοὶ κατὰ βούλησιν τῶν θεῶν. Ibid. [5]

- 29* in OD 127—128: δεύτερον αὐτε γένος πολὺ χειρότερον μετόπισθεν ἀργύρεον ποίησαν Ὀλύμπια
δώματ' ἔχοντες. Ὅτι δὲ ἄργυρος ἰοῦ δεκτικός, ὥς καὶ διήσιν ἔξω τεγγόμενος ὑπὸ τῶν ὑγρῶν
τὴν θερμότητα καὶ ψυχρότητα παντὸς μᾶλλον κεράμου καὶ χαλκοῦ, δῆλον. ψύχεται γὰρ τὸ

ὔδωρ ἐν αὐτῷ ῥαδίως καὶ θερμαίνεται περιτιθεμένων ψυχρῶν ἢ θερμῶν, ὥστε διὰ τῶν πόρων τούτων καὶ ἰὸν δέχεσθαι, τοῦ χρυσοῦ πυκνοτάτου ὄντος. Ibid. ^[5]

- 30 in OD 143—145: Ζεὺς δὲ πατήρ τρίτον ἄλλο γένος μερόπων ἀνθρώπων χάλκειον ποίησ', οὐκ ἀργυρέω οὐδὲν ὁμοῖον, ἐκ μελιᾶν δεινόν τε καὶ ὄβριμον — — Τοῦτο τὸ γένος εἰκότως τρίτον οὔτε νοερὸν ὄν οὔτε πανοῦργον, ἀλλὰ δεινὸν ὄντως καὶ εἰς τυραννικὴν δυναστείαν ἐκλακτίσαν καὶ φονικόν, τῶν σωμάτων μόνων ἐπιμελές. διό φησιν 'ἄπλατοι, μεγάλη δὲ βίη καὶ χεῖρες ἄαπτοι ἐξ ὥμων ἐπέφυκον'. δηλοῖ γὰρ ὅτι τῶν σωμάτων τὴν ῥώμην ἤσκουν οἱ ἐν τούτῳ τῷ γένει, τῶν δ' ἄλλων ἀμελοῦντες περὶ τὴν τῶν ὄπλων κατασκευὴν διέτριβον καὶ τῷ χαλκῷ πρὸς τοῦτο ἐχρῶντο, ὡς τῷ σιδήρῳ πρὸς γεωργίαν, διὰ τινος βαφῆς τὸν χαλκὸν στερροποιοῦντες ὄντα φύσει μαλακόν. ἐκλιπούσης δὲ τῆς βαφῆς, ἦλθον ἐπὶ τὴν τοῦ σιδήρου καὶ ἐν τοῖς πολέμοις χρῆσιν. * τοῦτο δὴ τὸ χαλκοῦν γένος 'ἐκ μελιᾶν' εἶπε φῦναι δωρικῶς, ἀντὶ τοῦ ἐκ τῶν μελιῶν τῶν δένδρων, οὐχὶ ἐκ τῶν Μελιῶν Νυμφῶν (καὶ γὰρ Μελίας Νύμφας εἶναι φασιν· ἄτοπον δὲ τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ γένους ὄντας θηριώδεις φῦναι) ἀλλ' ὡς ἐκ δένδρων στερεῶν καὶ δυσσῆπτων γεγονότας τὰ τε σώματα γενέσθαι ἰσχύοντας καὶ τὰ ἦθη ἀτεράμονας καὶ βιαίους. * Ibid. ^[20]

- 31 in OD 199/200: ἀθανάτων μετὰ φύλον ἵτον προλιπόντ' ἀνθρώπους Αἰδῶς καὶ Νέμεσις — — Τουτέστι τὸ τῶν κακῶν ἔσχατον. ἀναιδείας γὰρ κρατησάσης καὶ φθόνου τῶν ἀνθρώπων, πάντῃ τὸ γένος ἡμῶν ἀπολιπεῖν αἰδῶ καὶ νέμεσιν· τούτων γὰρ ἀπόπτωσίς ἐστιν ἡ ἀναίδεια καὶ ὁ φθόνος, ἀλλ' οὗτος μὲν εἶδωλον ὦν νεμέσεως (δοκεῖ γὰρ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοῖς παρ' ἀξίαν εὐτυχοῦσιν ἀγανακτεῖν), ἡ δ' ἀναίδεια οὐχὶ εἶδωλον τῆς αἰδοῦς ἀλλὰ τὸ ἐναντιώτατον πρὸς αὐτὴν ὑποκρινόμενον τὴν παρρησίαν. ... καλῶς οὖν καὶ Πλάτων (CAF I. 660) ἐρωτηθεὶς τί ποτε προσγέγονε τοῖς κατ' αὐτὸν ἀνθρώποις, ἀπεκρίνατο μὴ αἰσχύνεσθαι κακοὺς ὄντας. ὅτι δὲ θεῖον πρᾶγμα καὶ ἡ νέμεσις, δηλοῖ τὸ καὶ θεοῖς αὐτὴν ὑπάρχειν· 'νεμέσησε δὲ πότνια Ἥρη' φησὶν ἡ ποίησις (Θ 198). φθόνος δ' ἔξωθεν θεοῦ χοροῦ παντός. Ibid. ^[15]

- 32 in OD 214—215: ὕβρις γάρ τε κακὴ δειλῷ βροτῷ· οὐδέ μιν ἐσθλὸς ῥηιδίως φερέμεν δύναται βαρύθει δέ θ' ὑπ' αὐτῆς. Λέγει δὲ ἐσθλοὺς οὐ τοὺς τῇ τύχῃ καὶ τῇ δυνάμει προέχοντας, ὡς φησι Πλούταρχος, ἀλλὰ τοὺς κατ' ἀρετὴν προέχοντας, ἐκ τούτου μᾶλλον δεικνὺς τὴν ὕβριν ἀφόρητον. * οἱ μὲν γὰρ ἐν δυνάμει καὶ σφόδρα δυσχεραίνουσιν ἐπὶ ταῖς ἐκ τῶν ἀσθενεστέρων εἰς αὐτοὺς ὕβρεσιν· οἱ δὲ κατ' ἀρετὴν ζῶντες καὶ ταύτας τὰς ὕβρεις διαπτύουσιν. οὐδὲ γὰρ χεῖρων ἐγώ, φησὶν ὁ Σωκράτης, ἂν ὁ δεῖνα ἐπὶ κόρρης πατάξῃ με ἀδίκως. * Ibid. ^[10]

- 33* in OD 219: αὐτίκα γὰρ τρέχει ὄρκος ἅμα σκολιῇσι δίκησιν. Σκολιάς δὲ δίκας λέγει νῦν τὰς κακῶς δεδικασμένας διὰ τὸ μηδὲν ὑγιὲς φρονεῖν τοὺς δικάζοντας ἀλλ' ἐμπαθῶς δικάζειν· πᾶν γὰρ πάθος σκολιόν, ὡς ἀπλοῦν τὸ ἀπαθές. Ibid. ^[1]

- 34 in OD 220: τῆς δὲ δίκης ῥόθος ἐλκομένης — — Τὸν ῥόθον οἱ μὲν ἤκουσαν τὸν ψόφον, ὅθεν καὶ ῥόθιον καλεῖσθαι τὸ κτυποῦν κῦμα καὶ ῥεῦμα· Πλούταρχος δὲ βοιωτιάζων (οὕτω γὰρ καλεῖν φασὶ Βοιωτούς) τὰς ὀρεινὰς ὁδοὺς τὰς στενὰς καὶ δυσάντεις ῥόθους ὀνομάζεσθαι φησιν. εἰ οὖν τοῦτο κρατοίη, λέγοι ἂν ὅτι, τῆς δίκης ἐλκομένης ὑπὸ τῶν ἐπὶ δώροις τὰς δίκας κρινόντων σκολιῶς, ῥόθος ἐστί, τουτέστι δυσάντης ἡ ὁδὸς καὶ τραχεῖα, δι' ἣς ἔλκεται ὑπὸ τῶν δικαστῶν· ἀντίκειται γὰρ τῷ εὐθεῖ τὸ σκολιόν καὶ τῷ λείῳ τὸ τραχὺ καὶ τῷ εὐδιοδεύτῳ τὸ στενὸν καὶ δυσχωρίαν ἔχον· τοιαύτη δὲ ἐστὶ πᾶσα μοχθηρὰ κρίσις. Ibid. ^[10]

- 35* in OD 230: οὐδέ ποτ' ἰθυδίκησι μετ' ἀνδράσι λιμὸς ὀπηδεῖ Οὔκουν οὐδὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι λιμὸν εὐλαβοῦντο δι' εὐτέλειαν διαίτης, ἣν ἔχοντες τῶν ἀδικιῶν ἐκαθάρευον· ταῖς γὰρ πολυτελείαις ἡ πλεονεξία συνεισελθοῦσα λιμοῦ γίνεται πρόξενος. Ibid. ^[5]

36*

in OD 240: πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα. Τοῦτο δοκεῖ μὲν οὐκ εἶναι κατὰ δίκην, τὸ ἐνὸς ἔνεκα πονηροῦ πόλιν ὅλην διδόναι ποινήν. * δύναται δὲ λέγειν ὅτι μοχθηροῦ ἐνὸς ὄντος ὥσπερ νοσήματος ἡ πόλις παραπολαύουσα πολλάκις εἰς ὅλην ἑαυτὴν ἀναμάττεται τὴν πονηρίαν ἐξομοιουμένη τῷ ἐνὶ *. δύναται δὲ κάκεῖνο σημαίνειν ὅτι ἐνὸς ὄντος πονηροῦ δίδωσιν ἡ πᾶσα πόλις δίκην, ὡς ἐξὸν κωλύειν μὴ κωλύουσα τὴν τοῦ ἐνὸς πονηρίαν. οὕτω καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος αὐθαδῶς τῷ ἱερεῖ προσενεχθέντος, εἰς πάντας Ἑλληνας διέτεινεν ὁ λοιμός, ὡς παρέντας βοηθῆσαι τῷ ἱερεῖ καὶ τοῦ Αἴαντος ἀσεβήσαντος περὶ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερόν, πάντες ἔνοχοι τῇ δίκῃ γεγόνασιν, ὡς μὴ ἀγανακτήσαντες ἐπὶ τῷ ἀσεβήματι. δεῖ γὰρ μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς ὑβρισταῖς μηδὲ συνεπινεύειν τοῖς ἀδίκους, δυναμένους μὲν παῦσαι περιορῶντας δὲ τοῦ παῦσαι τὴν ἐξουσίαν τῶν πονηρῶν. Ibid. ^[15]

- ³⁷ in OD 244: Δεῖ δὲ συνάπτειν τῷ ἁμιδὸν ὁμοῦ καὶ λοιμόν, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί, τοὺς ἐν τοῖς πολλοῖς φερομένους ὑπερβάντα δύο στίχους, <τὸ> ἡ τῶν γε στρατὸν <εὐρὺν> ἀπώλεσεν καὶ τὰ ἐξῆς. οὕτω Πλούταρχο ς. Ibid. ^[5]
- ³⁸ in OD 270—272: νῦν δὴ ἐγὼ μῆτ' αὐτὸς ἐν ἀνθρώποισι δίκαιος εἶην μῆτ' ἐμός υἱός· ἐπεὶ κακὸν ἄνδρα δίκαιον ἔμμεναι, εἰ μείζω γε δίκην ἀδικώτερος ἔξει. (Τὸ μὲν λεγόμενον φανερόν· εἰ μὴ ἔστι δίκη καὶ τιμωρία κατὰ τῶν ἀδίκων, μὴδ' ἔξουσί τι πλέον οἱ δίκαιοι τῶν ἀδίκων ἐν τῷδε τῷ παρόντι ὁ ἐφορᾷ ὁ Ζεὺς, μῆτ' αὐτὸς εἶην δίκαιος μῆτε παῖς ἐμός· δίκης γὰρ οὐκ οὔσης, ὄνομα μόνον ἔσται τὸ δίκαιον.) εἰ δὲ δὴ τὸ δίκαιον αἰρετόν, κἂν μὴ ᾗ πρόνοια, καὶ φευκτὸν τὸ ἄδικον, δῆλον ὅτι πᾶς οὗτος ὁ λόγος περιττός. διόπερ ὁ Πλούταρχος τοὺς ἐπὶ τούτους στίχους ἐκβάλλει ἀπὸ τοῦ ἅπαντα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμός... ἕως τοῦ ἅλλα τά γ' οὕτω ἔολπα τελεῖν Δία μητιόεντα, ὡς ἀναξίους τῆς Ἡσιόδου περὶ δικαίων καὶ ἀδίκων κρίσεως. Ibid. ^[15]
- ³⁹ in OD 282—284: ὃς δὲ κε μαρτυρήσῃ ἐκὼν ἐπίορκον ὁμόσσας ψεύσεται, ἐν δὲ δίκην βλάβας νήκεστον ἀασθῇ, τοῦ δὲ τ' ἀμαυροτέρῃ γενεῇ μετόπισθε λείλειπται. * Τὰ γὰρ τῶν πατέρων ἀδικήματα χραίνει καὶ τοὺς ἐκγόνους αὐτῶν καὶ ἐνόχους ἀποφαίνει ταῖς τιμωρίαις· καὶ γὰρ ὀνειδή καὶ ἀδοξία αὐτοῖς ἐκ τῶν ἀδικιῶν συμβαίνουσι, καὶ τίσεις ἐκ τῶν ἀμαρτημάτων ἀπολαμβάνοντες, ὧν ἔσχον ἀδικήσαντες οἱ πατέρες αὐτῶν, συναπολαύουσι τῶν ὀφειλομένων ἐκείνοις κολάσεων *. ἄλλως δὲ γινώσκει τὸ θεῖον ὡς τοῖς ἡθεσιν αὐτῶν ἐμπεφυκὲ τι τῆς ἀδίκου τῶν γεννησάντων προαιρέσεως κἂν ἡμᾶς λανθάνωσι, καὶ εἰκότως ταύτην ἐν αὐτοῖς ὀρῶντες τὴν ρίζαν ἐκκόπτουσι διὰ τῶν τιμωριῶν καὶ τοῦ μὴ ἐνεργῆσαι κωλύουσιν ὡς ἱατροὶ προκαθαίροντές τινας ὧν ὑφορῶνται νόσους. Ibid. ^[10]
- ⁴⁰ in OD 286: σοὶ δ' ἐγὼ ἐσθλὰ νοέων ἐρέω — — Κάλλιστα τὸ φιλόσοφον ἦθος οἶόν ἐστιν εἶπε διὰ τούτων ὁ Πλούταρχος δηλοῦσθαι. τὸν μὲν γὰρ Ἀρχίλοχον καὶ τὸν Ἰππώνακτα βλασφημίας συγγράψαι κατὰ τῶν λυπησάντων· Τιμοκράτην δὲ καὶ Μητρόδωρον τοὺς Ἐπικουρείους, ἀδελφοὺς ὄντας καὶ προσκρούσαντας ἀλλήλοις, ἐκδοῦναι κατ' ἀλλήλων συγγράμματα. καὶ τί δεῖ τούτους λέγειν, ὅπου γε καὶ Ξενοφάνην διὰ δὴ τινα πρὸς τοὺς κατ' αὐτὸν φιλοσόφους καὶ ποιητὰς μικροψυχίαν σίλλους ἀτόπους συνθεῖναι κατὰ πάντων φιλοσόφων καὶ ποιητῶν; ἀλλὰ τὸν ὄντως μουσικὸν Ἡσιόδον μηδὲν τοιοῦτο παθεῖν· οὐ γὰρ μουσικοῦ τὸ μελαγχολᾶν· λυπηθέντα δὲ πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀντὶ τοῦ βλασφημεῖν νουθετεῖν, * εἰδὸτα τοῦτο δὴ τὸ τοῦ Σωκράτους, ὅτι πᾶς ὁ κακὸς ἄκων ἐστὶ κακός· δεῖται οὖν νουθεσίας, καὶ ἴσως ἐπιγνώσεται ἑαυτὸν ὄντα κακόν. * Ibid. ^[15]
- ⁴¹ in OD 287: τὴν μὲν τοι κακότητα καὶ ἰλαδὸν ἔστιν ἐλέσθαι. Οὐκ ἀποδεκτέον τὸ ἰλαδόν, ὡς Πλούταρχος ἐξηγήσατο, τὸ πᾶσαν ἐγκολπίσασθαι κακίαν ὁμοῦ δηλοῦν. Ibid. ^[1]
- ⁴² in OD 293: Ζήνων μὲν ὁ Στωικὸς ἐνήλλαττε τοὺς στίχους, λέγων ὅτι μὲν πανάριστος ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται· ἐσθλὸς δ' αὖ κάκεῖνος ὃς αὐτῷ πάντα νοήσῃ· τῇ εὐπειθείᾳ τὰ πρωτεῖα διδούς,

τῇ φρονήσει δὲ τὰ δευτερεῖα (SVF I 235). Ἀρίστιππος δὲ ἀπ' ἐναντίας ὁ Σωκρατικὸς ἔλεγε τὸ συμβούλου δεῖσθαι χεῖρον εἶναι τοῦ προσαιτεῖν (fr. 17 Mannebach, I 55 Giannantoni). ὁ δὲ Ἑσίοδος τοῦ μέτρου μάλιστα τυγχάνει, τρεῖς ἔξεις διελών, τὴν ἔμφρονα τὴν ἀνόητον τὴν μέσην· ὧν ἡ μὲν ἀρίστη καὶ τῷ θεῷ παραπλησίᾳ· καὶ γὰρ τὸ θεῖον αὐταρκες, ὥσπερ καὶ ὁ ἑαυτῷ πάντα νοῶν καὶ προορῶν ὅσα ἂν ᾗ καὶ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἀμείνω. ἡ δὲ φευκτοτάτη τὸ μῆθ' ἑαυτῷ δύνασθαι τὰ ὀρθὰ λογίζεσθαι μῆτ' ἄλλοις ἔπεσθαι συμβούλοις ἐθέλειν. μέση δὲ τούτων ἡ τοῦ συνορατικοῦ μὲν τῶν ἀμεινόνων οὐκ ἔχουσα δύναμιν, ἐπακολουθητική δὲ τοῦ συνορῶντος. * καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἔχει· μάλιστα δὲ ἄξιον ἐπαίνου τὸ εἰπεῖν τί τοῦ ἔμφρονος ἴδιον· οὐ γὰρ τὸ τὰ παρόντα ὀρᾶν καὶ τὰ ἐγγύς, ἀλλὰ καὶ τὸ τὰ ἐσόμενα προορᾶν· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ φράσασθαι ἅπερ ἂν εἴη ἐπὶ τὰ ἀμείνω. * Ibid. [20]

43* in OD 313: πλούτῳ δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ. Μηδεὶς λοιδορεῖτω τὸν στίχον εἰς τὸν πολυάρατον πλοῦτον ὁρῶν <τὸν> πόρρῳ τῆς ἀρετῆς ἐσκηνημένον, ἀλλὰ πλοῦτον οἰέσθω νῦν λέγεσθαι τὴν ἀπὸ τῶν ἔργων πορισθεῖσαν ἀφθονίαν τοῖς ἐργαζομένοις δικαίαν οὖσαν καὶ ἀπὸ τῶν οἰκείων πόνων ἡθροισμένην. εἴρηται γὰρ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐκ τῶν ἔργων τοὺς ἀνθρώπους γίνεσθαι πολυμήλους καὶ ἀφθόνους καὶ ἀφνειούς. τῷ δὲ τοιούτῳ πλούτῳ ἔπεσθαι πάντως τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν δόξαν· ἔπεσθαι δ' οὐχ ὥς παρακολουθήματα ὄντα ταῦτα τῆς εὐπορίας ἀλλ' ὥς συνυπάρχοντα τῷ τοιούτῳ πλούτῳ· καὶ ὥς παντός, ὃς ἂν οὕτω πλουτῇ, καὶ δόξαν ἀγαθὴν κεκτημένου καὶ δηλοῦντος ὅτι ἀρετὴν ἔχει, δι' ἣν προσκαρτερεῖ τοῖς οἰκείοις ἔργοις. Ibid. [10]

44 in OD 314: δαίμονι δ' οἶος ἐῆσθα, τὸ ἐργάζεσθαι ἄμεινον Δαίμων οὐ μόνον ὁ ἀπονέμων ἡμῖν τὸν βίον καὶ διοικῶν τὰ ἡμέτερα κρείττων ἡμῶν καλεῖται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ ἀπ' ἐκείνου βίος ἐκάστοις ἀπονεμόμενος, εἰς ὃν βλέποντες τοὺς μὲν εὐδαιμονεῖν φαμεν τοὺς δὲ κακοδαιμονεῖν· ὥς καὶ τύχη λέγεται ἢ τε ἐπιτροπεύουσα τοὺς βίους ἡμῶν καὶ τὸ ἀποδιδόμενον ἐκάστοις παρ' αὐτῆς· ὅθεν καὶ εὐτυχεῖν τινὰς καὶ δυστυχεῖν λέγομεν. * τοῦτο οὖν φησιν ὁ Ἑσίοδος προτρέπων εἰς τὸ μὴ ζῆν ἀργόν, ὅτι ὁποῖος ἂν ἐκάστῳ τυγχάνῃ βίος ἀποδεδόμενος, τούτῳ ἄμεινον ἐργάζεσθαι, εἴτε ἀμείνων εἴτε χείρων· καὶ μὴ ποιεῖσθαι πρόφασιν ἀργίας ἡλικίαν ἢ τύχην ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, ἀλλὰ πάντως ἔργον τι ζητεῖν ἢ γεωργικὸν ἢ τεκτονικὸν ἢ ἐμπορικὸν ἢ ἄλλ' ὅτιοῦν. * Ibid. [10]

45 in OD 317: αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει. Καὶ τοῦτον καὶ τὸν ἐξῆς στίχον παρεμβεβλήσθαι, ληφθέντας ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου, καὶ Πλούταρχος εἶπε. Ibid. [1]

46 in OD 327—334: ἴσον δ' ὅς θ' ἰκέτην ὅς τε ξεῖνον κακὸν ἔρξῃ, ὅς τε κασιγνήτοιο ἐοῦ ἀνὰ δέμνια βαίνειν ὅς τε γονῆα γέροντα κακῶ ἐπὶ γήραος οὐδῶ νειμείη χαλεποῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν, τῷ δ' ἦτοι Ζεὺς αὐτὸς ἀγαίεται, ἐς δὲ τελευτὴν ἔργων ἀντ' ἀδίκων χαλεπὴν ἐπέθηκεν ἀμοιβήν. Διαφερόντως δὲ τοῦ Διὸς ἐμνημόνευσεν, ἐπεὶ δὴ πάσας εἰς τὸν θεὸν τοῦτον ἀνῆγον τὰς τοιαύτας προσηγορίας Ἰκέσιον καλοῦντες ὡς ἔφορον τῶν ἰκετῶν καὶ Ξένιον ὡς τῶν ξένων προστάτην <καὶ> Ὀμόγγιον ὡς τῶν συγγενῶν μάλιστα φύλακα καὶ τῶν πρὸς τοὺς ὁμογνίους καθηκόντων. οὕτω γὰρ καὶ τῶν ἐν ὀρφανίᾳ ζώντων αὐτὸν ἔλεγον κηδεμόνα, πατέρα νομίζοντες πάντων καὶ ὧν οὐκ εἰσιν ἀνθρωποὶ πατέρες, καὶ βοηθὸν τῶν ἀδικουμένων πατέρων ὑπὸ τῶν παίδων. ἀγάλματα γὰρ εἰσιν οἱ πατέρες τοῦ πάντων πατρός, τοῦ Διός· οἱ δ' εἰς τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν δυσσεβεῖς, εἰς αὐτοὺς ἀναφέρουσι τοὺς θεούς, ὧν τὰ ἀγάλματα, τὴν δυσσεβίαν· ὥστε εἰκότως ἔφη τὸν Δία καὶ νεμεσᾶν τούτοις καὶ πᾶσιν ὁμοῦ τῶν ἀδίκων ἔργων, ἅπερ διηριθμήσατο, χαλεπὴν ἀποδιδόναι ἔκτισιν. αὕτη γὰρ ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἀδικημάτων τιμωρία τις οὖσα τῆς ἀδικίας ἀκόλουθος. Ibid. [20]

47

in OD 336: καὶ δὲ δύναμιν δ' ἔρδιν ἰέρ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν. * Τὸ μὲν θύειν, ὅπερ εἰώθασιν οἱ νεώτεροι λέγειν, ἔρδιν ὠνόμαζον οἱ παλαιοὶ καὶ ῥέζειν. τὸ δ' ἀπάρχεσθαι τῶν παρόντων διὰ τοῦ θύειν ἐδήλουν καὶ θυηλὰς τὰς ἀπαρχὰς ἐκάλουν· 'ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλὰς' φησὶν Ὅμηρος. (I 220) * ... τὸ μὲν οὖν κατὰ δύναμιν ἔρδιν ἀφαιρεῖται πᾶσαν τὴν πολυτέλειαν ἐπὶ τῇ προφάσει τῆς εὐσεβείας ἡδυπάθειαν εἰσάγουσαν, καλῶς οὖν τοῦ Λάκωνος εἰπόντος, ὃς ἐρωτηθεὶς διὰ τί εὐτελῇ θύουσιν ἔφη ὅτι ἵνα πολλάκις θύωσιν. οὕτω γὰρ καὶ Νουμᾶς Ῥωμαίοις, ὡς Λυκοῦργος Λακεδαιμονίοις, προσέταξεν ἀπὸ τῶν εὐτελεστάτων θύειν. τὸ γοῦν μὴ ὑπερβάλλειν τὴν περιουσίαν ἐν τῇ θεραπείᾳ τῶν θεῶν πρεπωδέστατόν ἐστι παράγγελμα τοῖς εἰς αὐτὸ μόνον βλέπουσι τὸ ὅσιον· τὴν δ' ἀγνείαν καὶ καθαρότητα μάλιστα προηγουμένως δεῖ σπουδάζεσθαι τοῖς ἱεουργεῖν μέλλουσι, τὴν μὲν ἐν αὐτῇ τῇ ζωῇ—τοιαύτη δ' ἐστὶν ὅση ἂν ἐξάντης ἢ πάσης ἀσελγείας πάσης ἀδικίας πάσης ἐμπαθείας ταύτην γὰρ ἂν εἵπομεν κυρίως ἀγνεύειν, καὶ μετὰ ταύτην τὴν ἀποχὴν τῶν βρωμάτων καὶ τῶν ποτῶν κατὰ τὰ πάτρια ἦθη· καὶ γὰρ ἄλλα ἄλλοις ἐστίν, ὧν ὁ μετασχὼν εἴργεται τῶν νομίμων θυσιῶν—τὴν δὲ ἐν τοῖς ὀργάνοις πᾶσι τοῖς ἱεροῖς, <τοῖς> τόποις ἐν οἷς δεῖ θύειν, τοῖς περὶ τὸ σῶμα ἡμῶν κόσμοις. γελοῖον γὰρ τοῖς καθαρωτάτοις προσιόντας οἷς θύουσιν ἀκαθάρτοις χρησθαί τισιν, ἢ ἐν τοῖς μεμολυσμένοις οἴκοις τοῦτο πράττοντας ἢ μοῖραν τῷ ἱερῷ προσάγοντας ἔκ τινος μεμιασμένης ἐνεργείας ἢ ἐσθῆτα φέροντας ἀκάθαρτον, ὅπου γε καὶ τῷ πάντα καθαίροντι πυρὶ παρήγγελται χρησθαί μὴ ἐξ ἀκαθάρτου οἰκίας ληφθέντι. τὸ <δ'> αὖ ἰλάσκεσθαι τοὺς θεοὺς ταῖς ἀπαραλείπτους σπονδαῖς καὶ τοῖς μετὰ τούτων θυέσσειν, ἀρχομένης ἡμέρας ἢ νυκτός, οἷον ψαιστοῖς ἢ ἄλλοις τισὶ τοιούτοις, ἐνδείκνυται· καὶ ὅτι χρὴ ταῖς τοιαύταις ἀπαρχαῖς ταῖς εὐπορίστοις ἀπάρχεσθαι τῶν προσόδων αὐτοῖς, διὰ τῆς συνεχείας τηροῦντας αὐτῶν τὸ πρὸς ἡμᾶς εὐμενές· ἢ γὰρ ἰλέωσις οὐκ ἐκείνοις προστίθῃσιν ὃ μὴ εἶχον, ἀλλ' ἡμᾶς ἐπιτηδειοτέρους ποιήσει πρὸς τὸ μενόντων αὐτῶν ἀεὶ τοιούτων οἰοί· πέρ εἰσι μετέχειν ἀκωλύτως· καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ εὐμενές, τὸ μένειν ἡμῖν τὸ εὖ ἀεὶ παρὰ τῶν θεῶν, καὶ ὡς ἐκεῖνοι διαμένουσιν ἀεὶ ὅμοιοι ὄντες. Ibid. ^[35]

48 in OD 342/3: τὸν φιλέοντ' ἐπὶ δαῖτα καλεῖν, τὸν δ' ἐχθρὸν ἑᾶσαι. τὸν δὲ μάλιστα καλεῖν ὅς τις σέθεν ἐγγύθι ναίει. Ταῦτα καὶ τὰ ἐπόμενα τούτοις περὶ τῶν πρὸς τοὺς φίλους καὶ γείτονας καθηκόντων ἔχει τὴν παραίνεσιν οὐκ ὄντα <εὖ> ἠθικὰ ὡς τισιν ἔδοξεν ἀλλ' εἰς εὐγενὲς ἦθος καὶ δεξιὸν προσάγοντα τὸν πειθόμενον. οὐ γὰρ δεῖ τὰ αὐτὰ φίλοις καὶ ἐχθροῖς ἀποδιδόναι οὐδ' ὁμοίως ἐκατέρους ὁμοτραπέζους ποιεῖσθαι καὶ ὁμοσπόνδους, ἡγουμένους καὶ τράπεζαν βωμόν εἶναι τῆς Ἑστίας καὶ <θεῶν> πάντων τῶν τὴν τροφήν δωρησαμένων. θύειν μὲν οὖν καὶ ὑμνεῖν νόμος πρὸ τοῦ τῆς τροφῆς ἄψασθαι· δεῖ οὖν μὴ τοὺς ἐχθροὺς ἄγειν ἐπὶ δαῖτα φιλίαν δὴ ὑποκρινόμενους, ἀλλὰ τοὺς ὄντως φίλους, οἷς καὶ κοινωνεῖν ὅσιον ὡς τῆς ἄλλης φιλίας οὕτω καὶ ἁλῶν καὶ σπονδῶν καὶ ἐστίας [θεῶν] καὶ φιλοφροσύνης. καὶ γὰρ εἰ ὡς ἔτυχε καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἐστιῶμεν, τί ποιήσομεν ἐκείνων ἡμᾶς ἐν μέρει καλούντων ἐπὶ τὰ ὅμοια; μὴ ὑπακούοντες γὰρ ἀδικήσομεν τοὺς ὑπακούσαντας, ὑπακούοντες δὲ προησόμεθα ἑαυτοὺς ἀνθρώποις ἀπεχθῶς διακειμένοις. Ibid. ^[15]

49 in OD 346, 348: πῆμα κακὸς γείτων, ὅσσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνειαρ οὐδ' ἂν βοῦς ἀπόλοιτ' εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη. Ταῦτα καὶ διὰ τῆς ἱστορίας ὁ Πλούταρχος ἐπιστῶσατο· καὶ γὰρ Αἰτωλοὺς καὶ Ἀκαρνανὰς, Ἑλλήνας ὄντας καὶ γείτονας, ἐκτρίψαι διὰ πλεονεξίαν ἀλλήλους, καὶ Χαλκηδονίους καὶ Βυζαντίους διὰ τὴν ἔμφυτον δυσμένειαν περὶ σκαλμοῦ διενεχθέντας ἐν τῷ Βοσπόρῳ ναυμαχῆσαι· καὶ ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν γειτνιάσεων πολλὰ μὲν ἀγαθὰ συμβαίνειν διὰ ταύτας, ὡς ἐπὶ Φλάκκου καὶ Κάτωνος, πολλὰ δὲ τὰ ἐναντία· τὰς γὰρ γειτνιάσεις ἀφορμὰς προξενεῖν ἐνίοτε πολλῶν ἐπηρειῶν. αὐτὸς μὲν οὖν τὸν βοῦν εἰς παράδειγμα παρέλαβε· δεῖ δ' ἐκτείνειν ἐπὶ τὰ ὅμοια τὸν λόγον, ὡς οὐκ ἂν οὐδὲν ἀπόλοιτο <εἰ

μη› διὰ τὸν γείτονα. πρὸς ἃ καὶ οἱ παλαιοὶ νόμοι βλέποντες ἐδικαίωσαν τῶν ἀπολλυμένων τοὺς γείτονας τὴν τίμην συνεισάγειν. Tzetzes in OD 346: Δείκνυσι τοῦτο Πλούταρχος. ^[1]

50a Θεμιστοκλέα γάρ φησιν ἢ Κάτωνα πιπράσκοντα τὸν ἀγρὸν λέγειν ὅτι ἀγαθὸν ἔχει γείτονα. Scholia in OD 348: Λέγεται ὅτι Θεμιστοκλῆς χωρίον πιπράσκων ἐκέλευσε κηρύττεσθαι ὅτι ἀγαθὸν ἔχει γείτονα. ^[5]

51a Scholia in OD 353/54: τὸν φιλέοντα φιλεῖν καὶ τῷ προσιόντι προσεῖναι, καὶ δόμεν, ὅς κεν δῶ, καὶ μὴ δόμεν, ὅς κεν μὴ δῶ. Τούτους ὁ Πλούταρχος ἐκβάλλει τοὺς στίχους. ὁ γὰρ μέλλων λέγειν ὅτι τοῖς ἀγαθοῖς τὸ διδόναι προσήκει καὶ ὡς χαίρουσι διδόντες, ἄτοπος ἂν εἴη λέγων καὶ διδόναι τῷ διδόντι καὶ μὴ διδόναι τῷ μὴ διδόντι· οὕτω γὰρ ἂν τὰς δόσεις ἀναγκαίως ἐποίει, τὰς δὲ προκαθηγουμένας τῶν εὐεργεσιῶν ἐξέκοψεν. Tzetzes in OD 353: Ὁ μὲν Πλούταρχος τούτους ὀβελίζει τοὺς στίχους, λέγων οὐδέποτε ἂν γενέσθαι φίλον, εἰ τῶν φιλιωθησομένων ἐκάτερος ἀναμένει παρὰ τοῦ ἐτέρου προφιλιωθῆναι. ^[10]

52 Schol. in OD 355: δώτη μὲν τις ἔδωκεν, ἀδώτη δ' οὐ τις ἔδωκεν. Τὸν δώτην καὶ ἀδώτην οὐ λέγει τὸν δεδωκότα πρότερον ἢ μὴ δεδωκότα—καὶ γὰρ ἂν καὶ τοῦτο ὑπεναντίως ἔλεγε τοῖς περὶ τῶν ἀγαθῶν δόγμασιν—ἀλλὰ τὸν δωρητικὸν καὶ μὴ δωρητικὸν χαρίτων ἐμμελῶν καὶ χαριέντων. ὁ Πλούταρχος εἰκάζει τοὺς τοιούτους, ὅσοι προαίρεσιν δωρητικὴν ἔχουσι, τοῖς σφαιρίζουσιν, οἱ λαβόντες τὴν ὑπ' ἀλλήλων ῥιφεῖσαν σφαῖραν οὔτε κατέχουσιν οὔτε ἀντιπέμπουσι τοῖς μὴ εἰδόσι σφαιρίζειν, ἀλλὰ τοῖς ἀντιπέμψαι δυναμένοις. Ibid. ^[10]

53 in OD 359—362: ὅς δέ κεν αὐτὸς ἔλθαι ἀναιδείῃφι πιθήσας, καί τε σμικρὸν ἓόν, τό γ' ἐπάχνωσεν φίλον ἦτορ. εἰ γὰρ κεν καὶ σμικρὸν ἐπὶ σμικρῷ καταθεῖο καὶ θαμὰ τοῦτ' ἔρδοις, τάχα κεν μέγα καὶ τὸ γένοιτο. Δοκεῖ μὲν ἀπρητῆσθαι τοῦτο τοῦ προρρηθέντος· ἔχει δὲ καὶ συνέχειαν. ἐπεὶ γὰρ εἶπεν ὅτι, κὰν ἢ σμικρὸν τὸ ἀφαιρεθὲν, παχνοῖ τὸν ἀφαιρεθὲν διὰ τὴν ἀκούσιον ἀφαίρεσιν, ἐπήγαγεν ὅτι τὸ σμικρὸν ἐπισωρευόμενον μὲν μέγα τι γίνεται, ἀφαιρούμενον δ' εἰς τὸ μηδὲν καταλήγει· ὥστε εἰκότως λυπεῖ καὶ τὸ σμικρὸν ἀφαιρούμενον. καὶ εἰ τοῦτο ἀληθές, ὀρθῶς Ἀριστοτέλης ἔλεγεν ὅτι χεῖριστον τῶν ἐν τῷ βίῳ τὸ μὴ παρὰ τοῦτο λεγόμενον· εἰ γὰρ καταφρονοῖτο ὡς μικρὸν ἕκαστον καὶ ἐπιλέγοιμεν μὴ παρὰ τοῦτ' ο, κακῶς πράξομεν· ἐν μὲν οὖν οἰκονομίαις λιμῶζομεν τοῦτο αἰετὶ ἐπάδοντες· ἐν δὲ τῇ διαίτῃ νοσήσομεν πολλάκις μὲν παρορῶντες τὸ ὀρθόν, λέγοντες δὲ ταύτην τὴν φωνήν· ἢ γὰρ καθ' ἐν ἕκαστον ἔλλειψις μεγάλην ἀθροίζει τοῖς παρορῶσι τὴν βλάβην. Ibid. ^[15]

54 in OD 368/69: ἀρχομένου δὲ πίθου καὶ λήγοντος κορέσασθαι, μεσσόθι φεῖδεσθαι· δειλὴ δ' ἐν πυθμένι φειδώ. Καὶ ἐν τοῖς πατρίοις ἐστὶν ἑορτὴ Πιθοιγία, καθ' ἣν οὔτε οἰκέτην οὔτε μισθωτὸν εἶργειν τῆς ἀπολαύσεως τοῦ οἴνου θεμιτὸν ἦν, ἀλλὰ θύσαντας πᾶσι μεταδιδόναι τοῦ δώρου τοῦ Διονύσου. καλῶς οὖν εἴρηται δεῖν 'ἀρχομένου πίθου κορέσασθαι', καὶ τῇ ἑορτῇ συμφώνως δεῖ δὲ καὶ φειδοῦς ταμειουμένοις τὴν ἀπόλαυσιν, ὥστε καὶ εἰσαυθις ἡμῖν γενέσθαι καὶ αὐθις. εἰ δ' ἀπαναλωθέντος τοῦ πλείστου τὸ λειπόμενον ὀλίγον εἴη, χαλεπὴν εἶναι τὴν φειδῶ· τοῦτο γάρ, φησί, τάχα ἂν καὶ τραπείη καὶ ἄχρηστον γένοιτο τοῖς φεισάμενοις. Ibid. ^[10]

55 in OD 370/72: μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημένος ἄρκιος ἔστω. καί τε κασιγνήτῳ γελάσας ἐπὶ μάρτυρα θέσθαι. πίστιες ἄρτοι ὁμῶς καὶ ἀπιστίαι ὤλεσαν ἄνδρας. Τούτους δὲ τινες τοὺς στίχους ἐξέβαλον· ὁ δὲ Πλούταρχος ἐγκρίνει· δεῖν γὰρ καὶ τὸν φίλον συνεργὸν παραλαμβάνειν ἐπὶ ὠρισμένῳ μισθῷ· ἔχθραν γὰρ προξενεῖ τὸ τῆς ἀμοιβῆς μετὰ τὸ ἔργον ἐλλιπὲς ἀδοκῆτως ὑπάρξαν. τούτῳ δ' ὅμοιον καὶ τὸ τὰ πρὸς τοὺς ἀδελφούς συναλλάγματα μὴ ἀμάρτυρα ποιεῖσθαι. τὸ δ' ἐπαχθὲς ἀφαιρῶν εἶπεν ὅτι γελάσας, τουτέστιν ὡς παίζοντας καὶ μὴ σπουδάζοντας. πολλοὺς γὰρ ἀπολέσθαι διὰ τὸ πιστεῦσαί τισιν οἷς ἀπιστεῖν δέον, ἀπιστῆσαι δὲ πάλιν οἷς πιστεῦσαι δέον. Ibid. ^[10]

- ⁵⁶ in OD 375: ὅς δὲ γυναικὶ πέποιθε, πέποιθ' ὃ γε φηλήτησι. Τοῦτον ὁ Πλούταρχος χαράττει τὸν στίχον. Ibid. ^[1]
- ⁵⁷ in OD 376: μουνογενῆς δὲ πάις σῶζοι πατρώιον οἶκον. Δόξειεν ἂν ἄτοπος ὁ στίχος εἶναι καὶ ἀγανακτοῦντος, ὅτι γέγονεν οὐ μόνος τῷ πατρί. μήποτε, φησὶν ὁ Πλούταρχος, καὶ Πλάτων (Leges 923) ἔπεται τῷ Ἡσιόδῳ καὶ Ξενοκράτης (fr. 97 Heinze), καὶ Λυκοῦργος πρὸ τούτων· οἱ πάντες ὦντο δεῖν ἓνα κληρονόμον καταλιπεῖν· καὶ τοῦτο ἦν τὸ ὑπὸ Ἡσιόδου λεγόμενον. Tzetzes in OD 378: γηραιὸς δὲ θάνοις ἕτερον παῖδ' ἐγκαταλείπων. ^[1]
- ⁵⁸ Οἱ περὶ Πρόκλον καὶ Πλούταρχον ἀδιανόητον τοῦτο φασιν εἶναι καὶ περισσόν. Schol. ^[1]
- ⁵⁹ in OD 380: πλείων μὲν πλεόνων μελέτη, μείζων δ' ἐπιθήκη. Μήποτε δέ, φησὶν ὁ Πλούταρχος, ἐκεῖνο λέγει τὸ τοῦ Λάμπιδος, ὅτι πλείων μὲν ἢ φροντὶς ἐπὶ τοῦ πλείονος πλούτου, μείζων δ' ἢ ἐπίδοσις, ἣν ἐπιθήκην· εἶπεν, αὐτοῦ συναύξοντος ἑαυτὸν τοῦ πλούτου διὰ τὴν τῶν ὀργάνων εὐπορίαν καὶ τῶν ὑπηρετῶν. ὁ καὶ ὁ Λάμπις εἶρηκεν ἐρωτηθεὶς πῶς ἐκτήσατο τὸν <πλοῦτον· τὸν> μὲν γὰρ ὀλίγον ἔφη χαλεπῶς, τὸν δὲ πολὺν ῥαδίως, πολλῶν ὄντων ἤδη τῶν ὑπουργούντων. Ibid. ^[5]
- ⁶⁰ in OD 391: γυμνὸν σπεῖρειν— — — Κάλλιον δέ, φησὶν ὁ Πλούταρχος, μετὰ τὸν σπóρον ὑετὸν συμβῆναι ἢ πρὸ σπóρου· δῆλον δέ· τὰ γὰρ μετὰ Πλειάδα σπαρέντα καὶ πρὸ τροπῶν φύεσθαι ἐβδομαῖα— ἐν Αἰγύπτῳ δὲ καὶ τριταῖα—τὰ δὲ μετὰ τροπὰς μόλις ἐν τριπλασίῳ τούτου τοῦ χρόνου. οὕτως τὸ ἐπιγενέσθαι ὑετὸν ἀγαθὸν μᾶλλον ἢ τὸ προγενέσθαι. οἱ δ' ἀρχαῖοι καὶ πρωϊαίτερον ἔσπειρον, ὡς δῆλον ἐκ τῶν Ἑλευσινίων τελετῶν, ἐν αἷς ἐλέγετο 'πάριθι κόρη γέφυραν· ὅσον οὐπω τριπόλεον δέ' (Carmina Popularia 50 Diehl 31 Page). Ibid. ^[10]
- ⁶¹ in OD 414: ἦμος δὴ λήγει μένος ὀξέος ἡελίοιο καύματος ἰδαλίμου μετοπωρινὸν ὁμβρήσαντος Ζηνός τῆμος ἀδηκτοτάτη πέλεται τμηθεῖσα σιδήρῳ ὕλῃ Λέγοι δ' ἂν καὶ τὴν ἄβρωτον ὑπὸ τῶν ἐγγινομένων θηριδίων τοῖς φυτοῖς, ὡς ἀδηκτοτάτην οὖσαν, οἷον θριπῶν καὶ τερηδόνων, ἃ διεμφύεται τοῖς δένδρεσι σηπομένης τῆς ἐν αὐτοῖς ὑγρότητος. τὸ δ' ἐν τούτῳ ὑλοτομεῖν ὀρθόν, ὅτε ξηρὰ μὲν ἐστί τὰ δένδρα, ἀποδεδωκότα τὸν οἰκεῖον καρπὸν, καὶ οὐκέτι κάμνει περὶ τὴν ἐκτροφὴν αὐτοῦ, μετρίας δὲ ἔτυχεν ὑγρότητος ἀλλ' οὐ πολλῆς ἤδη πρὸς τὸ οἰκεῖον, τοῖς τέμνουσιν ὥστε [γε] μὴ σήπεσθαι μετὰ τὴν τομὴν. εἰς ὃ τινες βλέποντας καὶ φθινούσης τέμνειν τῆς σελήνης ἀλλὰ μὴ πανσελήνου μὴδ' αὐξανομένης· ἢ γὰρ τοῦ φωτὸς ἐπίδοσις ὑγρότερα ποιεῖ τὰ δένδρα καὶ εὐεπίφορα τεμνόμενα πρὸς τὴν σῆψιν. Ibid. ^[20]
- ⁶² in OD 423: ὄλμον μὲν τριπόδην— — — Πολὺς ἐν τούτοις ὁ Πλούταρχος ἀμυνόμενος τοὺς γελῶντας τὸν Ἡσιόδον τῆς σμικρολογίας, καὶ Πλάτωνα (Leges 746E) λέγων περὶ τῆς τῶν σκευῶν ἐν τοῖς οἴκοις διειλέχθαι συμμετρίας καὶ Λυκοῦργον περὶ τῆς τῶν θυρῶν κατασκευῆς, ἵν' ἀπὸ πρίονος ὧσι καὶ πελέκεως μόνον ἀποίικλοι. δεῖν οὖν ἀποδέχεσθαι καὶ τὸν Ἡσιόδον μέτρα παραδόντα καὶ ὄλμου καὶ ὑπέρου καὶ ἄξονος καὶ σφύρας. καὶ τοὺς ἀρχαίους δὲ πολὺν καὶ τούτων ποιεῖσθαι λόγον καὶ τῶν εὐρετῶν Πάμφων μὲν τιμᾶν, διότι τὸν λύχον πρῶτος εὔρε καὶ τὸ ἐκ τούτου φῶς εἰσήγαγεν εἷς τε τὰ ἱερὰ καὶ τὴν ἰδίαν χρῆσιν, τὸν δὲ τῶν Πιτθέων δῆμον διὰ τοῦτο οὕτως ὀνομάσαι, διότι τῶν πίθων ἐπενοήσαντο τὴν πλάσιν· ὥστε μὴ τὴν πολυτέλειαν προσήκειν θαυμάζειν ἀλλὰ τὴν τῶν χρειωδῶν, κἂν εὐτελεῖ τυγχάνῃ, περιποιήσιν. Schol. ^[15]
- ^{63a} in OD 426: τρισπίθαμον δ' ἄψιν τάμνειν δεκαδῶρῳ ἀμάξῃ. Σπιθαμὴ μὲν ἐστὶν ἀπλωθείσης τῆς χειρὸς <ἀπὸ τοῦ ἀντίχειρος> ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ σμικροτάτου δακτύλου διάστημα ... δῶρον δὲ τὸ αὐτὸ πως καὶ παλαιστή, ἀλλ' αὕτη μὲν ἐκ τῶν τεσσάρων δακτύλων ὀρθῶς συντεθέντων, δῶρον δὲ τούτων συστραφέντων καὶ τοῦ ἀντίχειρος ἐγερθέντος. Hesych. ^[5]

- 63b (8) s. v. δεκαδώρω ἀμάξι. Ἦς ἡ διάμετρος τῶν τροχῶν δέκα δώρων. δῶρον δέ, ὡς μὲν τινες, ἡ παλαιστή· ὡς δ' ἔτεροι, ὅταν τοὺς τέσσαρας δακτύλους συστρέψας ἐγείρῃς τὸν ἀντίχειρα, ὡς Πλούταρχο ς. Schol. ^[10]
- 64 in OD 427: ... φέρειν δὲ γύην ... (Τὸν μὲν οὖν γύην εἶναι κελεύει πρίνινον, προσθείς ἢ κατ' ἄρουραν εἰ εὐροῖς, ἢ κατ' ὄρος, πρίνινον.) οὐ γὰρ εὐπορος Βοιωτοῖς ἢ πρίνος, φησὶν ὁ Πλούταρχος, ἀλλὰ τοῖς πετελείνοις ἀντὶ τῶν πρίνινων χρῶνται τοὺς γύας κατασκευάζοντες. Ibid. ^[5]
- 65 in OD 435: δάφνης ἢ πετέλης ἀκιώτατοι ἰστοβοῆες Τὸ δ' ἄσηπτον ἐδήλωσεν εἰπὼν ἀκιώτατο ν· ὁ δὲ Πλούταρχος ἐξηγήσατο τὴν αἰτίαν, λέγων εἶναι τι θηρίδιον, ὃ καλεῖται κίς, διεσθίον τὰ ξύλα· τοῦτο καὶ Πίνδαρον οὕτω καλεῖν περὶ τοῦ χρυσοῦ λέγοντα (fr. 222 Bergk, 261 Turyn) 'κεῖνον οὐ σῆς, οὐ κίς δάμναται', ὡς ἄσηπτον· ἐγγίνεται δ' οὖν τὰ τοιαῦτα θηρίδια τοῖς γλυκέσι καὶ μαλακοῖς ξύλοις, δάφνη δὲ καὶ πετελέα δριμύτατα. Ibid. ^[10]
- 66 in OD 453/54: ῥηίδιον γὰρ ἔπος εἰπεῖν· βόε δὸς καὶ ἄμαξαν. ῥηίδιον δ' ἀπανήνασθαι· πάρα ἔργα βόεσσιν. (Τούτων τὸ μὲν ὁ 'ἀβούτησ' εἴποι ἂν αἰτῶν βόας ἵν' ἀρόση τοῦ καιροῦ καλοῦντος, τὸ δ' ὁ εὐπορῶν βοῶν ἀποκρίναιτο ἄν, ὅτι καὶ οἱ παρ' αὐτῷ βόες ἔργα ἔχουσι, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἂν αἰτούμενος δοίη.) ὁ καὶ ὁ Λάκων τὴν κυνὴν αἰτούμενος εἰπεῖν λέγεται πρὸς τὸν αἰτοῦντα· 'εἰ μὲν εὐδία, ἔσται καὶ σοὶ ἄχρηστος· εἰ δὲ χειμῶν, καὶ ἐμοὶ χρήσιμος'. καὶ γὰρ καὶ περὶ τῶν βοῶν ἔρεϊ ταῦτόν ὁ αἰτηθεὶς· 'εἰ μὲν καιρὸς τοῦ ἀροῦν, καὶ σοὶ ἄχρηστοι· εἰ δὲ καιρὸς, κάμοι χρήσιμοι'. Ibid. ^[10]
- 67 in OD 465: εὐχεσθαι δὲ Διὶ χθονίῳ Δημήτερί θ' ἀγνῇ. Ταῦτα καὶ θεοσεβείας ἐστὶ δόγματα, τρέποντα τοὺς ἔργων ἀπτομένους ἐπὶ τὰς παρακλήσεις τῶν τὰ ἔργα ταῦτα ἐφορῶντων καὶ τελειοῦν δυναμένων θεῶν· καὶ οὐδὲν ἀπολείπει πρὸς τέρψιν, εἰ ἐννοήσομεν τὸν ἀροῦν μέλλοντα, λαβόμενον τῆς ἐχέτλης, ἣν προείπομεν ὅτι ποτὲ δηλοῖ τοῦ ἀρότρου μέρος, πρὶν ἐλάσῃ τοὺς βόας, μάρτυρα καλοῦντα τοῦ ἔργου τὸν Δία καὶ τὴν Δήμητραν, τὸν μὲν ὡς τελεσιουργὸν διὰ τῶν ὄμβρων τῆς σποράς, τὴν δ' ὡς προστάτιν τῶν γονίμων δυνάμεων τῆς γῆς. ὁ γοῦν πάντα τὰ παρ' ἑαυτοῦ ποιήσας οὐχ ἀπλῶς αἰτεῖ τοὺς θεοὺς ἀλλ' ὥσπερ ἀπαιτεῖ τὸ τέλος. ὡς οὖν ἔλεγε Σωκράτης εὐχεσθαι δεῖν μουσικὴν τὸν μανθάνοντα καὶ γονὴν παίδων τὸν γαμοῦντα, οὕτω καὶ Ἡσίοδος καρπῶν γονὴν τὸν τῆς ἐχέτλης ἤδη λαμβανόμενον καὶ ὄρπηκα φέροντα καὶ ἐπάγοντα τοῖς νώτοις τῶν βοῶν ὥστε κινηθῆναι καὶ ἐλκύσαι τὸ ἄροτρον. Ibid. ^[15]
- 68 in OD 486—489: ἦμος κόκκυξ κοκκύζει δρυὸς ἐν πετάλοισι τὸ πρῶτον, τέρπει δὲ βροτοὺς ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, τῆμος Ζεὺς υἱοὶ τρίτῳ ἡματι μὴδ' ἀπολήγοι, μῆτ' ἄρ' ὑπερβάλλων βοὸς ὀπλήν μῆτ' ἀπολείπων. Ὅτι δ' ὁ τοιοῦτος ὄμβρος χρήσιμος, πιστοῦται ἀπὸ τοῦ τὴν Σικελίαν εὐκαρπεῖν, πολλοὺς δεχομένην ἑαρινοὺς ὄμβρους· καὶ ἀπὸ τοῦ προσηνὲς εἶναι τῇ γῇ τότε τὸ ὕδωρ ὑποθερμαινόμενον, καὶ νηπίοις οὖσι τοῖς καρποῖς συμφέρον· καὶ ἀπὸ τοῦ τινος καὶ ἐν ἰσημερίᾳ σπείραντας ἑαρινῇ πολλοὺς θερίσαι καρπούς· καὶ γὰρ ὁ τριμηνιαῖος λεγόμενος πυρὸς ὑπὸ τοιούτων ὄμβρων ἐκτρέφεσθαι ἔοικε τῶν ἑαρινῶν. Ibid. ^[10]
- 69 in OD 496—497: μὴ σε κακοῦ χειμῶνος ἀμηχανίη καταμάρψῃ σὺν πενίῃ, λεπτῇ δὲ παχὺν πόδα χειρὶ πιέξης. * Τῶν λιμωττόντων τοὺς πόδας παχύνεσθαι φησι τὸ δ' ἄλλο σῶμα λεπτύνεσθαι. καὶ εἷς νόμος ἦν Ἐφεσίων, μὴ ἐξεῖναι πατρὶ παῖδας ἀποθέσθαι, ἕως ἂν διὰ λιμὸν παχυνθῇ τοὺς πόδας. ἴσως δὲ καὶ τὴν ἀπὸ καθίσεως καὶ ἀργίας πάχυνσιν δηλοῖ τῶν ποδῶν· γίνεται γὰρ τοῦτο τοῖς ἐπὶ πολὺ καθημένοις. ἐὰν οὖν ἐν τοῖς ἀλεινοῖς οἴκοις ἀργὸς καθιζάνῃς, λεπτῇ χειρὶ διὰ λιμὸν τοὺς παχεῖς ὄντας πόδας πιέσεις. * ἔοικε δὲ καὶ ἡ ἐν τοῖς λιμοῖς πάχυνσις εἶναι κατὰ φύσιν, ὡς ὁ Πλούταρχο ς· δεῖται γὰρ τὸ ἐν ἡμῖν θερμόν, ἵνα μένη, τῆς ἔξωθεν τροφῆς, ἣν οὐ δεχόμενον δαπανᾷ τὸ σῶμα καὶ αὐτοῦ τι ἀποσπᾷ· δι' ἀσθένειαν δ' ἀδυνατοῦν ἀλλοιωῶσαι τὸ

ἀποσπώμενον ἄπεπτον [ὄν] ἀφήσι· καὶ αὐτὸ μὲν τὰ μέσα καὶ τὰ ἄνω λεπτύνει τοῦ σώματος, ἐν οἷς ἐστι πλεῖον· ἐκεῖνο δ' ἄρα τὸ ἄπεπτον εἰς τὸ κάτω φέρεται, καὶ οὕτω δὴ παχύνει τοὺς πόδας. Ibid. ^[15]

70 in OD 502—503: δείκνυε δὲ δμώεσσι θέρευσ ἔτι μέσσου ἐόντος· οὐκ αἰεὶ θέρος ἐσσεῖται, ποιεῖσθε καλιάς. Διὰ τούτου τοῦ παραγγέλματος καὶ τὰ ὅμοια νοητέον. οὐκ αἰεὶ εὐτυχήσομεν· παρασκευαστέον οὖν καὶ πρὸς τὰς περιστάσεις. οὐδ' αἰεὶ ὑγιανοῦμεν· φροντιστέον οὖν καὶ τῶν <ταῖς> νόσοις ἐπιτηδείων. Ibid. ^[5]

71a in OD 504: μῆνα δὲ Ληναιῶνα. Πλούταρχος οὐδένα φησὶ μῆνα Ληναιῶνα Βοιωτοὺς καλεῖν· ὑποπτεύει δ' ἢ τὸν Βουκάτιον αὐτὸν λέγειν, ὅς ἐστιν ἡλίου τὸν αἰγόκερων διιόντος (καὶ τοῦ βούδορα τῷ Βουκατίῳ συνάδοντος διὰ τὸ πλείστους ἐν αὐτῷ διαφθεῖρεσθαι βόας) ἢ τὸν Ἑρμάϊον, ὅς ἐστι μετὰ τὸν Βουκάτιον εἰς ταὐτὸν ἐρχόμενος τῷ Γαμηλιῶνι, καθ' ὃν καὶ τὰ Λήνια παρ' Ἀθηναίοις· Ἴωνας δὲ τοῦτον οὐδ' ἄλλως, ἀλλὰ Ληναιῶνα καλεῖν. Hesych. ^[5]

71b (10) s. v. Ληναιῶν. Οὐδένα τῶν μηνῶν Βοιωτοὶ οὕτω καλοῦσιν· εἰκάζει δὲ ὁ Πλούταρχος Βουκάτιον. καὶ γὰρ ψυχρὸς ἐστίν. ἔνιοι δὲ τὸν Ἑρμάϊον, ὅς κατὰ τὸν Βουκάτιόν ἐστιν· καὶ γὰρ Ἀθηναῖοι τὴν τῶν Ληναίων ἑορτὴν ἐν αὐτῷ ἄγουσιν. Ibid. ^[10]

72 in OD 524: ὅτ' ἀνόστεος ὃν πόδα τένδει. Ἀριστοτέλης δὲ φησι (HA 591a—b) ψεῦδος εἶναι τὸ κατὰ τοὺς πολυπόδας· αὐτοὺς γὰρ ἑαυτοὺς μὴ κατεσθίειν ἀλλ' ὑπὸ τῶν παγούρων κατεσθίεσθαι. Ibid. ^[1]

73* in OD 539—540: τὴν περιέσσασθαι, ἵνα τοὶ τρίχες ἀτρεμέωσι, μὴδ' ὀρθαὶ φρίσσωσιν ἀειρόμεναι κατὰ σῶμα. Τοῦτο συμβαίνει τοῖς ῥιγῶσι· πιεζομένων γὰρ τῶν τριχῶν κατὰ τὰς ῥίζας ὑπὸ τῆς ψυχρότητος καὶ πυκνώσεως περὶ αὐτὰς γινομένης αἴρονται ὀρθαί. Ibid. ^[5]

74 in OD 541—542: ἀμφὶ δὲ ποσὶ πέδιλα βοὸς Ἴφι κταμένοιο ἄρμενα δήσασθαι, πῖλοις ἔντοσθε πυκάσας. Ἐκ βοείων δερμάτων εἶναι κελεύει τὰ ὑποδήματα, καὶ τούτων τῶν ἰσχυρῶν· τοιαῦτα δ' εἶναι τὰ τῶν σφαγέντων βοῶν, ἀλλ' οὐ τὰ τῶν αὐτομάτως ἀποθανόντων. εἰκότως· ἀποθνήσκουσι μὲν γὰρ ἢ νοσήσαντες ἢ γηράσαντες ὥστε ἡσθενηκότες, τῶν δὲ σφαγέντων ἢ ἐν τοῖς δέρμασιν ἐνοῦσα δύναμις μένει. δεῖν οὖν ἐκ τούτων εἶναι τὰ ὑποδήματα· δεῖν δὲ καὶ πῖλοις ἔνδοθεν χρῆσθαι συμφύεσθαι τοῖς ποσὶ δυναμένοις καὶ μειζόνως ἀλεαίνειν· τὰ γὰρ ἄκρα μειζονος δεῖται βοηθείας ὡς πορρώτερον ὄντα τοῦ μέσου, ἐν ᾧ τὸ ἔμφυτον θερμόν. Ibid. ^[10]

75 in OD 548—552: ἡῶς δ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος ἀήρ πυροφόρος τέταται μακάρων ἐπὶ ἔργοις· ὅς τε ἀρυσσάμενος ποταμῶν ἄπο αἰεναόντων, ὑψοῦ ὑπὲρ γαίης ἀρθεὶς ἀνέμοιο θυέλλῃ, ἄλλοτε μὲν ὕει ποτὶ ἔσπερον, ἄλλοτε ἄησι πυκνὰ Θρηϊκίου Βορέω νέφεα κλονέοντος.* Ταῦτα λέγεται φυσικῶς περὶ τῶν εἰς τὸν ἀέρα φερομένων ἐκ τῶν ὑγρῶν τῶν ἐπὶ γῆς οἶον ποταμῶν ἢ λιμνῶν ἀναθυμιάσεων ... τὴν δὲ θέσιν <αὐτοῦ> μεταξὺ [αὐτῆς] γῆς καὶ οὐρανοῦ τάσιν ἐκάλεσεν ὡς καὶ εἰς ὕψος χωροῦντος καὶ εἰς τὰ κοῖλα καταδυομένου τῆς γῆς. τοῦτον δὲ φησιν ἀπὸ τῶν ποταμῶν ἀρυσάμενον τὰς ἀτμίδας αἶρεσθαι ὑπὲρ τὴν γῆν ἀνάγοντα ταύτας.* διὰ γὰρ τὴν ψῦξιν τὸ θερμόν εἴσω τῆς γῆς εἰργόμενον ἀναπέμπει τὰς ἀτμίδας καὶ ἐκ τῶν ποταμῶν τῶν ἐν αὐτῇ καὶ ἐκ τῶν φρεάτων· καὶ ἔστιν ἰδεῖν τοῦτο ἐναργῶς ἀποτελούμενον ἀπὸ τῶν ἀλυκῶν καὶ φρεατίων ἀνάδοσιν ἔωθεν τοιαύτην ἀτμώδη. ὁ οὖν ἀήρ δεχόμενος ταύτας ὑψοῖ διὰ τῆς τῶν ἀνέμων συστροφῆς, καὶ ὅταν τοῦτο γένηται τότε μὲν ὡς πρὸς ἐσπέραν ὕει, ψυχθείσης τῆς ἀτμίδος, τότε δὲ εἰς πνευμάτων μεταβάλλει συστάσεις. Ibid. ^[20]

76 in OD 559—560: τῆμος τῶμισυ βουσίν, ἐπ' ἀνέρι δὲ πλέον εἴη ἀρμαλιῆς· μακραὶ γὰρ ἐπίρροθοι εὐφρόναι εἰσίν. Διὰ τὸν χειμέριον μῆνα τροφήν πλείονα κελεύει διδόναι, τοῖς μὲν βουσί τὸ ἥμισυ τῆς εἰωθυίας προστιθέντα, τοῖς δ' ἀνθρώποις πλέον ἢ τὸ ἥμισυ· εἰ μὴ ἄρα τὸ ἥμισυ καὶ τὸ πλέον δεῖ συντάττειν, ἵν' ἀμφοτέροις πλέον ἢ τὸ ἥμισυ διδῶ τις τοῦ ἔθους πέττεται γὰρ

χειμῶνος ὄντος ἢ τροφή μᾶλλον ἐν μήκει τῶν νυκτῶν· ἢ τε γὰρ θερμότης εἴσω καθειργμένη διὰ τὴν ἕξωθεν πύκνωσιν πλείονα δαπανᾷ· καὶ μῆκος αἱ νύκτες ἔχουσαι πλείονα πέττουσι τροφήν, ἣν ἄρμαλιάν· εἶπεν ὡς προσφιλεῖ τοῖς τρεφομένοις καὶ εὐάρμοστον. Ibid. ^[10]

77 in OD 561: ταῦτα φυλασσόμενος Τοῦτον καὶ τοὺς ἐξῆς δύο διαγράφει Πλούταρχος ... τούτων δὲ διαγραφέντων ἀκόλουθα τὰ ἐξῆς [ἦ]. Ibid. ^[1]

78* in OD 571: ἀλλ' ὁπόταν φερέοικος ... Ὁ μὲν Θρᾶξ Διονύσιος ἔλεγε φερέοικον τὸν κοχλίαν, ἐπιτιμῆσαι δέ φησιν <ὁ Πλούταρχος> αὐτῷ τινα τοῦτο λέγοντι Ἀρκάδα· εἶναι γὰρ ἐν Ἀρκαδίᾳ τὸν φερέοικον ὁρᾶν μελίττη ἐοικότα σμικρότατον κάρφη καὶ συρφετὸν ἐαυτῷ συνάγοντα στεγοποιεῖσθαι διὰ τοὺς χειμῶνας, βαίνειν δ' ἀνὰ τὰ φυτὰ θέρους, τὸν δὲ κοχλίαν μὴ φαίνεσθαι θέρους, ἀλλ' ὁπόταν ὄμβρος γένηται ἀναδυόμενον [φαίνεσθαι] διὰ τῶν φυτῶν βαίνειν, ἔλκοντα τὸ κοῦφον ἐξόπισθεν ὄστρακον. Ibid. ^[10]

79 in OD 580/81: ἡώς, ἢ τε φανείσα πολέας ἐπέβησε κελεύθου ἀνθρώπους. Τὸν μὲν οὖν Ὅμηρον φησιν ὁ Πλούταρχος ἐπιθέτοις εἰς τέρψιν εὐδοκιμοῦσι κοσμήσαι τὴν ἡμέραν 'κροκόπεπλον' αὐτὴν λέγοντα καὶ 'ρόδοδάκτυλον' τὸν δ' Ἡσίοδον μειζόνως ἀπὸ τῶν ἔργων, ἐφ' ἃ δὴ προῖοῦσα κινεῖ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἀπὸ τῆς ἐκλύσεως εἰς τὴν ἐνεργὸν μεθίστησι ζωὴν. Ibid. ^[5]

80* in OD 586: μαχλόταται δὲ γυναῖκες, ἀφαυρότατοι δέ τοι ἄνδρες. Ὡς ψυχρότεροι τὴν κρᾶσιν καὶ διὰ τοῦτο βράδιον ὀργῶσαι ἀναθερμαινόμεναι. οἱ δ' ἄνδρες ἀφαυρότεροι διὰ τῆς ἕξωθεν θερμῆς ἀφαινόμενοι, φύσει θερμότεροι ὄντες καὶ ξηρότεροι τῶν γυναικῶν. τοιαῦτα δὲ καὶ τὸν Ἀλκαῖον ἄδειν (fr. 94 Diehl) 'οἶνω πνεύμονας τέγγε· τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται, ἃ δ' ὦρα χαλεπά, ἀχεῖ δ' ἐκ πετάλων ἀδέα τέττιξ, ἀνθεῖ δὲ καὶ σκόλυμος· νῦν δὲ γυναῖκες μιαρῶταται, λεπτοὶ δέ τοι ἄνδρες, ἐπεὶ κεφαλὴν καὶ γόνατα Σείριος ἄζει.' Ibid. ^[10]

81 in OD 591—596: καὶ βοὸς ὑλοφάγοιο κρέας μὴ πω τετοκυῖης πρωτογόνων τ' ἐρίφων· ἐπὶ δ' αἶθοπα πινέμεν οἶνον, ἐν σκιῇ ἐζόμενον, κεκορημένον ἦτορ ἐδωδῆς, ἀντίον ἀκραέος Ζεφύρου τρέψαντα πρόσωπα, κρήνης τ' αἰενάου καὶ ἀπορρύτου, ἢ τ' ἀθόλωτος, τρὶς ὕδατος προχέειν, τὸ δὲ τέτρατον ἰέμεν οἶνου. * Ἐργάτη μὲν ἢ τροφή πρέπουσα πληροῦν βοείων κρεῶν τὴν γαστέρα, καὶ ἐν σκιᾷ δὲ καθημένον καὶ ὑπὸ Ζεφύρου καταπνεόμενον πίνειν ἐπὶ τῇ κρεωφαγίᾳ, μίξαντα κρηναῖον ὕδωρ τῷ οἶνῳ, τρία μέτρα πρὸς ἕν· οὐ γὰρ διαρρέουσιν ἀνθρώποις γράφει δίαιταν, ἀλλ' ἐκπονοῦσι τὴν γῆν καὶ αὐτουργοῖς καὶ βιωτικοῖς τοῖς γὰρ τοιούτοις οὐδὲν προσφορώτερον τῆς ἰσχυρᾶς καὶ δυσφθάρτου ταύτης τροφῆς, οὐ χιόνων δεομένοις οὐδὲ ῥιπιδίων, ἀλλὰ φυσικῆς εὐπνοίας, οἷος ὁ ἀκραῆς Ζέφυρος, καθαρὸς ὢν· τὰ γὰρ βόρεια λήγοντα συνάπτεται τοῖς δυτικοῖς πνεύμασι *. τὸ δὲ ταύτην ἐπαινεῖσαι τὴν κρᾶσιν τοῦ οἶνου καὶ τοῦ ὕδατος ἄτοπον εἶναι δοκεῖ· λέγεται γὰρ 'ἢ πέντε πίνειν ἢ τρι' ἢ μὴ τέσσαρα· τὸ δὲ τρία μιγνύναι πρὸς ἕν τοιοῦτον εἶναι δοκεῖ. ἀλλ' ἐκεῖναι μὲν αἱ κράσεις, δύο πρὸς ἕν καὶ τριῶν πρὸς δύο, κατὰ λόγους διπλάσιον καὶ ἡμιόλιον, τοὺς ἡγεμόνας τῶν πολλαπλασίων καὶ ἐπιμορίων, εἰς μέθην εἰσὶ πινόντων· αὕτη δὲ σωφρόνως πινόντων. καὶ μὴν καὶ περὶ ὕδατος ἄλλοι μὲν γράφουσιν εἰς σταθμὸν ἀποβλέποντες ἐκλεγόμενοι τὸ κουφότερον· καὶ τινες καὶ ὑδροστάτας κατασκευάζουσι, δι' ὧν τὸ βαρὺ καὶ κοῦφον ὕδωρ κρίνουσι· καίτοι πολλαχοῦ κοῦφον μὲν ἐστὶ πονηρὸν δέ, ὡς ἐν Χαλκίδι Πλούταρχος ἱστορεῖ τὸ τῆς Ἀρεθούσης. οἱ δὲ καὶ τὸ ῥαδίως οἶνῳ κεραννύμενον δοκιμάζουσιν ὕδωρ ἄριστον, πολλῆς δεόμενον πείρας καὶ διαφορῶν οἶνων εἰς τὸ φωραθῆναι μὴ τοιοῦτον ὄν· ἄλλοι δὲ εἰς κεράμειον ποτήριον ὕδωρ ἐμβαλόντες ἕως δι' ὅλης μεῖναι νυκτός, εἴτα γενομένης ἡμέρας ὀρώσιν εἴ τινα ἐντὸς τῆς κύλικος ἔχει γεώδη περιφέρειαν συστᾶσαν καὶ μελανίζουσαν· καὶ τοῦτο σημεῖον τίθενται τῆς τοῦ ὕδατος φαυλότητος, οὐδ' οὗτοι πεῖραν παραδιδόντες εὐπόριστον. πάντων δὲ οὖν τῶν τοιούτων ἀπλούστερον ὁ Ἡσίοδος κελεύει τῷ

γεωργικῶ μιγνύναι τῷ οἴνῳ ὕδωρ ἐκ κρήνης ἀπορρύτου, ἵν' ἡ κινούμενον καὶ λεπτὸν καὶ ἀθόλωτον, ἀλλὰ μὴ γεῶδες. Ibid. ^[40]

82 in OD 639/40: οἰζυρῇ ἐνὶ κώμῃ— Ἄσκη. Κεῖται μὲν οὖν ὑπὲρ τὴν ὁδόν, ἣν βαδίζουσιν οἱ ἐπὶ τὸ Μουσεῖον ἀπιόντες, ἡ Ἄσκη. τοῦ δ' Ἑλικῶνος ἐκκειμένου τοῖς ἀνέμοις, καὶ θαυμαστὰς μὲν ἀναπαύλας ἔχοντος ἐν θέρει δυσσηνέμου δὲ ὄντος ἐν χειμῶνι, τὴν Ἄσκη ἐν τῷ μεσημβρινῷ κειμένην τοῦ ὄρους τῆς μὲν ἐκ τῶν ἀνέμων ἀπολαύειν βίας ἐν δὲ τῷ θέρει τὸ εὖπνουν μὴ ἔχειν. ἀοίκητον δ' αὐτὴν ὁ Πλούταρχος ἱστορεῖ καὶ τότε εἶναι, Θεσπιέων ἀνελόντων τοὺς οἰκοῦντας, Ὀρχομενίων δὲ τοὺς σωθέντας δεξαμένων· ὅθεν καὶ τὸν θεὸν Ὀρχομενίοις προστάξαι τὰ Ἡσιόδου λείψανα λαβεῖν καὶ θάψαι παρ' αὐτοῖς, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης (fr. 565) φησὶ γράφων τὴν Ὀρχομενίων πολιτείαν. Ibid. ^[10]

83* in OD 643: νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν. Αἰνεῖν δέ τινες ἀντὶ τοῦ παραιτεῖσθαι παρέλαβον, τὸ 'χαίρειν' λέγειν ἢ παρέρχεσθαι ἢ οὐκ αἰνεῖν ὡς δεινὴν, ὥσπερ ἐπαινὴν Περσεφόνειαν. Ibid. ^[1]

84 in OD 654—662: ἔνθα δ' ἐγὼν ἐπ' ἄεθλα δαίφρονος Ἀμφιδάμαντος Χαλκίδα τ' εἰσεπέρησα· τὰ δὲ προπεφραδμένα πολλὰ ἄθλ' ἔθεσαν παῖδες μεγαλήτορες· ἔνθα μέ φημι ὕμνῳ νικήσαντα φέρειν τρίποδ' ὠτώνεντα. τὸν μὲν ἐγὼ Μούσης Ἑλικωνιάδεις ἀνέθηκα, ἔνθα με τὸ πρῶτον λιγυρῆς ἐπέβησαν ἀοιδῆς, τόσσον τοι νηῶν γε πεπείρημαι πολυγόμφων· ἀλλὰ καὶ ὡς ἐρέω Ζηνὸς νόον αἰγιόχοιο· Μοῦσαι γάρ μ' ἐδίδαξαν ἀθέσφατον ὕμνον αἰεῖδεν. Ταῦτα πάντα περὶ τῆς Χαλκίδος <καὶ> τοῦ Ἀμφιδάμαντος καὶ τοῦ ἄθλου καὶ τοῦ τρίποδος ἐμβεβλήσθαι φησιν ὁ Πλούταρχος οὐδὲν ἔχοντα χρηστόν. τὸν μὲν οὖν Ἀμφιδάμαντα ναυμαχοῦντα πρὸς Ἐρετριάς ὑπὲρ τοῦ Ληλάντου ἀποθανεῖν ἄθλα δ' ἐπ' αὐτῷ καὶ ἀγῶνας θεῖναι τελευτήσαντι τοὺς παῖδας νικῆσαι δ' ἀγωνιζόμενον τὸν Ἡσίοδον καὶ ἄθλον μουσικὸν τρίποδα λαβεῖν καὶ ἀναθεῖναι τοῦτον ἐν τῷ Ἑλικῶνι, ὅπου καὶ κάτοχος ἐγεγόνει ταῖς Μούσαις, καὶ ἐπίγραμμα ἐπὶ τούτῳ θρυλοῦσι. πάντα οὖν ταῦτα ληρώδῃ λέγων ἐκεῖνος ἀπ' αὐτῶν ἄρχεται τῶν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πλοῦ συντεινόντων, “ἤματα πεντήκοντα.” Ibid. ^[20]

85 in OD 706: εὖ δ' ὅπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένος εἶναι. * Τοῦτο μετὰ τοὺς περὶ γάμου λόγους προοίμιόν ἐστι τῶν ῥηθησομένων παιδευμάτων· δεῖ γὰρ πρὸ πάντων στοχάζεσθαι τοῦ κεχαρισμένου τοῖς θεοῖς. * καὶ γὰρ ὡς Πλάτων φησὶν ὁ βλέπων εἰς τὸ θεῖον ἐξ ἀσεληγημάτων [αὐτοῦ] φυλάττειν ἑαυτὸν σπουδάζει καὶ πάντων ἀσεβημάτων· καὶ γὰρ ὁ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας αἰσχυρόμενος, παρόντων αὐτῶν ἀπέχεται τούτων, μὴ τί γε ὁ τοὺς θεοὺς. καὶ τί λέγω τοὺς ἀγαθοὺς αὐτούς; ἀλλὰ καὶ εἰκόνας ἀγαθῶν τινες σέβονται, καὶ ὑπ' αὐταῖς ὀκνοῦσί τινα πονηρὰν πρᾶξιν πρᾶξαι, ὡς ἢ μὴ προσιεμένη τὸν ἐραστὴν ἐταῖρα δρᾶσαί τι ἄσχημον ὑπὸ τῇ τοῦ Ξενοκράτους εἰκόνι τοῦ σώφρονος. Ibid. ^[10]

86 in OD 707—708: μηδὲ κασιγνήτῳ ἴσον ποιεῖσθαι ἐταῖρον· εἰ δέ κε ποιήσης, μὴ μιν πρότερος κακὸν ἔρξης. * Τὴν κατὰ φύσιν ἡμῶν σχέσιν πρὸς ἀλλήλους τῆς κατὰ προαίρεσιν εἶναι τιμιωτέραν φησὶν οὗτος ὁ λόγος. καὶ γὰρ τὴν μὲν ἀποθέσθαι ἐφ' ἡμῖν· τῆς δὲ τὸν δεσμὸν ἐπήγαγε τὸ πᾶν αὐτὴν φυλάττειν βέβαιον· δεῖν οὖν μείζονα τιμὴν νέμειν ἀδελφοῖς ἢ ἐταῖροις· καὶ γὰρ καὶ τοῖς πατράσιν οὕτω φίλα πράζομεν, οὓς δεῖ μετὰ θεοὺς τιμᾶν ὡς ἀγάλματα, φησὶν, ὄντας ἐφέστια θεῶν. * οὕτω δὲ καὶ τὴν οἰκείαν πόλιν τινὲς εἶπον ἐγγυτέραν τῆς μὴ οἰκείας, καὶ μᾶλλον τις ἐν ταύτῃ τυγχάνη τιμώμενος, διὰ τὴν κατὰ φύσιν σχέσιν. καὶ ὁρθῶς ὁ Παναίτιος, πολίτην αὐτὸν Ἀθηναίων ποιεῖσθαι σπευδόντων, εἶπε τῷ σώφρονι μίαν πόλιν ἀρκεῖν (fr. 27 van Straaten) καὶ ὁ τῶν Σπαρτιατῶν βασιλεὺς πρὸς τὸν Ἀρκάδα τὸν ξένον, εἰπόντα πρὸς αὐτὸν ὅτι φιλολάκων οἴκοι καλοῖτο, ‘κάλλιον τοι’ εἶπεν ‘εἰ φιλόπολις ἐκαλοῦ μᾶλλον ἢ φιλολάκων’ ... (τούτῳ δ' ἀκόλουθον τὸ ἐξῆς, ὅτι, εἴ τινα ποιησόμεθα φίλον, ἀπροσक्रούστους εἶναι δεῖ πρὸς αὐτόν). * καὶ γὰρ ἢ τῶν Πυθαγορείων παραίνεσις, οὐχ ὅτι

προτέρους ἀμαρτάνειν εἰς φίλον διακωλύσειεν ἄν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀμαρτήματα τοῦ φίλου πράως φέρειν, ἕως ἄν δυνώμεθα, παρακελεύεται. καὶ ἔχει τὸ παράγγελμα πρὸς τῇ ἄλλῃ δικαιοσύνῃ καὶ τὸ ἔμφρον· εἰκὸς γὰρ ἡμᾶς καὶ θαρρήσαντας τυγχάνειν τινὰ τῷ φίλῳ, καὶ δεῖ μὴδὲν εἰς αὐτὸν ποιεῖν λῦον τὴν σχέσιν. * Ibid. ^[25]

87* in OD 709: μὴδὲ ψεύδεσθαι γλώσσης χάριν. Μὴ μόνον παραιτεῖσθαι τὸν φίλον λυπεῖν διὰ τινος ἔργου προσκρούοντα, ἀλλὰ μὴδὲ ψευδόμενον πρὸς αὐτὸν φαίνεσθαι διὰ περιττὴν καὶ ἀνόνητον τῆς γλώττης ὀρμήν· καὶ γὰρ τοῦτο λυπηρὸν καὶ προάγον εἰς ἀπέχθειαν· ὁ γὰρ ψευδόμενος καὶ ἀπατῶν οὐ φίλος· ὅθεν τοῦτο παραιτητέον. ὁ καὶ Πλάτων εἶπε (Legg. 730c), τὸν ἐκουσίως ψευδόμενον ἄπιστον εἰκότως εἶναι, τὸν δ' ἄπιστον ἄφιλον. μέγα οὖν σημεῖον ἦθους οὐ φιλητικοῦ τὸ ψευδολόγον [εἶναι] πρὸς ὃν οἶεται φίλον εἶναι καὶ ἐπιθολοῦν τὴν φιλίαν. Ibid. ^[10]

88 in OD 717—718: μὴδέ ποτ' οὐλομένην πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ τέτλαθ' ὄνειδίζειν, μακάρων δόσιν αἰὲν ἑόντων. Τὴν πενίαν ἢ ἡμεῖς ἑαυτοῖς προξενούμεν διχῶς ἢ δι' ἀργίαν ἢ δι' ἀσωτίαν πενόμενοι, ἢ ἀπὸ τοῦ παντὸς ἔχομεν ἀποκληρωθεῖσαν ἡμῖν. ταύτην οὖν ἀξιοῖ μὴ ὄνειδίζειν, ὡς τὴν γε παρ' ἡμᾶς ἀξίαν εἶναι μυρίων ὄνειδῶν οὐ βοηθουμένην ὑφ' ἡμῶν. οὕτω δὲ καὶ νόσον τὴν μὲν εἰμαρμένην οὐ δεῖ ὄνειδίζειν, τὴν δ' ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ἀκρασίας διὰ τὴν ἀκρασίαν ὄνειδιστέον, οἷς ἐξὸν ὑγιαίνειν οὐχ ὑπάρχει τοῦτο δι' αὐτήν. Ibid. ^[10]

89 in OD 719—721: γλώσσης τοι θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος φειδωλῆς, πλείστη δὲ χάρις κατὰ μέτρον ἰούσης· εἰ δὲ κακὸν εἴποις, τάχα κ' αὐτὸς μεῖζον ἀκούσαιοις. Ὁ μὲν θησαυρὸς τῆς γλώττης ἐστὶν ἢ κρύψις τῶν νοημάτων ἢ ἐν τῇ ψυχῇ καὶ τῶν φαντασιῶν τῶν μὴ γενομένων ἐκφόρων ὑπὸ τῆς γλώττης προπετῶς κινουμένης· δεῖ γὰρ τὴν κρίσιν ἐπιμετερεῖν τῇ γλώσσῃ τὸν καιρὸν τῆς κινήσεως, ἀλλ' οὐ ταύτην κυρίαν εἶναι ἑαυτῆς. τὸ δὲ πλείστην μὲν αὐτῆς εἶναι χάριν μετρίας οὔσης, ἀρχὴν δὲ γίνεσθαι μεζόνων καὶ ἀλγεινοτέρων ἀκουσμάτων τὴν προπέτειαν αὐτῆς, ἄμφω παρέστησε, καὶ ὅτι αἰρετὸν τοῦτο τὸ μόριον καὶ ὅτι φευκτόν· ὡς Πιττακὸν φασι, πέμψαντος αὐτῷ τοῦ Ἀμασίδος ἱερεῖον καὶ ἀξιώσαντος ἀντιπέμψαι τῶν μορίων αὐτοῦ τὸ κάλλιστον ἅμα καὶ χεῖριστον, ἐξελόντα τὴν γλῶσσαν ἀποστεῖλαι. καὶ ἔοικεν ἢ φύσις τὸ μὲν τῶν ὀδόντων ἔρκος αὐτῆς θεῖναι πρόσθεν, κατακλείουσα μαλακὴν αὐτὴν οὔσαν καὶ εὐκίνητον, τὸν δ' ἐγκέφαλον ἄνω θεῖναι, παρὰ τοῦ λόγου τὸ μέτρον αὐτῇ δεῖν ὑπάρχειν ἐνδείκνυμένη. Ibid. ^[15]

90 in OD 724/25: μὴδέ ποτ' ἐξ ἡοῦς Διὶ λείβειν αἵθοπα οἶνον χερσὶν ἀνίπτοισιν. Τοῦτο καθαρότητός ἐστι παράγγελμα. πολλὰ γὰρ αἱ χεῖρες τῶν ἀναγκαίων μὲν ἀκαθάρτων δὲ ποιοῦσιν· εἰς τὴν οὖν πρὸς τὸ θεῖον ἐνέργειαν δέονται καθάρσεως, διότι τὸ θεῖον καθαρὸν. δεῖ δὲ τὸ ὅμοιον αὐτοῖς ὑπηρετεῖν· μὴ σπένδειν οὖν μὴ προκαθήραντας τὰς χεῖρας. πολλῷ ἄρα μᾶλλον τῷ ὅλῳ σώματι δεῖ καθαρῶς πράττειν τὰ πρὸς θεοῦς· ἐκ γὰρ ἀκαθάρτων τῶν ὀργάνων εἰ τιμώμεν αὐτούς, ἀποπτύουσιν ἡμῶν τὰς ἐπὶ τοῖς ἔργοις τοιούτοις ἀράς· αὗται γὰρ εἰσιν αἱ ἐπαραὶ ταῖς θυσίαις ἢ ταῖς σπονδαῖς ἐπαδόμεναι. ἐν μὲν οὖν Σπάρτῃ τοῖς <πολίταις οἱ> εἰς ἀρχὴν καθισταμένοι [οἱ] ἔφοροι προεκήρυττον μὴ τρέφειν μύστακας, ἵνα τοὺς τὸ φαῦλον τοῦτο καὶ εὐτελὲς παραβάντας μεζόνως κολάζωσιν· ὁ δ' Ἑσίοδος νίπτεσθαι τὰς χεῖρας παραινῶν πρὸ τοῦ σπένδειν ἐνδείκνυται τὸν περὶ τοῦτο μὴ πεισόμενον μεζονος ἄξιον εἶναι καταγνώσεως, ὡς ἀνεπιτήδειον πρὸς παιδείαν. Ibid. ^[15]

91 in OD 733—744: μὴδ' αἰδοῖα γονῇ πεπαλαγμένος ἔνδοθεν οἴκου ἐστίη ἐμπελαδὸν παραφαίνεμεν. Ταῦτα τῆς ἀπαιδευσίας ὄντα ἔκγονα, κἂν σμικρὰ ᾖ, δεῖ παραφυλάττειν, καλῶς τοῦ Πλουτάρχου λέγοντος, ὅτι καθάπερ ἐν λόγοις τὸ μὴ σολοικίζειν οὐ θαυμαστόν, ἀλλὰ τὸ σολοικίζειν καταγέλαστον, καὶ ἐν τοῖς ἔργοις οὐ τὸ μὴ πράττειν τὰ τοιαῦτα ἐπαινετόν, ἀλλὰ τὸ

πράττειν ἐπονείδιστον· * δεῖν οὖν <τὸν> μεμολυσμένον ἀπὸ γονῆς ἀποκρύπτειν τὰ αἷτια τοῦ μολυσμοῦ, καὶ μὴ γυμνοῦν ἐγγὺς τῆς ἐστίας βωμὸς γὰρ καὶ αὕτη τῶν θεῶν καὶ καθημερινῶν θυσιῶν καὶ σπονδῶν ὑποδοχή. * Ibid. ^[10]

92 in OD 742—743: μηδ' ἀπὸ πεντόζοιο θεῶν ἐν δαιτὶ θαλείῃ αὔον ἀπὸ χλωροῦ τάμνειν αἶθωνι σιδήρῳ. Παρακελεύεται τοίνυν μὴ ἐν εὐωχίαις θεῶν τέμνειν τοὺς ὄνυχας· τεμόντας γὰρ καὶ καθηραμένους ἐκείναις δεῖ παραβάλλειν, ἀλλ' οὐκ ἐν αὐταῖς τοῦτο ποιεῖν· καὶ γὰρ τρόπον τινὰ νεκροῦν ἐστὶ τῶν ἐν ἡμῖν τινα μορίων, ἀφαιροῦντας αὐτὰ τοῦ σώματος, ὡς συμπεφυκότα ᾧ ποτε τρέφεται. χρή οὖν [εἰ] μηδὲ ταῦτα, προαποθνήσκοντα τοῦ λοιποῦ σώματος, ἀποστερεῖν ζωῆς ἐν ταῖς ἄσβεστον ἔχοντων τὴν ζωὴν θεῶν εὐωχίαις· ἀλλότριον γὰρ ἐκείνων τὸ τοιοῦτον. Ibid. ^[10]

93* in OD 744/745: μηδέ ποτ' οἶνοχόην τιθέμεν κρητῆρος ὑπερθε πινόντων. Πολλὰ τοιαῦτα καὶ τοῖς Πυθαγορείοις ἐλέγετο· ζυγὸν μὴ ὑπερβαίνειν καὶ χελιδόνα μὴ εἰσδέχεσθαι καὶ μαχαίρα πῦρ μὴ σκαλεύειν, συμβολικῶς παραινοῦντας τῶν ὀργιζομένων μὴ ἐπεγείρειν διὰ λόγων παροξυντικῶν τὸ πάθος, καὶ φλυάρους μὴ εἰσάγειν εἰς τὸν οἶκον καὶ λάλους, καὶ μὴ δεῖν τὸ δίκαιον ὑπερβαίνειν. τοιοῦτον οὖν καὶ τὸ ἐπιτιθέναί τῳ κρατῆρι τὴν οἶνοχόην συμβολικὸν παίδευμα· τουτέστι μὴ ἐπίπροσθεν ἄγειν τοῦ κοινοῦ τὸ ἴδιον. ὁ μὲν γὰρ κρατῆρ προῦκειτο κοινὸς ἐν ταῖς τραπέζαις, ἐκ δὲ τῆς οἶνοχόης ἀρυόμενοι ἔπινον οἱ συνδειπνοῦντες. μήτ' οὖν τὸ μέρος νομίζειν τοῦ ὅλου ὑπέρτερον μήτε τὸ ἴδιον τοῦ κοινοῦ προτιμότερον· χαλεπὴν γὰρ εἶναι τὴν ἐπ' αὐτῷ μοῖραν ὡς ἐπομένην ἔχοντι ποινήν ἀπὸ τοῦ παντός, ἐν ᾧ τὰ ὅλα τῶν μερῶν ἐθέλει κρατεῖν. Ibid. ^[15]

94 in OD 746—747: μηδὲ δόμον ποιῶν ἀνεπίξεστον καταλείπειν, μὴ τοι ἐφεζομένη κρώξῃ λακέρυζα κορώνῃ. * Οἱ μὲν ὅτι δεῖ τὰς οἰκίας πρὸ χειμῶνος συντελεῖν· ὁ γὰρ κρωγμὸς τῆς κορώνης χειμῶνος σύμβολον· οἱ δ' ὅτι μὴ ἀτελῇ δεῖ τὸν οἶκον ἔαν, μὴ ψόγον ἐπαγάγῃ παρ' ἄλλων, οὓς τῇ κορώνῃ ἀπείκασεν, ὡς πολλὰ ἂν φθεγξαμένους νεμεσῶντας ἐπὶ τῷ ἑλλιπεῖ *. δεῖ δὲ καὶ ἐπὶ τὰ ἄλλα τὸ παράγγελμα διατείνειν καὶ μηδὲν τῶν ἡμετέρων ἔργων ἀτελὲς περιορᾶν φερόμενον, ἀλλ' ἐκάστω τὸ προσῆκον ἐπάγειν τέλος. Ibid. ^[10]

95 in OD 748/749: μηδ' ἀπὸ χυτροπόδων ἀνεπιρρέκτων ἀνελόντα ἔσθιν μηδὲ λούεσθαι. Θυσίαν ταύτην ὁ Πλούταρχος πρόχειρον καὶ καθημερινὴν εἶπεν ὀρθῶς, ἀφ' ᾧ μὲλλον ἐσθίειν ἱερὰ πάντα ποιοῦντας διὰ τοῦ ἀπάρξασθαι. καὶ γὰρ αἱ τῶν ἱερῶν τραπεζώσεις τοῦτο εἶχον· ἀπαρξάμενοι γὰρ ἀπ' αὐτῶν ἐδαίνυντο. * χρῆναι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν λουτρῶν τὸ αὐτὸ δρᾶν· ἐλούοντο δὲ περιχεόμενοι 'κατὰ κρατὸς τε καὶ ὥμων'· χρῆν οὖν καὶ τούτου πρότερον ἀφορίσαι τι πρὸ τῆς ἡμετέρας χρήσεως ἱερὸν θεῶν, καὶ οὕτω τὸ λοιπὸν εἰς τὴν ἀναγκαίαν χρεῖαν παραλαμβάνειν. * Ibid. ^[10]

96 in OD 750—752: μηδ' ἐπ' ἀκινήτοις καθίζειν, οὐ γὰρ ἄμεινον, παῖδα δυωδεκαταῖον, ὃ τ' ἀνὴρ' ἀνήνορα ποιεῖ, μηδὲ δυωδεκάμηνον· ἴσον καὶ τοῦτο τέτυκται. Μήποτε δὲ κάλλιον Πλούταρχος, ὅτι μὴ δεῖ τὰ νεογνὰ ἀκίνητα ἔαν καὶ ἀποτίθεσθαι ἐν ἀκινήτοις· ἀσθενέστερα γὰρ γίνεται κινεῖν δ' αὐτὰ ὅτι μάλιστα, κἂν ἐπὶ τινων αὐτὰ τις καθίξῃ, <ἐπὶ> κινουμένων καθίζειν καὶ σαλεύειν διὰ τούτων, οἷά τις ἐν εὐκίνητα κλινίδια μεμηχάνηται πρὸς τὴν τῶν παιδίων εὐνήν. Ibid. ^[5]

97 in OD 753: μηδὲ γυναικείῳ λουτρῷ χροῖα φαιδρύνεσθαι. Μὴ δεῖν συναπογυμνοῦσθαι ταῖς γυναιξὶ τοὺς ἄνδρας· πρὸς γὰρ τῷ ἀσχήμονι καὶ ἀπόρροιαί τινες ἐκ τῶν γυναικείων σωμάτων καὶ περιττωμάτων χωροῦσιν, ᾧ ἀναπίμπλασθαι τοὺς ἄνδρας μολυσματῶδές ἐστι· καὶ τοῖς εἰς τὸν αὐτὸν ἀέρα εἰσιούσι καὶ τοῖς εἰς τὸ αὐτὸ ὕδωρ ἀνάγκη τούτων ἀπολαύειν. Ibid. ^[5]

98 in OD 757—759: Μηδέ ποτ' ἐν προχοαῖς ποταμῶν ἄλαδε προρεόντων, Μηδ' ἐπὶ κρηνάων οὐρεῖν, μάλα δ' ἐξαλέασθαι, Μηδ' ἐναποψύχειν. Ταῦτα διαγράφει Πλούταρχος, ὡς εὐτελεῖ καὶ ἀνάξια

παιδευτικῆς Μούσης· μὴ οὐρεῖν ἐν προχοαῖς ποταμῶν ἢ ἐπὶ κρηνῶν μὴδ' ἀποπατεῖν· τοῦτο γὰρ τὸ ἀποψύχειν. Ibid. ^[5]

99 in OD 760/764: ὧδ' ἔρδειν· δεινὴν δὲ βροτῶν ὑπαλεύεο

φήμην θεὸς νύ τίς ἐστὶ καὶ αὐτή.
(Τοῦτο τὸ τέλος ἐστὶ τῶν παραγγελμάτων, ἱκανὸν εἰς τὸ παιδεῦσαι ἡμᾶς τὸ ἐαυτῶν ἦθος, εὐλαβουμένους τὴν φήμην.) * οὐ γὰρ ὅσον ἀρετῆς οἱ ἄνθρωποι σφάλλονται, τοσοῦτον καὶ κρίσεως ἀρετῆς, φησὶν ὁ Πλάτων ... ἔτι δὲ καὶ ἀρξάμενην ταύτην παῦσαι χαλεπὸν· εἰώθασι γὰρ οἱ ἄνθρωποι πολλαπλασιάζειν ἅς ἂν παραλάβωσι φήμας καὶ ἐκ σμικρῶν μεγάλας ποιεῖν. * καὶ τέλος προσέθηκεν ὅτι κινδυνεύει καὶ ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀληθῆς εἶναι πᾶσα φήμη 'ἦν λαοὶ πολλοὶ φημιζῶσι', καὶ διὰ τοῦτο ἔχειν τι καὶ αὐτὴν θεῖον· πολλάκις γοῦν ὁ μὲν ἄρξας αὐτῆς οὐκ ἔστιν, εὖστοχος δ' αὐτῇ δι' αὐτῶν ἀναφαίνεται τῶν ἀποβαινόντων, ὥστε εἰκότως δεῖ φυλάττεσθαι τὴν κακὴν φήμην. κατὰ τοῦτο οὖν χρήσιμον τὸ δεῖν καὶ δόξαν ὑφορᾶσθαι τὸν παιδευόμενον. οὐ γὰρ ἀπλῶς ἀληθὲς ὃ ἔλεγε Γοργίας· ἔλεγε δὲ 'τὸ μὲν εἶναι ἀφανὲς μὴ τυχὸν τοῦ δοκεῖν, τὸ δὲ δοκεῖν ἀσθενὲς μὴ τυχὸν τοῦ εἶναι' (B 26 Diels—Kranz). παρὰ γὰρ τοῖς πολλοῖς καὶ τὸ δοκεῖν ἰσχὺν ἔχει καὶ τὰ ἐκ τοῦ δοκεῖν ἀποβαίνοντα δυσχερῇ δείκνυται οὐκ ὄντα ὀλίγα. μᾶλλον οὖν, ὡς Ξενοκράτης ἔλεγε τοῦ μὲν [οὔν] φίλον Ἀλέξανδρον ἔχειν ἔνεκα μὴδ' ἂν τὸν δάκτυλον κινῆσαι, τοῦ δὲ μὴ ἐχθρὸν πάντα ἂν πρᾶξαι (fr. 105 Heinze), οὕτω καὶ Ἡσίοδος τῆς μὲν παρὰ τοῖς πολλοῖς δόξης ἀξιοῖ ποιεῖσθαι λόγον μὴδένα, τῆς δ' ἀδοξίας, ἵνα μὴ συμβῇ, πάντα ποιεῖσθαι λόγον. Plut. ^[25]

100 Vit. Camilli, c. 19. Περὶ δ' ἡμερῶν ἀποφράδων εἴτε χρή τίθεσθαί τινας εἴτε [μὴ] ὀρθῶς Ἑράκλειτος (B 106 Diels—Kranz) ἐπέπληξεν Ἡσιόδῳ τὰς μὲν ἀγαθὰς ποιουμένῳ, τὰς δὲ φαύλας, ὡς ἀγνοοῦντι φύσιν ἡμέρας ἀπάσης μίαν οὔσαν, ἐτέρωθι διηπόρηται. Schol. ^[5]

101 in OD 765—766: ἤματα δ' ἐκ Διόθεν πεφυλαγμένος εὖ κατὰ μοῖραν πεφραδόμενος δμῶεσσι. Αἱ περὶ τῆς τῶν ἡμερῶν ἐκλογῆς καὶ ἀπεκλογῆς παραινέσεις ἔχουσι μὲν τὰς ἀρχὰς ἐκ τῶν παρατηρήσεων, ἄλλαι δὲ παρ' ἄλλοις ἐκράτησαν, ἐπεὶ καὶ παρ' Ὀρφεὶ λέγονται τινες αὐτῶν διακρίσεις καὶ ἐν τοῖς Ἀθηναίων πατρίοις διωρίσθησαν αἱ μὲν ἀγαθαὶ τινες αἱ δὲ φαῦλαι μέσαι δὲ τινες εἶναι. καὶ οὐχ ὅλας ἡμέρας μόνον ὑπέλαβόν τινες εὐκαιρίαν ἔχειν πρὸς καταρχὰς τινῶν πράξεων ἀλλὰ καὶ μόρια τῆς ἡμέρας, ὅτε μὲν τὰ ἐωθινὰ ἐπαινοῦντες ὅτε δὲ τὰ περὶ δείλην ὀψίαν, ὅπου δὲ καὶ τοῖς μὲν θεοῖς οἰκεῖα τὰ πρὸς μεσημβρίαν εἰρήκασιν, ἥρωσι δὲ τὰ μετὰ μεσημβρίαν. ὁ γοῦν Ἡσίοδος τὰς πολλὰς ἐν τούτοις εἰδῶς τῶν κατ' αὐτὸν παρατηρήσεις, εἰς τὰς ἡλίου κινήσεις καὶ σελήνης καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους σχέσεις αὐτὸς ἀποβλέψας ἀνάγει τὰς τῶν ἐπιτηδείων καὶ ἀνεπιτηδείων διαφορὰς, ἀφ' ὧν μάλιστα γίνεται πάντα μὲν τὰ θνητὰ τῶν κινουμένων, ἄλλα δὲ μᾶλλον ἄλλων. πρὸς τὰς δὲ [τὰς] περιόδους αὐτῶν οἰκείως ἢ ἀλλοτρίως ἔχει [τῶν γινομένων]. δηλοῖ δὲ καὶ τῶν φυτῶν τὰ μὲν σελήνῃ συγκινούμενα τὰ δὲ ἡλίῳ· τὰ μὲν γὰρ ῥόδα καὶ ἴα καὶ μετὰ τούτων τὰ ἡλιοτρόπια πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα τρέπει τὰ φύλλα καὶ πρὸς καταδύομενον ὡσαύτως εἰς ἐσπέραν ῥέποντα, τὰ δὲ τῶν ἐλαιῶν φύλλα διδάσκει καὶ τοὺς γεωργικοὺς γεγενῆσθαι τροπὰς ἢ χειμερινὰς ἢ θερινὰς διὰ τῆς ἐαυτῶν περιστροφῆς, ὅτε μὲν ἄνω τὸ μελάντερον ἰσχύοντων ὅτε δὲ τὸ λευκόν. τὰ δὲ τῶν αἰλούρων ὄμματα φασὶ καὶ τὰ σπλάγχνα τῶν μυῶν πάντων φθίνειν μὲν σελήνης ληγούσης, αὔξεσθαι δὲ ἀκμαζούσης <...> εἰ μὲν περὶ πανσέληνον ἐξαιρεθεῖη, τὴν μὲν γόνιμον ἀρχὴν ἔτι φυλάττει καὶ αὐθις βλαστάνει κατὰ τὴν προσήκουσαν ὥραν, εἰ δὲ φθινούσης, ἄγονον γίνεται. καὶ ἀπλῶς τὰ μὲν πληρουμένης εὐθηνεῖται τὰ δὲ ληγούσης αὐτῆς, τοῖς μὲν ὠφελίμου τῆς ὑγρότητος οὔσης ἦν διαχεῖ τὸ σεληναῖον φῶς αὐξανόμενον, τοῖς δὲ βλαβεράς. Aulus Gellius 20. ^[30]

102 8. Id etiam, inquit, multo mirandum est magis, quod apud Plutarchum in quarto in Hesiodum commentario legi: 'cepetum revirescit et congerminat decedente luna, contra autem inarescit

adulescente; eam causam esse dicunt sacerdotes Aegyptii cur Pelusiotae cepe non edint, quia solum olerum omnium contra lunae augmenta atque damna vices minuendi et augendi habeat contrarias.' Schol. ^[5]

103* in OD 770—771: πρῶτον ἔνη τετράς τε καὶ ἑβδόμη ἱερὸν ἡμαρ· τῇ γὰρ Ἀπόλλωνα χρυσάορα γείνατο Λητώ. Τὴν δὲ σὺν ἀνίερων Αἰγύπτιοί φασιν, ὅτι μίξεσι χαίρει κρυπτομένης ὑπὸ τοῦ ἡλίου τῆς σελήνης. καὶ μήποτε καὶ τοῦτο τὸ ζῶον, ὡς χθόνιον καὶ γεννήσῃ χαῖρον, οἰκεῖόν ἐστι πρὸς ταύτην εἰκότως μάλιστα τῆς θεοῦ τὴν συνοδικὴν φάσιν, ἣν πρὸς ἥλιον λόγον ἔχειν ὡς θήλεος πρὸς ἄρρενά φασιν. (μετὰ δὲ ταύτην ... ἐπαινεῖ τὰς τρεῖς τὴν ἔνην ... τὴν τετράδα, τὴν ἑβδόμην, καὶ πάσας ἱεράς λέγων), τὴν δὲ ἑβδόμην καὶ ὡς Ἀπόλλωνος γενέθλιον ὕμνων, διὸ καὶ Ἀθηναῖοι ταύτην ὡς Ἀπολλωνιακὴν τιμῶσι δαφνοφοροῦντες καὶ τὸ κανοῦν ἐπιστέφοντες καὶ ὕμνοῦντες τὸν θεόν. Ibid. ^[10]

104 in OD 780—781: μηνὸς δ' ἵσταμένου τρισκαιδεκάτην ἀλέασθαι σπέρματος ἄρξασθαι· φυτὰ δ' ἐνθρέψασθαι ἀρίστη. Καλῶς ἐπέστησεν ὁ Πλούταρχος ὅτι τὸ σπεῖραι καὶ τὸ φυτεῦσαι οὐχ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἔοικεν ὠφελεῖσθαι. τὸ μὲν γὰρ σπέρμα δεῖ καταβληθὲν κρυφθῆναι πρῶτον εἴσω τῆς γῆς καὶ σαπῆναι, καὶ οὕτως ἑαυτοῦ διαδοῦναι τὴν δύναμιν εἰς τὴν περικρύψασαν αὐτὸ γῆν, ἵν' ἐξ ἑνὸς πυροῦ τυχὸν ἢ κριθῆς γένηται πλῆθος. διὸ καὶ ὑετοῦ δεῖσθαι καὶ πάχνης αὐτὸ φασὶ τὴν ἀρχὴν πιεζόντων ἔσω καὶ χεόντων τὰς ἐν αὐτῷ φυσικὰς δυνάμεις. τὸ δὲ φυτὸν ῥιζωθὲν βλαστῆσαι χρὴ καὶ ἀναδοῦναι τὸν ἐν τῇ ῥίζῃ κρυπτόμενον λόγον, οἷον διοιχθεῖσιν διὰ φωτὸς ὥστ' εἰκότως τὴν τρισκαιδεκάτην πρὸς μὲν τὸ σπεῖρειν ἀνεπιτήδειον εἶναι, πρὸς δὲ τὸ φυτεῦναι ἐπιτηδεῖαν· διὸ καὶ τὸ ἐνθρέψασθαι οἰκείως ἔχει πρὸς τὴν φυτεῖαν· τὸ γὰρ προκαλέσασθαι τὸν ῥιζικὸν λόγον καὶ εἰς ἐπίδοσιν ἄγειν καὶ βλάστην ἐσήμηνε διὰ τοῦ ὀνόματος, πρὸς ᾧ συντελεῖ πλεῖον ὃν τὸ ἐκ τῆς σελήνης ἐν ταύτῃ φῶς. Ibid. ^[15]

105 in OD 782—784: ἔκτη δ' ἡ μέσση μάλα σύμφορος ἐστὶ φυτοῖσιν, ἀνδρογόνος δ' ἀγαθὴ· κούρη δ' οὐ σύμφορος ἐστίν, οὔτε γενέσθαι πρῶτ' οὔτ' ἄρ γάμου ἀντιβολῆσαι. Τὴν ἑκκαιδεκάτην μέσσην ἔκτην εἰπὼν ὠφέλιμον εἶναι τοῖς φυτοῖς φησὶν δι' ἣν εἵπομεν αἰτίαν· τὸ γὰρ φῶς θερμὸν ὃν τὸ σεληναῖον καὶ ὑγρὸν προκαλεῖται τὴν βλάστην αὐτῶν. τῶν δὲ ἀνθρώπων ἄρρεσι μὲν σπέρμασι σύμφορον θήλεσι δὲ ἀσύμφορον· αἴτιον δὲ τούτων ὅτι τὸ μὲν ἐστὶ ξηρότερον τὸ δ' ὑγρότερον τῶν σπερμάτων, οἷς καὶ αὐτὸ τὸ ἄρρεν διαφέρει τοῦ θήλεος· καὶ διὰ ταῦτά φασὶ καὶ τὰς συλλήψεις τὰς μὲν βορείων πνευμάτων ὄντων γινομένης εἶναι ἀρρενογόνους τὰς δὲ νοτίων θηλυγόνους. καὶ μέντοι καὶ τὰς διαθρώσεις τῶν θηλέων ἐμβρύων βραδυτέρας γίνεσθαι ἢ τῶν ἀρρένων διὰ τὸ πλῆθος ἐκεῖ τῆς ὑγρότητος, μὴ ῥαδίως κρατουμένης ὑπὸ τῆς δημιουργούσης ἐν τῇ θερμότητι φύσεως. φυσικῶς οὖν εἴρηται τὴν ἑκκαιδεκάτην ἀρρενογόνον μὲν ἄριστον εἶναι θήλεσι δὲ ἀσύμφορον· ἔχει δὲ τινα καὶ πρὸς γάμους ἐναντίωσιν, τῆς σελήνης πάμπολυ τοῦ ἡλίου διεστώσης. διὸ καὶ Ἀθηναῖοι τὰς πρὸς σύνοδον ἡμέρας ἐξελέγοντο πρὸς γάμους καὶ τὰ Θεογάμια ἐτέλουν τότε, φυσικῶς εἶναι πρῶτον οἰόμενοι γάμον τὴν σελήνης πρὸς ἥλιον σύνοδον. Ibid. ^[20]

106 in OD 790—791: μηνὸς δ' ὀγδοάτῃ κάπρον καὶ βοῦν ἐρίμυκον ταμνέμεν, οὐρῆας δὲ δυωδεκάτῃ ταλαεργούς. Τὴν ὀγδόην τοῦ μηνὸς τοῦ Ποσειδῶνος ἱερὰν ὡς ἐπὶ τρία διασταῖσαν πρῶτην τῷ τριαιούχῳ θεῷ προσήκειν εἰκότως λέγουσι καὶ τριχίτωνι, τριῶν ἄρχοντι τῶν ἐν κινήσει στοιχείων. διὸ καὶ τοὺς ταύρους αὐτῷ φέροντες ἀνῆκαν ὡς ὀρμητικούς καὶ τοὺς κάπρους ἄμφω γὰρ διὰ θυμὸν ἀκάθεκτοι γίνονται, πραῦννONTAI δὲ ἐκτμηθέντες. εἰκότως οὖν <πρὸς> τὴν τῷ κινητικῷ θεῷ προσήκουσαν ἡμέραν—ὅς καὶ τὴν ἀκίνητον γῆν κινεῖ Ἐνοσίχθων καλούμενος—ὥκείωσαν ταῦτα τὰ ζῶα ὀρμητικὰ ὄντα· καὶ μήποτε τὸν μὲν ταῦρον ὡς τῆς ὑγρᾶς οὐσίας κινητικῷ, τὸν δὲ κάπρον ὡς τῆς ξηρᾶς. τοῦ δὲ αὐτοῦ ἐστὶ τὸ κινεῖν καὶ ἡρεμεῖν τὰς ἀστάτους τῶν κινουμένων ὁρμάς· διὸ καὶ ὁ θεὸς οὗτος οὐ μόνον Ἐνοσίχθων ἀλλὰ καὶ

Ἀσφάλειος ὑμνεῖται, καὶ οἱ τοὺς σεισμοὺς παύειν ἐθέλοντες Ποσειδῶνι θύουσιν. ἔχει δ' ἄρα καὶ ἡ πρᾶνουςα διὰ τῆς τομῆς τὰ ζῶα τὰ οἰκεῖα τῷ θεῷ πρᾶξις οἰκειότητα πρὸς τὴν ἱερὰν τοῦ Ποσειδῶνος ταύτην ἡμέραν. Ibid. ^[15]

107 in OD 791: Τὰς ἡμιόνους οἰκειοῦσι τῇ σελήνῃ· διὸ καὶ τινες αὐτὴν φασιν ἐφ' ἡμιόνων ὀχεῖσθαι. καὶ γὰρ ὁ μὲν ἵππος ἡλιακὸν ἐστὶ ζῶον ὡς εὐδρομον, <ὁ δ' ὄνος> χθόνιον ὡς τυφῶνι φίλον καὶ συνουσιαστικόν. ἡ δὲ σελήνη μέση ἀμφοῖν, γῆς μὲν ἔχουσα τὸ σκοτίζεσθαι, ἡλίου δὲ τὸ οἰκεῖον εἰληχέναι φῶς ταύτῃ μὲν οὖν ὠκείωται πρὸς αὐτὴν ἡ ἡμίονος. Ibid. ^[5]

108 in OD 797—799: πεφύλαξο δὲ θυμῷ τετράδ' ἀλεύασθαι φθίνοντός θ' ἵσταμένου τε ἄλγεα θυμοβορεῖν. Τοὺς πρὸ τούτων τέσσαρας στίχους οὐδὲ μνήμης ὁ Πλούταρχος ἠξίωσεν, ὡς ἂν μὴ φερομένους· τούτους δ' ἐξηγούμενος ἀξιοῖ μὴ ἐγκαλεῖν τῷ Ἡσιόδῳ ὡς ἂν γελοίως εἰπόντι μὴ χρῆναι λύπας ἑαυτῷ κινεῖν ἐν ταύταις, ὡς δεόν ἐν ἄλλαις τισὶ τοῦτο ποιεῖν· οὐ γὰρ τοῦτο λέγειν, ἀλλ' ὡς ἐν ἱεραῖς ταύταις μάλιστα τὰς λυπηρὰς ἀποσκευάζεσθαι ἐνεργείας, ἅς εἰ καὶ ἄλλοτε δεῖ ὡς ἀναγκαίως αἰρεῖσθαι, ἐν ταύταις οὐ δεόν. * τὰς δὲ τετράδας ἄμφω εἶναι ἱεράς, τὴν μὲν ὡς μάλιστα τὸ σεληναῖον ἐκφαίνουσιν φῶς, τὴν δὲ ὡς τοῦτον ἔχουσιν πρὸς τὴν τριακάδα λόγον, ὃν ἡ ἐβδόμη πρὸς τὴν νομηνίαν· καὶ γὰρ ἡ τετάρτη καὶ εἰκοστὴ ἐβδόμην ἔχει τάξιν πρὸς τὴν ἐσχάτην. * Ibid. ^[15]

109 in OD 805—807: μέσση δ' ἐβδομάτῃ ὑλοτόμον τε ταμεῖν θαλαμῆια δοῦρα. Τὸ μὲν οὖν ὑλοτομεῖν τηνικαῦτα συμβαίνει τοῖς ἔμπροσθεν ἐν οἷς εἶπε τότε χρῆναι τοῦτο ποιεῖν ὅταν ἄρχηται τὸ μετόπωρον· τῆμος ἀδηκτοτάτῃ ἐλέται τμηθεῖσα σιδήρῳ (OD 420), μετρίως ξηρῶν ὄντων τῶν ξύλων ὑγρότητός τέ τινος οὐκ ἐπιδεῶν. ἡ γὰρ αὕτῃ τῆς ὥρας εὐκαιρος καὶ μηνὸς ἡ ἐπτακαιδεκάτῃ χρήσιμος, ὅτε τὸ μὲν φῶς τῆς σελήνης πρόσθεσιν οὐκέτ' ἔχει πανσελήνου γεγонуῖας, ἔνικμα δὲ πῶς ἐστὶ τὰ ξύλα καὶ διὰ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ φωτὸς ἐλαττοῦται τὸ ὑγρὸν ἀφ' οὗ συμβαίνειν εἴωθεν ἡ σῆψις. Ibid. ^[10]

110* in OD 809: τετράδι δ' ἄρχεσθαι νῆας πῆγνυσθαι ἀραιάς. Καὶ τοῦτο συμβαίνει τοῖς περὶ τῆς τετράδος ἀξιόμασιν· εἰ γὰρ στιγμῇ μὲν ἡ μονὰς ἀνάλογος γραμμῇ δ' ἡ δυὰς ἐπιπέδῳ δ' ἡ τριάς, δῆλον ὡς τῷ στερεῷ προσήκοι ἂν ἡ τετράς· εἰκότως οὖν ἐπιτηδεῖα πρὸς σύμπηξιν τῶν νεῶν. εἰ δὲ καὶ πρώτη τὸ ἰσάκις ἴσον ἔχει καὶ πρώτη πάντας τοὺς ἀρμονικοὺς περιέχει λόγους, ὡς εἵπομεν, καὶ ταύτῃ πρὸς τὸ εἰρημένον ἔργον εὐκαιρίαν δίδωσιν. οὐδὲν γὰρ οὕτως ἀρμονίας δεῖται τῶν ἔργων, ὡς ναῦς μέλλουσα καὶ ἀέρος κινήσει μαχεῖσθαι καὶ θαλάσῃ πολλῇ, καὶ μόνην ἔχουσα τὴν ἀπὸ τῆς ἀρμονίας βοήθειαν τοῦ σῶζεσθαι, τάχα καὶ Ὀμήρου διὰ τοῦτο μόνον καλέσαντος Ἀρμονίδην τὸν ναυπηγόν· εἰ δὲ τὰς ναῦς ὡς κούφας ἀραιὰς ἐκάλεσε (δεῖ γὰρ αὐτὰς εἶναι κούφας ἐπιπλεῖν μελλούσας), δῆλός ἐστι καὶ αὐτὸς τὴν μὲν πύκνωσιν βαρύτητος αἰτίαν τὴν δὲ μάνωσιν κουφότητος ὑπολαβών. Ibid. ^[15]

111* in OD 814/16: παῦροι δ' αὐτ' ἴσασι τρισεινάδα μηνὸς ἀρίστην ἄρξασθαι τε πίθου καὶ ἐπὶ ζυγὸν αὐχένι θεῖναι βουσί καὶ ἡμιόνοις καὶ ἵπποις ὠκυπόδεσσι. Τρίτην εἰνάδα τὴν εἰκοστὴν εἶπεν ἐνάτην ... φησὶ γὰρ τῆς σελήνης ἀρχομένης ἀποκρύπτεσθαι δοκεῖν καὶ τὰ θυμοειδέστερα τῶν ἀλόγων ἀμβλύνειν τὸν θυμὸν καὶ μὴ ὁμοίως ἀνθίστασθαι τοῖς δαμάζουσιν, ἀσθενέστερα γινόμενα. καὶ τὸ περὶ τὴν ἀνοιξιν δὲ τοῦ πίθου φυσικῶς εἶρηκε. μάλιστα γὰρ φασὶ περὶ τὰς πανσελήνους ἐξίστασθαι τὸν οἶνον διὰ τὴν ἀπὸ τῆς σελήνης ὑγρὰν θερμὴν, ὥστ' εἰκότως ὅταν ἦκιστα τοῦτο προβάλλῃ κελεύει τὸν πίθον ἀνοίγειν καὶ τοῦ οἴνου πεῖραν λαμβάνειν. Ibid. ^[10]

112 in OD 819: τετράδι δ' οἷγε πίθον. * Τὴν μέσην τετράδα ταύτην λέγων τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην ἐπαινεῖ καὶ ὡς πίθοιγον καὶ ὡς πᾶσιν ἀρίστην· καὶ γὰρ τὸ φῶς τῆς σελήνης πλούσιον ἅμα τῷ ἡλίῳ καταδυομένῳ ἀνατελλούσης * ... καὶ τις Αἰγύπτιος μυθολογεῖ μῦθος τὸν Ὀσίριν τοσαῦτα ἔτη βασιλεῦσαι ὅποσος ἐστὶν ὁ τῶν ἡμερῶν τούτων ἀριθμὸς, * ἐνδεικνύμενος ὡς ἐμοὶ δοκεῖ

πάντων αὐτὸν εἶναι τῶν γεννητῶν δημιουργὸν καὶ τελεσιουργόν, μετὰ τῶν σεληνιακῶν ἀκτίνων τέχνῃ τεύχοντα τὴν γένεσιν τῶν τε αὐξητικῶν καὶ τῶν μειωτικῶν, ἵνα καὶ γίνηται τὰ τῇδε καὶ φθείρηται. * Εἰς τὰ Νικανδροῦ Θηριακά Schol. ^[10]

113 in Nicandri Theriaca 94: Ἐν δὲ χεροπληθῇ καρπὸν νεοθηλέα δαύκου λειαίνειν τριπτῆρι. Δαύκου· δύο γένη τῆς βοτάνης, ἡ μὲν Κρητικὴ ἡ δὲ Ἀσιατικὴ. Πλούταρχος πλείονα μὲν φησιν γένη αὐτῆς εἶναι, τὸ δὲ κοινὸν τῆς δυνάμεως ἰδίωμα δριμύ καὶ πυρῶδες, ὡς καὶ ἡ γεῦσις αἰσθάνεται καὶ ὄσφρησις· καὶ πειρώμενον δῆλον εἶναι· καὶ γὰρ ἔμμηνα κινεῖ σφόδρα καὶ διαλύει στρόφους τῇ θερμότητι, καὶ τῶν περὶ τὸν θώρακα σπλάγχχνων καθαρτικὸν καὶ πρόσετί γε μὴν λεπτυντικὸν ἔχει σθένος. Schol. ^[10]

114 (Ambr. C. 32 sup.) in Nicandri Theriaca 333. Ὁ Πλούταρχος τὰς πικρὰς ἀμυγδάλας φησὶ τὰς τῶν προσώπων ἐξαιρεῖν ἐφηλίδας. Stephanus Byz. ^[1]

115 s. v. Κορόπη. Νίκανδρος ἐν Θηριακοῖς (613): ἥ ἐν Ἀπόλλων μαντείας Κοροπαῖος ἐθήκατο καὶ θέμιν ἀνδρῶν. Οἱ δὲ ὑπομνηματίσαντες αὐτὸν Θέων καὶ Πλούταρχος καὶ Δημήτριος ὁ Χλωρός φασι· Ἐν Νίκανδρῳ Ὁροπαῖος καὶ Κοροπαῖος Ἀπόλλων. ἀγνοεῖ δὲ ὅτι Ἀμφιαράου ἱερόν, <οὐκ> Ἀπόλλωνός ἐστι· λέγεται δὲ κατ' ἔλλειψιν τοῦ ἱ Κοροπαῖος [Κορόπη]. Κορόπη δὲ Θεσσαλίας πόλις. βέλτιον δ' ὑπονοεῖν ὅτι ἡμάρτηται. καὶ γράφεται Ὁροπαῖος. Ὁρόπη γὰρ πόλις Εὐβοίας, ὅπου Ἀπόλλωνος διασημότατον ἱερόν. ΚΑΤΑ ΗΛΟΝΗΣ Stobaeus 3. ^[12]

116* 6.49 (3 p. 297 H.). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Κατὰ ἡδονῆς. Ὅτι τὰ σώματα ἀνίησιν ἢ ἡδονή, καθ' ἡμέραν ἐκμαλάττουσα ταῖς τρυφαῖς, ὧν ἡ συνέχεια παραιρεῖται τὸν τόνον, ἀναχαλῶσα τὴν ἰσχὺν αὐτῶν. ἐξ ὧν ῥαστώνη μὲν νόσων ῥαστώνη δὲ καμάτων, προμελετώμενον δ' ἐν νεότητι γῆρας. Stobaeus 3. ^[5]

117* 6.50 (3 p. 297 H.). ἐν ταύτῳ· Θηρίον ἐστὶ δουλαγωγὸν <ἢ> ἡδονή, ἀλλ' οὐκ ἄγριον· εἴθε γὰρ ἦν· φανερώς ἂν πολεμοῦσα ταχέως ἐάλω· νῦν δὲ καὶ ταύτῃ μισητότερον, ὅτι κλέπτει τὴν ἔχθραν ὑποδυομένη σχῆμα εὐνοίας. ὥστε διχῶς ἀποτρόπαιον καὶ ὧν βλάπτει καὶ ὧν ψεύδεται. Stobaeus 3. ^[5]

118* 6.51 (3. p. 298 H.). ἐν ταύτῳ· Τὰς μὲν οὖν δικαίας ἡδονὰς οὐκέτ' ἂν ἡδονὰς οὔτε καλέσαιμεν οὔτε νομίσαιμεν, ἀλλὰ θεραπείας. ὅσαι δὲ παρὰ ταύτας, πᾶσαι ὕβρεις περιτταὶ εἰσι, πεπληρωμένα βιαζόμενα, καὶ ταῖς ποικιλίαις κολακεύουσιν λανθάνουσι βλάπτουσιν· ὁ δὲ εἰς τὰ ἡμέτερα νόμος ὁ καὶ τῶν ἀλόγων ζώων, <ῶν> μετὰ τὸ ἀκέσασθαι τὰς ἐπιθυμίας οὐδενὸς ὄρεξις, ἀλλὰ κόρος τῶν ἐπειγόντων ἀβιάστοις ἡδοναῖς. Stobaeus 3. ^[5]

119* 6.52 (3 p. 298 H.). ἐν ταύτῳ· Μὴ τις προδότας ἐπαινεῖ· τοιοῦτόν ἐστιν ἢ ἡδονή, προδίδωσι τὰ τῆς ἀρετῆς. μή τις βασανιστάς; τοιοῦτόν ἐστι τὸ ἡδεσθαι, βασανίζει τὰ τῆς σωφροσύνης. μή τις φιλαργυρίαν; ἀπλήρωτόν ἐστιν ἐκάτερον. τί τηλικούτῳ χαίρομεν θηρίῳ, ὃ κολακεῖον ἡμᾶς ἀναλίσκει. Stobaeus 3. ^[5]

120* 6.53 (3 p. 299 H.). ἐν ταύτῳ· Τί δ' οὐ πάντων ὁρώντων ἀριστεύεις, ἀλλὰ καὶ σαυτὸν αἰδούμενος φεύγεις, νυκτὶ καὶ σκότῳ τοῖς ἀμαρτύροις πιστεύων τὴν ὕβριν; οὐδεὶς γὰρ τῶν καλῶν ἔργων σκότος προβάλλει, τὸ φῶς αὐτοῖς μαρτυρεῖν αἰσχυρόμενος· ἀλλ' ὅλον ἅμα τὸν κόσμον ἥλιον γενέσθαι πρὸς ἃ κατορθοῖ βούλοισι' ἂν. ἅπαντα δὲ κακία ὀρᾶσθαι γυμνὴ φυλάττεται, σκέπην προβαλλομένη τὰ πάθη. ἀποκόψαντες οὖν αὐτὰ γυμνὰς βλέπωμεν τὰς ἡδονὰς· μεθούουσιν εἰς ἀναισθησίαν, λαγνεύουσιν εἰς αἰῶνα, καθεύδουσιν εἰς ἔργα, οὐκ ἐπιστρέφονται πόλεων, οὐ φροντίζουσι γονέων, οὐκ αἰσχύνονται νόμους. ΚΑ Τ' ΙΣΧΥΟΣ Stobaeus 4. ^[1]

121 (t) ^[t2] 12.14 (4 p. 344 H.). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Κατ' ἰσχύος. Τί δέ σοι τοιοῦτον ἀγαθὸν εὐτυχεῖται μᾶλλον, ὡς ἔνεκα τούτου μητρὶαν μὲν τῶν ἀνθρώπων μητέρα δὲ τῶν ἀλόγων ζώων γεγενῆσθαι τὴν φύσιν, μεγέθους καὶ ὠκύτητος καὶ ὀξυωπίας χάριν; ἢ δ' ἀνθρώπων ἴδιος ἰσχύς

ὁ ψυχῆς ἐστὶ λογισμός, ὃς καὶ ἵππους ἐχαλίνωσε καὶ βόας ἀρότροις ὑπέζευξε καὶ ἐλέφαντας ὑπὸ δρυμὸν εἶλε ποδάγραις καὶ τὰ ἐναέρια κατέσπασε καλάμοις καὶ τὰ βύθια δεδυκότα δικτύοις ἀνήγαγε· τοῦτ' ἐστὶν ἰσχύς. ἡ δ' ἔτι μείζων, ὅταν γῆς περιόδους καὶ οὐρανοῦ μεγέθη καὶ ἀστέρων κύκλους διώκουσα μὴ κάμῃ· ταῦτ' ἦν Ἡρακλέους ἄξια. τίς γὰρ οὐκ ἂν βούλοιοτο μᾶλλον Ὀδυσσεὺς εἶναι ἢ Κύκλωψ; ΚΑΤΑ ΠΛΟΥΤΟΥ v.

post 121 (b1) [52] ΠΕΡΙ ΠΛΟΥΤΟΥ ΟΜΗΡΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ Aulus Gellius 4.

- 122 11. Plutarchus quoque, homo in disciplinis gravi auctoritate, in primo librorum quos de Homero composuit Aristotelem philosophum scripsit eadem ipsa de Pythagoricis scripsisse, quod non abstinuerint edundis animalibus, nisi pauca carne quadam. verba ipsa Plutarchi, quoniam res inopinata est, subscripsi: Ἀριστοτέλης δὲ μήτρας καὶ καρδίας καὶ ἀκαλήφης καὶ τοιούτων τινῶν ἄλλων ἀπέχεσθαί φησιν τοὺς Πυθαγορικούς, χρῆσθαι δὲ τοῖς ἄλλοις. Idem 2. [5]
- 123 8. Plutarchus secundo librorum, quos de Homero composuit, imperfecte atque praepostere atque inscite syllogismo esse usum Epicurum dicit verbaque ipsa Epicuri ponit: ὁ θάνατος οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς· τὸ γὰρ διαλυθὲν ἀναισθητεῖ, τὸ δὲ ἀναισθητοῦν οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς. ‘nam praetermisit’ inquit ‘quod in prima parte sumere debuit, τὸν θάνατον εἶναι ψυχῆς καὶ σώματος διάλυσιν· tunc deinde eodem ipso, quod omiserat, quasi posito concessoque ad confirmandum aliud utitur. progredi autem hic’ inquit ‘syllogismus, nisi illo prius posito, non potest.’ Idem 2. [10]
- 124 9. In eodem libro idem Plutarchus eundem Epicurum reprehendit, quod verbo usus sit parum proprio et alienae significationis. ita enim scripsit Epicurus: ὁρος τοῦ μεγέθους τῶν ἡδονῶν ἢ παντὸς τοῦ ἀλγοῦντος ὑπεξαίρεσις. ‘non’ inquit ‘παντὸς τοῦ ἀλγοῦντος sed παντὸς τοῦ ἀλγεινοῦ dicere oportuit. detractio enim significanda est doloris’ inquit ‘non dolentis’. Galen, Hippocratis et Platonis Dogmata 3. [5]
- 125 p. 265 Mü. (v. 300 Kühn). Ἐν οἷς ἐγὼ μὲν ἐκπλήττομαι τῇ μεγαλοψυχίᾳ τοῦ Χρυσίππου· δέον γὰρ ὡς ἄνθρωπον ἀνεγνωκότα τοσούτους ποιητὰς καὶ γινώσκοντα σαφῶς ἅπασι τοῖς δόγμασιν αὐτοῦ μαρτυροῦντας ἄλλοτε κατ’ ἄλλα τῶν ἐπῶν, ὥσπερ καὶ Πλούταρχος ἐπέδειξεν ἐν τοῖς τῶν Ὀμηρικῶν μελετῶν, ἐκλέγειν μὲν ἐξ αὐτῶν ὅσα μαρτυρεῖ τῷ σπουδαζομένῳ πρὸς αὐτοῦ δόγματι ... Schol. [5]
- 126 in Eur. Alcestim 1128. Ψυχαγωγοὶ τινες γόητες ἐν Θετταλίᾳ οὕτω καλούμενοι, οἵτινες καθαρμοῖς τισι καὶ γοητείαις τὰ εἶδωλα ἐπάγουσι τε καὶ ἐξάγουσιν· οὓς καὶ Λάκωνες μετεπέμψαντο, ἡνίκα τὸ Πausanίου εἶδωλον ἐξετάραξε τοὺς προσιόντας τῷ ναῶ τῆς Χαλκιοίκου, ὡς ἱστορεῖ Πλούταρχος ἐν ταῖς Ὀμηρικαῖς μελέταις. Schol. [5]
- 127 in Il. O 624; Et. Magn. s. v. ἀνεμοτρεφές. Ἀντὶ τοῦ ὑπὸ ἀνέμου γεγυμνασμένον, ἰσχυρόν. τὰ γὰρ ὑπεύδια καὶ κατασκιαζόμενα τῶν δένδρων εὐγενῆ μὲν καὶ λεῖον τὸν ὄρηκα ποιεῖ, ἀσθενῆ δὲ καὶ μαλακὸν καὶ ἀγύμναστον ἀναδίδωσιν· οἷς δὲ προσπίπτει τραχὺς ἀήρ καὶ ἀνεμώδης, ταῦτα ταῖς τῶν πνευμάτων τριβόμενα πληγαῖς εὐτονον καὶ δύσθρυπτον ἔχει τὴν στερρότητα, ὡς φησι Πλούταρχος ἐν μελέταις Ὀμηρικαῖς. ΟΤΙ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΑΙΔΕΥΤΕΟΝ Stobaeus 3. [8]
- 128 18.27 (3 p. 520 H). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Ὅτι καὶ γυναῖκα παιδευτέον. Τῷ Διονύσῳ νάρθηκα καὶ λήθην συγκαθιεροῦσιν, ὡς μὴ δέον μνημονεύειν τῶν ἐν οἴνῳ πλημμεληθέντων ἀλλὰ νοθεσίας παιδικῆς δεομένων. ᾧ συνάδει καὶ τὸ ‘μίσέω μνάμονα συμπόταν’. ὁ δ’ Εὐριπίδης (Or. 213) τῶν ἀτόπων τὴν λήθην σοφὴν εἴρηκε. Stobaeus 3. [5]
- 129 18.31 (3 p. 521 H). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Ὅτι καὶ γυναῖκα παιδευτέον. Ἀμαθίην, ὡς φησιν Ἡράκλειτος (B 95 Diels—Kranz) καὶ ἄλλως κρύπτειν ἔργον ἐστὶν ἐν οἴνῳ δὲ χαλεπώτερον· καὶ

Πλάτων (Legg. 650A) δέ φησιν ἐν οἴνῳ τὰ ἥθη φανερά γίνεσθαι, ὥσπερ καὶ Ὅμηρος (φ 35) 'οὐδὲ τραπέζῃ γνώτην ἀλλήλων'. Stobaeus 3. ^[6]

130 18.32 (3 p. 521 H.). τοῦ αὐτοῦ. Σοφοκλῆς ἐμέμφετο Αἰσχύλῳ, ὅτι μεθύων ἔγραφε· 'καὶ γὰρ εἰ τὰ δέοντα ποιεῖ' φησὶν 'ἀλλ' οὐκ εἰδώς γε'. Stobaeus 4.

131 1.140 (4 p. 89 H.), 4.31.46 (5 p. 749 H.). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ 'Ὅτι καὶ γυναῖκα παιδευτέον. Μὴ παιδί μάχαιραν, ἢ παροιμία φησὶν' (Par. gr. 1.276, 2.528) ἐγὼ δὲ φαίην ἄν· 'μὴ παιδί πλοῦτον μηδὲ ἀνδρὶ ἀπαιδευτῷ δυναστείαν'. Stobaeus 4. ^[5]

132 32.15 (5 p. 784 H.). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ 'Ὅτι καὶ γυναῖκα παιδευτέον. Ἀρχύτας ἀναγνοὺς τὸν Ἑρατοσθένους Ἑρμῆν, τοῦτον ἐπήνεγκε τὸν στίχον (fr. 3 Powell) 'χρειὼ πάντ' ἐδίδαξε· τί δ' οὐ χρειώ κεν ἀνέυροι;' καὶ τοῦτον (fr. 4) 'ὀρθοῦ· καὶ γὰρ μᾶλλον ἐπωδίνουσι μέριμναι'. Stobaeus 4. ^[6]

133 52.43 (5 p. 1085 H.). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ 'Ὅτι καὶ γυναῖκα παιδευτέον. Τροφώνιος καὶ Ἀγαμήδης ποιήσαντες ἐν Δελφοῖς ναὸν ἤτουν παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος τὸν μισθόν· ὁ δ' αὐτοῖς ἔφη δώσειν τῇ ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ· καὶ τῇ ἐβδόμῃ ἀπέθανον. ἔτι δὲ Κλέοβις καὶ Βίτων, Κυδίππης τῆς μητρὸς αὐτῶν εὐξαμένης τῇ Ἥρᾳ δοῦναι τοῖς παισὶν ὅπερ ἂν εἴη κάλλιστον, ὅτι ἑαυτοὺς ὑποζεύξαντες τὴν μητέρα εἰς τὸ ἱερὸν ἀνήγαγον, τὸν βίον παραχρῆμα κατέστρεψαν· εἰς οὓς καὶ τοιόνδε τις ἐπίγραμμα πεποίηκεν· οἶδε Βίτων Κλέοβίς τ' ἐπὶ σώμασιν οἰκείοισιν ζευγλαν ζευξάμενοι μητέρα ἦν ἀγέτην Ἥρας εἰς ἱερόν· λαοὶ δέ μιν ἐζήλωσαν εὐτεκνίας παίδων· ἡ δὲ χαρεῖσα θεᾷ εὖξατο παῖδε τυχεῖν τοῦ ἀρίστου δαίμονος αἴσης, οὐνεκ' ἐτίμησαν μητέρα τὴν σφετέρην. αὐτοῦ δ' εὐνηθέντε λίπον βίον ἐν νεότητι, ὡς τόδ' ἄριστον ἐὼν καὶ μακαριστότατον.' ΠΕΡΙ ΕΡΩΤΟΣ Stobaeus 4. ^[15]

134 20.34 (4 p. 444 H.). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Περὶ ἔρωτος. Τῶν Μενάνδρου δραμάτων ὁμαλῶς ἀπάντων ἐν συνεκτικόν ἐστιν, ὁ ἔρωτος, οἷον πνεῦμα κοινὸν διαπεφοιτηκός. ὄντ' οὖν μάλιστα θιασώτην τοῦ θεοῦ καὶ ὀργιαστὴν τὸν ἄνδρα συμπααραλαμβάνωμεν εἰς τὴν ζήτησιν, ἐπεὶ καὶ λελάληκε περὶ τοῦ πάθους φιλοσοφώτερον. ἄξιον γὰρ εἶναι θαύματος φήσας τὸ περὶ τοὺς ἐρῶντας, ὥσπερ ἔστιν, ἅμα λαλεῖ, εἴτ' ἀπορεῖ καὶ ζητεῖ πρὸς ἑαυτόν (fr. 568), 'τίνι δεδούλωνται ποτε; ὅψει; φλύαρος· τῆς γὰρ αὐτῆς πάντες ἂν ἤρων· κρίσιν γὰρ τὸ βλέπειν ἴσῃν ἔχει. ἀλλ' ἡδονὴ τις τοὺς ἐρῶντας ἐπάγεται συνουσίας; πῶς οὖν ἕτερος ταύτην ἔχων οὐδὲν πέπονθεν, ἀλλ' ἀπῆλθε καταγελῶν, ἕτερος <δ> ἀπόλωλε; καιρός ἐστιν ἢ νόσος ψυχῆς ὁ πληγεὶς δ' εἴσω δὴ τιτρώσκεται.' ταῦτα τίν' ἐστὶ σκεψόμεθα· καὶ γὰρ ἔχει τι κρουστικὸν καὶ κινητικὸν αἴτιον <ὁ ἔρωτος, εἰ καὶ μήτε τὴν ὄψιν> μήτε τὴν συνουσίαν αἰτίαν εἶναι πιθανόν ἐστι· ἀρχαὶ γὰρ αὐταὶ τινες ἴσως, ἡ δ' ἰσχὺς καὶ ῥίζωσις τοῦ πάθους ἐν ἐτέροις. ἡ δ' ἀπόδειξις ἐλαφρὰ καὶ οὐδ' ἀληθής· οὐ γὰρ ἔχει κρίσιν <ἴσῃν> τὸ βλέπειν, ὥσπερ οὐδὲ τὸ γεύεσθαι. καὶ γὰρ ὅψις ὀψεως καὶ ἀκοῆς ἀκοῇ φύσει τε μᾶλλον διήρθρωται καὶ τέχνη συγγεγύμνασται πρὸς τὴν τοῦ καλοῦ διάγνωσιν, ἐν μὲν ἀρμονίαις καὶ μέλεσιν αἱ τῶν μουσικῶν ἐν δὲ μορφαῖς καὶ ιδέαις αἱ τῶν ζωγράφων· ὥσπερ εἰπεῖν ποτε Νικόμαχον λέγουσι πρὸς ἄνθρωπον ιδιώτην φήσαντα μὴ καλὴν αὐτῷ φανῆναι τὴν Ζεύξιδος Ἑλένην· 'λάβε γάρ' ἔφη 'τοὺς ἐμοὺς ὀφθαλμούς, καὶ θεὸς σοὶ φανήσεται'. πολὺ δὲ καὶ μυρεψοὶ περὶ τὰ ὀσφραντὰ καὶ νῆ Δί' ὀψοποιοὶ περὶ τὰ γευστὰ διατριβῇ καὶ συνηθείᾳ διαφέρουσιν ἡμῶν κρίσιν ἔχουσι. πάλιν δὲ τὸ συνουσίᾳ τὸν ἐρῶντα μὴ κρατεῖσθαι, διὰ τὸ τῇ αὐτῇ συγγενόμενον ἄλλον ἀπαλλαγῆναι καὶ καταφρονῆσαι, τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον εἰ λέγοι τις μηδὲ χυμῶν ἡδονὴν δεδουλώσθαι Φιλόξενον τὸν ὀψοφάγον, ὅτι τῶν αὐτῶν Ἀντισθένης γευσάμενος οὐδὲν ἔπαθε τοιοῦτον· μηδ' ὑπὸ οἴνου μεθύειν Ἀλκιβιάδην, ὅτι Σωκράτης πίνων τὸν ἴσον οἶνον ἔνηφεν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐάσωμεν, τὰ δ' ἐφεξῆς, ἐν οἷς ἤδη τὴν αὐτοῦ δόξαν ἀποφαίνεται, σκοπῶμεν. 'καιρός ἐστιν ἢ νόσος ψυχῆς.' εὖ καὶ ὀρθῶς. δεῖ γὰρ ἅμα

τοῦ πάσχοντος εἰς ταὐτὸ καὶ τοῦ ποιοῦντος ἀπάντησιν γενέσθαι, πρὸς ἄλληλά πως ἐχόντων· ὡς ἄκυρον εἰς τὴν τοῦ τέλους ἀπεργασίαν ἢ δραστική δύναμις, ἂν μὴ παθητική διάθεσις ᾖ. τοῦτο δ' εὐστοχίας ἐστὶ καιροῦ τῷ παθεῖν ἐτοίμῳ συνάπτοντος ἐν ἀκμῇ τὸ ποιεῖν πεφυκός. Stobaeus 4. ^[45]

135* 20.67 (4 p. 468 H.). ἐκ τῶν Πλουτάρχου Ὅτι οὐ κρίσις ὁ ἔρως. Οἱ μὲν γὰρ νόσον τὸν ἔρωτα οἱ δ' ἐπιθυμίαν <οἱ δὲ φιλίαν> οἱ δὲ μανίαν οἱ δὲ θεῖόν τι κίνημα τῆς ψυχῆς καὶ δαιμόνιον, οἱ δ' ἄντικρυς θεὸν ἀναγορεύουσιν. ὅθεν ὀρθῶς ἐνίοις ἔδοξε τὸ μὲν ἀρχόμενον ἐπιθυμίαν εἶναι τὸ δ' ὑπερβάλλον μανίαν τὸ δ' ἀντίστροφον φιλίαν τὸ δὲ ταπεινότερον ἀρρωστίαν τὸ δ' εὐήμερον ἐνθουσιασμόν. διὸ καὶ πυρφόρον αὐτὸν οἷ τε ποιηταὶ λέγουσιν οἷ τε πλάσται καὶ γραφεῖς δημιουργοῦσιν, ὅτι καὶ τοῦ πυρὸς τὸ μὲν λαμπρὸν ἡδιστόν ἐστιν τὸ δὲ καυστικὸν ἀλγεινότατον. Stobaeus 4. ^[10]

136 20.68 (4 p. 469 H.). ἐν ταύτῳ. Ὡςπερ γὰρ τοὺς φίλους ὑγιαίνοντας μὲν, ἂν πλημμελῶσιν, ἐξελέγχειν καὶ νοθεύειν κράτιστόν ἐστιν, ἐν δὲ ταῖς παρακοπαῖς καὶ τοῖς φρενιτισμοῖς εἰώθαμεν μὴ διαμάχεσθαι μηδ' ἀντιτείνειν ἀλλὰ καὶ συμπεριφέρεσθαι καὶ συνεπινεύειν· οὕτω τοὺς δι' ὀργὴν ἢ πλεονεξίαν ἀμαρτάνοντας ἀνακόπτειν τῇ παρρησίᾳ δεῖ καὶ κωλύειν, τοῖς δ' ἐρῶσιν ὥςπερ νοσοῦσι συγγνώμην ἔχειν. διὸ κράτιστον μὲν ἐξ ἀρχῆς τοιοῦτου πάθους σπέρμα μὴ παραδέχεσθαι μηδ' ἀρχήν· ἂν δ' ἐγγένηται, ἴθι ἐπὶ ἀποτροπαίων βωμοὺς θεῶν κατὰ τὸν Πλάτωνα (Legg. 854b), ἴθι ἐπὶ τὰς τῶν σοφῶν ἀνδρῶν συνουσίας, ἐξέλασον αὐτοῦ τὸ θηρίον πρὶν ὄνυχας φῦσαι καὶ ὀδόντας· εἰ δὲ μή, μαχέσῃ τελείῳ κακῷ, τὸ παιδίον τοῦτο καὶ νήπιον ἐναγκαλιζόμενος. τίνες δ' εἰσὶν οἱ τοῦ ἔρωτος ὄνυχες καὶ ὀδόντες; ὑποψία, ζηλοτυπία. ἀλλ' ἔχει τι πιθανὸν καὶ ἀνθηρόν. ἀμέλει καὶ <ἡ> Σφιγξ εἶχεν ἐπαγωγὸν τὸ ποίκιλμα τοῦ πτεροῦ, καὶ 'εἰ μὲν πρὸς αὐγὰς ἡλίου, χρυσωπὸν ἦν νώτισμα θηρός· εἰ δὲ πρὸς νέφη βάλοι, κυανωπὸν ὡς τις Ἴρις ἀντηγύει σέλας'. οὕτω δὴ καὶ ὁ ἔρως ἔχει τι χάριεν καὶ οὐκ ἄμουσον ἀλλ' αἰμύλον καὶ ἐπιτερπές· ἀρπάζει δὲ καὶ βίους καὶ οἴκους καὶ γάμους καὶ ἡγεμονίας, οὐκ αἰνίγματα προβάλλων ἀλλ' αὐτὸς αἰνίγμα δυσεύρετον ὦν καὶ δύσλυτον, εἰ βούλοιτο τις προτείνειν τί μισεῖ καὶ φιλεῖ, τί φεύγει καὶ διώκει, τί ἀπειλεῖ καὶ ἰκετεύει, τί ὀργίζεται καὶ ἐλεεῖ, <τί> βούλεται παύσασθαι καὶ οὐ βούλεται, τί χαίρει τῷ αὐτῷ μάλιστα καὶ ἀνιᾶται, τοῦτο λῦσαι καὶ θεραπεῦσαι. τῆς μὲν γὰρ Σφιγγὸς τὸ αἰνίγμα τὰ πλεῖστα καὶ πεπλασμένα ἔχει· οὔτε γὰρ τρίπους ὁ γέρων ἀληθῶς, εἴ <τι> προσεῖληφε τοῖς ποσὶ βοηθεῖν, οὔτε τετράπους ὁ νήπιος, ἐπεὶ ταῖς χερσὶν ὑπερείδει τὴν τῶν βάσεων ὑγρότητα καὶ ἀσθένειαν. τὰ δὲ τῶν ἐρώντων πάθη ἀληθῆ· στέργουσιν, ἐχθραίνουσι· τὸν αὐτὸν ποθοῦσιν ἀπόντα, τρέμουσι παρόντος· κολακεύουσι, λοιδοροῦσι, προαποθνήσκουσι, φονεύουσιν, εὗχονται μὴ φιλεῖν, καὶ παύσασθαι φιλοῦντες οὐ θέλουσι· σωφρονίζουσι καὶ πειρῶσι, παιδεύουσι καὶ διαφθεύουσιν, ἄρχειν θέλουσι καὶ δουλεύειν ὑπομένουσι. τοῦτ' αἴτιον γέγονε μάλιστα τοῦ μανίαν ὑποληφθῆναι τὸ πάθος· ἥρων· τὸ μαίνεσθαι δ' ἄρ' ἦν ἔρως βροτοῖς· ἐρωτικὸς ἀνὴρ Εὐριπίδης φησὶν. Stobaeus 4. ^[40]

137 20.69 (4 p. 470 H.). τοῦ αὐτοῦ Περὶ ἔρωτος. Ὁ ἔρως οὔτε τὴν γένεσιν ἐξαίφνης λαμβάνει καὶ ἀθρόαν ὡς ὁ θυμός, οὔτε παρέρχεται ταχέως καίπερ εἶναι πτηνὸς λεγόμενος ἀλλ' ἐξάπτεται μαλακῶς καὶ σχεδὸν οἷον ἐντήκων ἑαυτόν, ἀψάμενός τε τῆς ψυχῆς παραμένει πολὺν χρόνον, οὐδ' ἐν γηρῶσιν ἐνίοις ἀναπαύομενος ἀλλ' ἐν πολιαῖς ἀκμάζων ἔτι πρόσφατος καὶ νεαρός· ἂν δὲ καὶ λήξῃ καὶ διαλυθῇ, χρόνῳ μαρανθεὶς ἢ λόγῳ τινὶ κατασβεσθεὶς, οὕτω παντάπασιν ἐξαπὴλλακται τῆς ψυχῆς ἀλλ' ἐναπολείπει πυρίκαυτον ὕλην καὶ σημεῖα θερμά, καθάπερ οἱ κεραυνοὶ τυφόμενοι. λύπης μὲν γὰρ οὐδὲν ἀπαλλαγείσης ἵχνος ἐν τῇ ψυχῇ παραμένει σύνοικον οὐδ' ὀργῆς τραχείας πεσούσης, συστέλλεται δὲ καὶ φλεγμονὴ ἐπιθυμίας παρεχούσης τραχὺ κίνημα· τὰ δ' ἐρωτικὰ δῆγματα, κἂν ἀποστῇ τὸ θηρίον, οὐκ ἐξανήσι τὸν ἰόν, ἀλλ' ἐνοιδεῖ

τὰ ἐντὸς σπαράγματα, καὶ ἀγνοεῖται τί ἦν, πῶς συνέστη, πόθεν εἰς τὴν ψυχὴν ἐνέπεσεν.
Stobaeus 4. ^[15]

- 138 21.25 (4 p. 492 H.). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Περί ἔρωτος. Καὶ τοὺς καλοὺς ὁρᾶν μὲν ἐπιτερέστατον, ἄψασθαι δὲ καὶ λαβεῖν οὐκ ἀκίνδυνον· μᾶλλον δέ, ὥς φησιν ὁ Ξενοφῶν (Cyr. 5.1.16), τὸ μὲν πῦρ τοὺς ἀψαμένους κἀκεῖ μόνον, οἱ δὲ καλοὶ καὶ τοὺς μακρὰν ἐστῶτας ὑφάπτουσιν· ἡ γὰρ ὄψις λαβὴ τοῦ πάθους ἐστὶ. ΠΕΡΙ ΕΥΓΕΝΕΙΑΣ Stobaeus 4. ^[5]
- 139* 29.21 (5 p. 708 H. = Ps.—Plut. De nobilitate c. 10). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Κατὰ εὐγενείας. Τί γὰρ ἄλλο νομίζομεν εἶναι τὴν εὐγένειαν, εἰ μὴ παλαιὸν πλοῦτον ἢ παλαιὰν δόξαν, οὐδέτερον ἐφ’ ἡμῖν ὄν, ἀλλὰ τὰ μὲν τύχης ἀδήλου τὰ δ’ ἀκρισίας χάριν ἀνθρωπίνης; ὥστ’ ἐκ δυεῖν ἀλλοτρίων κρέματα τὸ πεφουσημένον ὄνομ’ ἡ εὐγένεια. καὶ ὁ πλοῦτος μὲν οὐχ ὁμοίους αὐτῷ τοὺς γεννηθέντας ποιεῖ, ἀλλ’ ὁ ἐξ ἀρετῆς γεννηθεὶς εἰκονίζεται, τῶν ἐπὶ τῆς ψυχῆς δικαίων εἰς τοὺς ἐκγόνους διαχεομένων. καὶ τοῦτ’ ἔστιν ἡ ὄντως εὐγένεια, ὁμοίωσις δικαιοσύνης. Stobaeus 4. ^[10]
- 140* 29.22 (5 p. 709 H. = Ps.—Plut. De nobilitate c. 10). ἐν ταύτῳ. Ἄρ’ οὖν εὐγενέστερος ἦν ὁ Μίδου πλοῦτος τῆς Ἀριστείδου πενίας; καίτοι ὁ μὲν <ἀπέθανεν> οὐδ’ ἐντάφια καταλιπών, τῷ δὲ Φρυγὶ πάντ’ ἂν ἐδύνατ’ εἶναι τάφος. ἀλλ’ οὐκ ἐν πλουσίῳ τὸ εὐγενές. πυρὸς ἔχει τινὰ τρόπον πᾶσα πονηρία· ἀμφοτέρω χωρὶς τροφῆς ἀφανίζεται σβεννύμενα. ἡ δὲ Σωκράτους ἀδοξία, μαίας καὶ ἐρμολύφου πατρός, οὐκ ἦν εὐγενεστέρα τῆς Σαρδαναπάλλου δόξης; μὴ σύ γε νομίζεις ὅτι Ξέρξης εὐγενέστερος ἦν Κυνεγείρου; καίτοι ὁ μὲν ὑπὲρ τῆς ἰδίας πατρίδος ἀπεκόπη τὴν χεῖρα, ὁ δ’ ὑπὲρ τοῦ ζῆν ἔφυγεν, ἀντὶ τῆς μεγάλης βασιλείας μεγάλην περικειμένος δειλίαν. Stobaeus 4. ^[10]
- 141* 29.51 (5 p. 722 H. = Ps.—Plut. De nobilitate c. 1). Πλουτάρχου ὑπὲρ εὐγενείας. Ἄπιστος ἡ τῶν σοφιστῶν συκοφαντία κατὰ τῆς εὐγενείας, εἰ μὴδὲ τὰ ἐν μέσῳ καὶ πᾶσι γνώριμα σκοποῦσιν, ὅτι πρὸς τὰς ὁχείας τοὺς εὐγενεῖς ἵππους καὶ κύνας ὠνοῦνται καὶ κιχρῶνται καὶ ἀμπέλων εὐγενῆ σπέρματα καὶ ἐλαιῶν καὶ τῶν ἄλλων δένδρων, ἀνθρώπου δ’ οὐδὲν ὄφελος νομίζουσιν εὐγένειαν εἰς τὰς μελλούσας διαδοχάς, ἀλλὰ ταῦτ’ οὐκ ἐπιθροῦνται βάρβαρον εἶναι καὶ Ἑλληνικὸν σπέρμα καὶ οὐκ οἶονται λεληθυίας τινὰς ἀρχὰς καὶ σπέρματ’ ἀρετῆς συγκαταβάλλεσθαι τοῖς γεννωμένοις, ὥσπερ τῷ Τηλεμάχῳ τοῦ Ὀδυσσεως, ἐφ’ οὗ καὶ πάντῳ τῷ ὀνόματι ὁ ποιητὴς εἴρηκεν (β 271) ‘ἐνέστακται μένος ἡΰ’, ὥς ἂν ἐν ταῖς σπερμάτων ὀλίγαις σταγόσι καὶ τῶν ἀρετῆς συρρεόντων ἀγαθῶν. ΠΕΡΙ ΗΜΕΡΩΝ Plut. ^[1]
- 142 (t) Vit. Camilli, c. 19. Οἱ <δ’> Ἀθηναῖοι καὶ τὴν περὶ Νάξον ἐνίκων ναυμαχίαν, ἧς Χαβρίας ἐστρατήγει, τοῦ Βοηδρομιῶνος περὶ τὴν πανσέληνον, ἐν δὲ Σαλαμῖνι περὶ τὰς εἰκάδας, ὥς ἡμῖν ἐν τῷ Περί ἡμερῶν ἀποδέδεικται. ΠΕΡΙ ΗΣΥΧΙΑΣ Stobaeus 4. ^[1]
- 143 (t) 16.18 (4 p. 398 H.). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Περί ἡσυχίας. Σοφὸν ἔοικε χρῆμα τὸ τῆς ἡσυχίας πρὸς τ’ ἄλλα καὶ εἰς ἐπιστήμης καὶ φρονήσεως μελέτην· λέγω δ’ οὐ τὴν καπηλικὴν καὶ ἀγοραίαν, ἀλλὰ τὴν μεγάλην, ἣτις ἐξομοιοῖ θεῷ τὸν αὐτὴν ἀναλαβόντα. αἱ μὲν γὰρ ἐν ταῖς πόλεσι καὶ τοῖς τῶν ἀνθρώπων ὄχλοις γινόμεναι μελέται γυμνάζουσι τὴν λεγομένην δριμύτητα, πανουργίαν οὖσαν· ὥστε τοὺς ἐν αὐταῖς ἄκρους οἶον ὑπὸ μαγεύρων τῶν ἐν ταῖς πόλεσι χρειῶν διαπεποικιλμένους <πόσα μὲν οὐχὶ **> πόσα δ’ οὐχὶ καὶ διακονήματα δεινὰ ἐργάζεσθαι. ἡ δ’ ἐρημία, σοφίας οὖσα γυμνάσιον, ἡθοποιὸς ἀγαθῆ καὶ πλάττει καὶ μετευθύνει τῶν ἀνδρῶν τὰς ψυχάς. οὐδὲν γὰρ αὐταῖς ἐμπόδιόν ἐστι τῆς αὐξήσεως, οὐδὲ πρὸς πολλὰ καὶ μικρὰ νόμιμα προσπταίουσιν· κάμπτονται εὐθύ, καθάπερ αἱ ταῖς πόλεσιν ἐναπειλημμέναι ψυχαί· ἀλλ’ ἐν ἀερί καθαρώ καὶ τὰ πολλὰ ἔξω διαιτῶμεναι τῶν ἀνθρώπων ἀνίαςιν ὀρθαί καὶ πτεροφυοῦσιν, ἀρδόμεναι τῷ διαυγεστάτῳ τε καὶ λειοτάτῳ ρεύματι τῆς ἡσυχίας, ἐν ᾧ τὰ τε μαθήματα τοῦ νοῦ

θεοειδέστερα καὶ καθαρώτερον ὄρα. διὰ τοῦτο τοὶ καὶ τῶν θεῶν τὰ ἱερά, ὅσα ἐκ τοῦ ἀρχαίου πάλαι νενόμισται, τοῖς ἐρημοτάτοις χωρίοις <ἐνὶ δρυσιν> οἱ πρῶτοι, μάλιστα δὲ Μουσῶν τε καὶ Πανὸς καὶ Νυμφῶν καὶ Ἀπόλλωνος καὶ ὅσοι μουσικῆς ἡγεμόνες θεοί, διακρίναντες, ὡς οἶμαι, τὰς παιδείας κατὰ τῶν ἐν ταῖς πόλεσι δεινῶν τε καὶ μιᾶν τινῶν. ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ (?) Stobaeus 4. ^[26]

144* 21.12 (4 p. 485 H.). Πλουτάρχου Ὑπὲρ κάλλους. Τί γάρ; οὐ σύνθετον φύσις ἀνθρώπων ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς; ἢ θάτερον ἀρκοῦν ἡμῖν; καὶ πῶς οἶόν τε; τὸ μὲν γὰρ οὐκ ἂν εἴη μὴ χρώμενον ψυχῇ, ψυχὴ δ' οὐκ ἂν εἴη μὴ ἔχουσα τὸ συνερεῖδον. τί οὖν; ὥσπερ ἐξ ἴσου κοσμεῖται ἐκάτερα τοῖς συγγενέσιν, ἢ μὲν δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη καὶ φρονήσῃ, τὸ δ' ἰσχύι καὶ κάλλει καὶ ὑγιείᾳ. καὶ πῶς οὐ θαυμαστὸν λέγειν τὰ τῆς ψυχῆς καλά, τὰ τοῦ σώματος ὑπερορῶντα; Stobaeus 4. ^[10]

145* 21.13 (4 p. 485 H.). ἐν ταύτῳ. Ἡ γοῦν τοῦ σώματος εὐμορφία ψυχῆς ἐστὶν ἔργον σώματι χαριζομένης δόξαν εὐμορφίας. πεσέτω γοῦν θανάτῳ τὸ σῶμα, καὶ τῆς ψυχῆς μετῴκησιν, οὐ στάσις, οὐ χρῶμα, οὐκ ὀφθαλμός, οὐ φωνή, οὐδὲν ἔτι καταλείπεται τῶν ἐρασμίων, προδομένον ὑπὸ τῶν ἀρχαίων οἰκητόρων· ὥστε καὶ <τὴν> ψυχὴν συνυβρίζει λανθάνων, ἣς ἐστὶν ἀνθρώπου κάλλος. Stobaeus 4. ^[5]

146* 21.22 (4 p. 491 H.). Πλουτάρχου. Ἀλλὰ μὴν, ὥσπερ ἔφην, οὐδὲν τῶν ἄλλων <καλλῶν> κινδύνων γένεσις ἐστὶν, ἀλλὰ μόνου τοῦ σώματος. τὰ μὲν γὰρ τῆς ψυχῆς κάλλη καὶ σωτηρίας ἐλπίδες εἰσὶ, φρόνησις, εὐσέβεια, δικαιοπραγία· καὶ τὸ παιδείας εὐπρόσωπον κάλλος οἴκου καὶ πόλεως καὶ ἔθνων ἀθόρυβος εἰρήνη διατελεῖ γιγνομένη· ἢ δὲ γυναικῶν εὐμορφία ἀφορμὴ τοῖς πάθεσι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. ΠΕΡΙ ΜΑΝΤΙΚΗΣ Stobaeus 4. ^[1]

147 (τ) 18a.10 (4 p. 414 H.). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Περὶ μαντικῆς. Τῶν τεχνῶν, ὡς ἔοικε, τὰς μὲν ἢ χρεια συνέστησεν ἐξ ἀρχῆς καὶ μέχρι νῦν διαφυλάσσει—‘χρειῶ πάντ’ ἐδίδαξε, τί δ’ οὐ χρειῶ κεν ἀνέυροι’ τῶν ἀναγκαίων;—ὕφαντικὴν οἰκοδομικὴν ἱατρικὴν καὶ ὅσαι περὶ γεωργίαν ἀναστρέφονται· τὰς δ’ ἡδονὴν τις προσηγάγετο καὶ κατέσχε, τὴν τῶν μυρεψῶν καὶ τῶν ὀψοποιῶν καὶ κομμωτικὴν πᾶσαν καὶ ἀνθοβαφίαν. ἔστι δ’ ὧν τὴν πιθανότητα καὶ τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὸ καθάριον ἀγαπῶντες ἐκμανθάνουσι καὶ περιέπουσιν, ὡς ἀριθμητικὴν καὶ γεωμετρικὴν καὶ κανονικὴν πᾶσαν καὶ ἀστρολογίαν, ἃς φησὶν ὁ Πλάτων (Rep. 528c) καίπερ ἀμελουμένους ‘βίᾳ ὑπὸ χάριτος αὔξεσθαι’. ΠΕΡΙ ΟΡΓΗΣ Stobaeus 3. ^[1]

148 (τ) 20.70 (3 p. 555 H.). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Περὶ ὀργῆς. Ὅσα δ’ ὀργῇ χρώμενοι πράττουσιν ἄνθρωποι, ταῦτ’ ἀνάγκη τυφλὰ εἶναι καὶ ἀνόητα καὶ τοῦ παντὸς ἀμαρτάνειν. οὐ γὰρ οἶόν τ’ ὀργῇ χρώμενον λογισμῷ χρῆσθαι, τὸ δ’ ἄνευ λογισμοῦ ποιούμενον πᾶν ἄτεχνόν τε καὶ διεστραμμένον. λόγον οὖν ἡγεμόνα χρὴ ποιησάμενον οὕτως ἐπιχειρεῖν τοῖς κατὰ τὸν βίον ἔργοις, τὰς ἐκάστοτε προσπιπούσας ὀργὰς διωθόμενον καὶ διανεύοντα, ὥσπερ οἱ κυβερνήται τὰ κύματα προσφερόμενα. ἔστι γοῦν οὐκ ἔλαττον τὸ δέος, ὀργῆς <δ’> ἀντιπρώρου κυλινδουμένης, αὐτόν τε καὶ σύμπαντα οἶκον ἔστιν ἄρδην ἀπολέσαι καὶ ἀνατρέψαι μὴ διαπλεύσαντα δεξιῶς. οὐ μὴν ἀλλ’ ἐπιμελείας εἰς αὐτὰ δεῖ καὶ μελέτης ἢ καὶ μάλιστα ἀλίσκονται κατ’ ἄκρας <κατορθοῦσι δὲ μάλιστα> οἱ παραδεξάμενοι τὸν θυμὸν ὡς σύμμαχον ἀρετῆς, ἀπολαύοντες ὅσον αὐτοῦ χρήσιμόν ἐστιν ἔν τε πολέμῳ καὶ νῇ Δί’ ἐν πολιτείαις, τὸ πολὺ δ’ αὐτοῦ καὶ τὸ ἐπιπολάζον <σπουδάζοντες> ἐκκρίνειν καὶ ἐκβάλλειν τῆς ψυχῆς, ὅπερ ὀργή τε καὶ πικρία καὶ ὀξύθυμία λέγεται, νοσήματα ἡκιστα ταῖς ἀνδρείαις ψυχαῖς πρέποντα. τίς οὖν ἐν ἡλικίᾳ τούτων γίγνεται μελέτη; ἐμοὶ μὲν δοκεῖ μάλιστ’ ἂν ὧδε γίνεσθαι, πόρρωθεν ἡμῶν προμελετώντων καὶ προαπαντλούντων <τὸ> πλεῖστον, οἷον ἐν οἰκέταις τε καὶ πρὸς γυναῖκας τὰς γαμετάς. ὁ γὰρ οἶκος πρῶτος καὶ δημοσίᾳ πρῶτος πολὺ μᾶλλον ἔσται, τοιοῦτος

ἔνδοθεν καὶ ὑπὸ τῶν οἴκοι πεποιημένος αὐτῷ τῆς αὐτοῦ ψυχῆς εἶναι ἀγαθός. ΠΕΡΙ (vel KAT A) ΠΛΟΥΤΟΥ Stobaeus 4. ^[27]

149 31c.85 (5 p. 765 H.). Πλουτάρχου Κατὰ πλούτου. Φύσει μὲν γὰρ δυσχαλίνωτον ὄρεξις, προσλαβοῦσα δὲ καὶ πλούτου χορηγίαν ἀχαλίνωτον. Stobaeus 4.

150 31c.86 (5 p. 765 H.). ἐν ταύτῳ. Ἄλλ' ἀπληστία καὶ ἄπιστός ἐστιν ἐν αὐτοῖς μανία, τοιούτῳ μὲν ἐνθουσιασμῷ χρῆσθαι περὶ τὴν κτῆσιν, ὥς εἰ κτήσαιντο μηκέτι καμουμένους, τοσαύτῃ δ' ἀμελείᾳ περὶ τὰ ληφθέντα, ὥς μὴ γενόμενα. δυσερωτιῶσι δὲ τῶν ἀπόντων, ὑπερορῶντες ὧν ἔχουσιν· οὐδὲν γὰρ οὕτως ἀγαπῶσιν ὥς [δὲ] ἐλπίζουσιν. οὐκ οἶδα πότερον αὐτοῖς ἄμεινόν ἐστιν, ἔχειν ἢ προσδοκᾶν· ἔχοντες γὰρ οὐ χρῶνται, προσδοκῶντες δὲ κάμνουσι. τί οὖν ἐπαινοῦμεν τοιοῦτον ἀγαθόν, οὗ πέρας ἔστιν οὐδέν, ἀλλ' ὧ τὸ ληφθὲν ἐτέρων ἀρχή; Stobaeus 4. ^[10]

151 32a.16 (5 p. 784 H.). Πλουτάρχου Κατὰ πλούτου. Οὐδέποτε λιμὸς ἐγέννησε μοιχείαν, οὐδέποτε ἀπορία χρημάτων ἀσωτίαν. βραχεῖά τις ἐστὶ σωφροσύνη τὸ πενητεύειν, ὀλίγη τις εὐνομία τὸ ἀπορεῖσθαι. Stobaeus 4. ^[5]

152 [t3] 32a.17 (5 p. 784 H.). Ἀρκεσιλάου· Ἀρκεσίλαος τὴν πενίαν λυπρὰν μὲν ἔλεγεν εἶναι ὥσπερ καὶ τὴν Ἰθάκην, ἀγαθὴν δὲ κουροτρόφον, ἐθίζουσιν συνεῖναι λιτότητι καὶ καρτερίᾳ, καὶ καθόλου γυμνάσιον ἀρετῆς ἔμπρακτον. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΑΒΑΛΛΕΙΝ (?) vel ΠΕΡΙ ΔΙΑΒΟΛΗΣ (?) Stobaeus 3.

153 20.59 (3 p. 551 H.). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Περὶ διαβολῆς. Οἱ νεώνητοι δοῦλοι πυνθάνονται οὐκ εἰ δεισιδαίμων ἢ φθονερός ὁ δεσπότης, ἀλλ' εἰ ὀργίλος. Stobaeus 3.

154 38.31 (3 p. 714 H.). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ <Περὶ τοῦ> διαβάλλειν. Τὸν φθόνον ἔνιοι τῷ καπνῷ εἰκάζουσι· πολὺς γὰρ ἐν τοῖς ἀρχομένοις ὧν, ὅταν ἐκλάμψωσιν ἀφανίζεται. ἥκιστα γοῦν τοῖς πρεσβυτέροις φθονοῦσιν. Stobaeus 3. ^[5]

155 38.32 (3 p. 715 H.). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ <Περὶ τοῦ> διαβάλλειν. Ἰππίας λέγει δύο εἶναι φθόνους· τὸν μὲν δίκαιον, ὅταν τις τοῖς κακοῖς φθονῇ τιμωμένοις· τὸν δ' ἄδικον, ὅταν τοῖς ἀγαθοῖς. καὶ διπλᾶ τῶν ἄλλων οἱ φθονεροὶ κακοῦνται· οὐ γὰρ μόνον τοῖς ἰδίους κακοῖς ἄχθονται, ὥσπερ ἐκεῖνοι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς. Stobaeus 3. ^[5]

156 42.10 (3 p. 761 H.). Πλουτάρχου ἐκ τοῦ <Περὶ τοῦ> διαβάλλειν. Ἰππίας φησὶν ὅτι δεινόν ἐστιν ἢ διαβολία, οὕτως ὀνομάζων· ὅτι οὐδὲ τιμωρία τις κατ' αὐτῶν γέγραπται ἐν τοῖς νόμοις, ὥσπερ τῶν κλεπτῶν· καίτοι ἄριστον ὃν κτῆμα τὴν φιλίαν κλέπτουσιν, ὥστε ἢ ὕβρις κακοῦργος οὔσα δικαιότερα ἐστὶ τῆς διαβολῆς διὰ τὸ μὴ ἀφανὲς εἶναι. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΠΛΑΤΑΙΑΙΣ ΔΑΙΔΑΛΩΝ Eusebius, Praep. ^[7]

157 Ev. 3 Prooem. Λαβὼν ἀνάγνωθι τοῦ Χαιρωνέως Πλουτάρχου τὰς περὶ τῶν προκειμένων φωνάς, ἐν αἷς σεμνολογῶν παρατρέπει τοὺς μύθους ἐφ' ἃς φησιν εἶναι μυστηριώδεις θεολογίας, ἃς δὴ ἐκκαλύπτων τὸν μὲν Διόνυσον τὴν μέθην εἶναί φησιν ... τὴν δὲ Ἥραν τὴν γαμήλιον ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συμβίωσιν· εἶθ', ὥσπερ ἐπιλελησμένος τῆς ἀποδόσεως, ἐτέραν ἐξῆς ἐπισυνάψας ἱστορίαν τὴν Ἥραν οὐκέτι ὥς τὸ πρότερον ἀλλὰ τὴν Γῆν ὀνομάζει, λήθην δὲ καὶ νύκτα τὴν Λητώ· καὶ πάλιν τὴν αὐτὴν τῇ Λητοῖ φησιν εἶναι τὴν Ἥραν· εἴτ' ἐπὶ τούτοις εἰσάγεται αὐτῷ ὁ Ζεὺς εἰς τὴν αἰθέριον δύναμιν ἀλληγορούμενος. καὶ τί με δεῖ ταῦτα προλαμβάνειν, αὐτοῦ παρὸν ἀκοῦσαι τοῦ ἀνδρὸς ὧδέ πως ἐν οἷς ἐπέγραψεν Περὶ τῶν ἐν Πλαταιαῖς Δαιδάλων τὰ λανθάνοντα τοὺς πολλοὺς τῆς ἀπορρήτου περὶ θεῶν φυσιολογίας ἐκφαίνοντος; Ὅτι μὲν οὖν ἡ παλαιὰ φυσιολογία καὶ παρ' Ἑλλήσι καὶ βαρβάροις λόγος ἦν φυσικὸς ἐγκεκαλυμμένος μύθος, τὰ πολλὰ δι' αἰνιγμάτων καὶ ὑπονοιῶν ἐπίκρυφος, καὶ μυστηριώδης θεολογία τὰ τε λαλούμενα τῶν σιγωμένων ἀσαφέστερα τοῖς πολλοῖς ἔχουσα καὶ τὰ σιγώμενα τῶν λαλουμένων ὑποπτότερα, κατάδηλόν ἐστιν τοῖς Ὀρφικοῖς ἔπεσι καὶ τοῖς Αἰγυπτιακοῖς καὶ Φρυγίοις λόγοις·

μάλιστα δ' οἱ περὶ τὰς τελετὰς ὀργιασμοὶ καὶ τὰ δρώμενα συμβολικῶς ἐν ταῖς ἱερουργίαις τὴν τῶν παλαιῶν ἐμφαίνει διάνοιαν. Οἷον, ἵνα μὴ μακρὰν τῶν ἐνεστηκότων λόγων βαδίζωμεν, οὐ νομίζουσιν οὐδ' ἀξιοῦσι κοινωνίαν εἶναι πρὸς Διόνυσον Ἥρα· φυλάσσονται δὲ συμμινγνύναι τὰ ἱερά, καὶ τὰς Ἀθήνησιν ἱερείας ἀπαντῶσας φασὶν ἀλλήλαις μὴ προσαγορεύειν, μηδ' ὅλως κιττὸν εἰς τὸ τῆς Ἥρας εἰσκομίζεσθαι τέμενος, οὐ διὰ τὰς μυθικὰς καὶ φλυαρώδεις ζηλοτυπίας, ἀλλ' ὅτι γαμήλιος μὲν ἡ θεὸς καὶ νυμφαγωγός, ἀπρεπὲς δὲ τὸ μεθύειν νυμφίοις καὶ γάμοις ἀναρμοστότατον, ὥς φησιν ὁ Πλάτων (Legg. 775b—d): ἀκρατοποσία γὰρ ταραχὴν ἐμποιεῖ καὶ ψυχαῖς καὶ σώμασιν, ὅφ' ἧς ἄπλαστα καὶ πεπλανημένα ῥιζοῦται κακῶς τὰ σπειρόμενα καὶ κυϊσκόμενα. πάλιν οἱ θύοντες Ἥρα τὴν χολὴν οὐ καθαγίζουσιν ἀλλὰ κατορύττουσι παρὰ τὸν βωμόν, ὥς δέον ἄθυμον καὶ ἄχολον καὶ καθαρεύουσιν ὀργῆς καὶ πικρίας ἀπάσης τὴν γυναικὸς καὶ ἀνδρὸς εἶναι συμβίωσιν. Τοῦτο δὲ τὸ συμβολικὸν εἶδος ἐν τοῖς λόγοις καὶ τοῖς μύθοις μᾶλλον ἐστὶν οἷον ἱστοροῦσι τὴν Ἥραν ἐν τῇ Εὐβοίᾳ τρεφομένην ἔτι παρθένον ὑπὸ τοῦ Διὸς κλαπῆναι, καὶ διακομισθεῖσαν ἐνταῦθα κρύπτεσθαι, Κιθαιρῶνος αὐτοῖς μυχὸν ἐπίσκιόν τινα καὶ θάλαμον αὐτοφυῆ παρασχόντος· ἐλθούσης δὲ τῆς Μακρίδος κατὰ ζήτησιν (ἣν δὲ Ἥρας τιθήνη) καὶ βουλομένης ἐρευνᾶν, οὐκ ἔαν τὸ Κιθαιρῶνα πολυπραγμονεῖν οὐδὲ τῷ χωρίῳ προσάγειν, ὥς τοῦ Διὸς ἐκεῖ τῇ Λητοῖ συναναπαυομένου καὶ συνδιατρίβοντος. ^[45]

157 (50) ἀπελθούσης δὲ τῆς Μακρίδος, οὕτω τότε μὲν διαλαθεῖν τὴν Ἥραν, ὕστερον δὲ τῇ Λητοῖ χάριν ἀπομνημονεύουσιν ὁμοβώμιον θέσθαι καὶ σύνναον· ὥστε καὶ Λητοῖ Μυχίᾳ προθύεσθαι· τινὲς δὲ Νυχίαν λέγουσι. σημαίνεται δ' ἐν ἑκατέρῳ τῶν ὀνομάτων τὸ κρύφιον καὶ διαλεληθός. ἔνιοι δὲ τὴν Ἥραν αὐτὴν ἐκεῖ τῷ Διὶ λάθρα συνοῦσαν καὶ λανθάνουσιν οὕτω φασὶ Λητῷ Νυχίαν προσηγορεῦσθαι· φανερῶν δὲ τῶν γάμων γενομένων καὶ περὶ τὸν Κιθαιρῶνα πρῶτον ἐνταῦθα καὶ τὰς Πλαταιὰς τῆς ὁμιλίας ἀνακαλυφθείσης, Ἥραν Τελείαν καὶ Γαμήλιον αὐτὴν προσαγορευθῆναι. Οἱ δὲ φυσικῶς μᾶλλον καὶ πρεπόντως ὑπολαμβάνοντες τὸν μῦθον οὕτως εἰς ταῦτο τῇ Λητοῖ συνάγουσι τὴν Ἥραν. γῆ μὲν ἐστὶν ἡ Ἥρα καθάπερ εἴρηται, νύξ δ' ἡ Λητώ· ἡ Λητώ· τις οὖσα τῶν εἰς ὕπνον τρεπομένων. νύξ δ' οὐδὲν ἐστὶν ἄλλο πλὴν σκιά γῆς· ὅταν γὰρ πλησιάσαντα ταῖς δυμαῖς ἀποκρύψῃ τὸν ἥλιον, ἀναπλατυνομένη μελαίνει τὸν ἀέρα· καὶ τοῦτ' ἔστι τὸ ἐκλειπτικὸν ὀλίσθημα τῶν πανσελήνων, ὅταν τῆς σελήνης περιφερομένης ἡ σκιά τῆς γῆς ἐπιψύσῃ καὶ διαθολώσῃ τὸ φέγγος. Ὅτι δ' οὐκ ἄλλη τις ἐστὶ τῆς Ἥρας ἡ Λητώ, μάθοιτ' ἂν ἐνθένδε. τὴν Ἀρτεμιν δῆπου θυγατέρα Λητοῦς καλοῦμεν, ἀλλὰ καὶ Εἰλείθυιαν τὴν αὐτὴν ὀνομάζομεν· οὐκοῦν ἢ τε Ἥρα καὶ ἡ Λητώ δύο εἰσὶ μιᾶς θεοῦ προσηγορίαι. πάλιν ἐκ μὲν Λητοῦς ὁ Ἀπόλλων ἐκ δ' Ἥρας ὁ Ἄρης γέγονε· μία δ' ἐστὶν ἀμφοτέρων δύναμις, καὶ κέκληται Ἄρης μὲν ὡς ἀρήγων· τοῖς κατὰ βίαν καὶ μάχην συμπτώμασιν, Ἀπόλλων δ' ὡς ἀπαλλάττων· καὶ ἀπολύων· τῶν περὶ σῶμα νοσηματικῶν παθῶν τὸν ἄνθρωπον. διὸ καὶ τῶν ἐμπυρωτάτων ἄστρον καὶ πυριφλεγεστάτων ὁ μὲν ἥλιος Ἀπόλλων κέκληται ὁ δὲ πυροειδὴς Ἄρης ἐπωνόμασται. καὶ οὐκ ἀπὸ τρόπου ἐστὶν τὴν αὐτὴν θεὸν Γαμήλιον λέγεσθαι καὶ μητέρα Εἰλείθυιαν καὶ Ἥλιον νομίζεσθαι· γάμου μὲν γὰρ τέλος γένεσις ἐστὶν, γένεσις δ' ἡ εἰς ἥλιον καὶ φῶς ἐκ σκότους πορεία· καὶ καλῶς ἔφη ὁ ποιητής (Π 187)· αὐτὰρ ἐπειδὴ τὸν γε μογοστόκος Εἰλείθυια ἐξάγαγε προφώσδε καὶ ἡελίου ἴδεν αὐγάς. εὖ ὁ ποιητής τῇ μὲν προθέσει τὴν σύνθεσιν <συν> ἐθλιψεν, ἐμφαίνων τὸ βεβιασμένον τῆς ὠδίνος, τέλος δὲ τῆς γενέσεως ἐποίησεν ἥλιον ἰδεῖν. οὐκοῦν ἡ αὐτὴ θεὸς ἐποίησε καὶ γάμον συνελθεῖν, ἵνα γένεσιν παρασκευάσῃ. Δεῖ δ' ἴσως καὶ τὸν εὐηθέστερον μῦθον εἰπεῖν. λέγεται γὰρ ὁ Ζεὺς, τῆς Ἥρας αὐτῷ διαφερομένης καὶ μηκέτι φοιτᾶν εἰς ταῦτο βουλομένης ἀλλὰ κρυπτούσης ἑαυτήν, ἀμνηχανῶν καὶ πλανώμενος Ἀλαλκομενεῖ τῷ αὐτόχθονι συντυχεῖν καὶ διδαχθῆναι ὑπὸ τούτου, ὥς ἐξαπατητέον τὴν Ἥραν σκηψάμενον γαμεῖν ἑτέραν. συνεργοῦντος δὲ τοῦ Ἀλαλκομενέως, κρύφα τεμόντας αὐτοὺς εὐκτέανον καὶ παγκάλην δρῦν μορφῶσαί τ' αὐτὴν καὶ καταστεῖλαι

νυμφικῶς, Δαιδάλην προσαγορεύσαντας· εἴθ' οὕτως ἀναμέλπεσθαι μὲν τὸν ὑμέναιον, λουτρὰ δὲ κομίζειν τὰς Τριτωνίδας Νύμφας, αὐλοὺς δὲ καὶ κώμους τὴν Βοιωτίαν παρασχεῖν· περαινομένων δὲ τούτων οὐκέτι τὴν Ἥραν καρτερεῖν, ἀλλὰ καταβᾶσαν ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος, τῶν Πλαταιατίδων αὐτῇ γυναικῶν ἐπομένων, ὑπ' ὀργῆς καὶ ζηλοτυπίας θέουσαν ἐλθεῖν πρὸς τὸν Δία, καὶ τοῦ πλάσματος φανεροῦ γενομένου, διαλλαγεῖσαν μετὰ χαρᾶς καὶ γέλωτος αὐτὴν νυμφαγωγεῖν· τιμὴν δὲ τῷ ξοάνῳ προσθεῖναι, καὶ Δαίδαλα τὴν ἑορτὴν προσαγορεύσαι, κατακαῦσαι δ' ὅμως αὐτὸ καίπερ ἄψυχον ὃν ὑπὸ ζηλοτυπίας. ^[105]

157 (100) Ὁ μὲν οὖν μῦθος τοιοῦτος, ὁ δὲ λόγος αὐτοῦ τοιόσδε. Ἥρας καὶ Διὸς διαφορὰ καὶ στάσις οὐδὲν ἄλλο πλὴν στοιχείων δυσκρασία καὶ τάραχος ἐστίν, ὅταν ἀλλήλοις μηκέτι συμμετρῇται κατὰ κόσμον, ἀλλὰ καὶ ἀνωμαλίας καὶ τραχύτητος ἐγγενομένης δυσμαχήσαντα λύσῃ τὴν κοινωνίαν καὶ φθορὰν τῶν ὅλων ἀπεργάσῃται. ἂν μὲν οὖν ὁ Ζεὺς, τουτέστιν ἡ θερμὴ καὶ πυρώδης δύναμις, αἰτίαν παράσχῃ τῆς διαφορᾶς, αὐχμὸς τὴν γῆν καταλαμβάνει· ἐὰν δὲ περὶ τὴν Ἥραν, τουτέστι τὴν ὑγρὰν καὶ πνευματικὴν φύσιν, ὕβρις τις ἢ πλεονασμὸς γένηται, ῥεῦμα ἦλθε πολὺ καὶ συνώμβρισε καὶ κατέκλυσε τὰ πάντα. τοιοῦτου δὲ τινος γενομένου καὶ περὶ τοὺς τότε χρόνους, καὶ μάλιστα τῆς Βοιωτίας βυθισθείσης, ὡς πρῶτον ἀνέδυσεν τὸ πεδῖον καὶ ἡ πλήμμυρα ἐλώφησεν, ὁ μὲν ἐξ εὐδίας κόσμος τοῦ περιέχοντος ὁμόνοια καὶ διαλλαγὴ τῶν θεῶν ἐλέχθη. πρῶτον δ' ἀνέσχεον ἐκ τῆς γῆς τῶν φυτῶν ἡ δρυς, καὶ ταύτην ἡγάπησαν οἱ ἄνθρωποι, τροφὴν βίου καὶ σωτηρίας διαμονὴν παρασχοῦσαν. οὐ γὰρ μόνον τοῖς εὐσεβέσιν, ὡς Ἡσίοδος φησιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὑπολειφθεῖσι τῆς φθορᾶς ἄκρα μὲν τε φέρει βαλάνους, μέσση δὲ μελίσσας (OD 233). Ibid. ^[130]

158 3.8.1. λέγει δ' οὖν Πλούταρχος ὧδέ πη κατὰ λέξιν. Ἡ δὲ τῶν ξοάνων ποίησις ἀρχαῖον ἔοικεν εἶναι τι καὶ παλαιόν, εἶγε ξύλινον μὲν ἦν τὸ πρῶτον εἰς Δῆλον ὑπὸ Ἐρυσίχθονος Ἀπόλλωνι <πεμφθέν> ἐπὶ τῶν θεωριῶν ἄγαλμα, ξύλινον δὲ τὸ τῆς Πολιάδος ὑπὸ τῶν αὐτοχθόνων ἰδρυθέν, ὃ μέχρι νῦν Ἀθηναῖοι διαφυλάττουσιν. Ἥρας δὲ καὶ Σάμιοι ξύλινον εἶχον ἔδος, ὡς φησιν Καλλίμαχος (fr. 100 Pfeiffer)· οὐπω Σκέλμιον ἔργον ἐύξοον, ἀλλ' ἐπὶ τεθμὸν δηναιὸν γλυφάνων ἄξοος ἦσθα σανίς. ὧδε γὰρ ἰδρύοντο θεοὺς τότε· καὶ γὰρ Ἀθήνης ἐν Λίνδῳ Δαναὸς λιτὸν ἔθηκεν ἔδος. Λέγεται δὲ Πείρας ὁ πρῶτος Ἀργολίδος Ἥρας ἱερὸν εἰσάμενος τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα Καλλίθυιαν ἰέρειαν καταστήσας, ἐκ τῶν περὶ Τίρυνθα δένδρων ὄγχνην τεμὼν εὐκτέανον, Ἥρας ἄγαλμα μορφῶσαι. πέτραν μὲν γὰρ εἰς θεοῦ κόπτειν εἰκόνα σκληρὰν καὶ δύσεργον καὶ ἄψυχον οὐκ ἐβούλοντο, χρυσὸν δὲ καὶ ἄργυρον ἡγοῦντο γῆς ἀκάρπου καὶ διεφθαρμένης χρώματα νοσώδη καὶ κηλίδας ἐξανθεῖν ὥσπερ μώλωπας ὑπὸ πυρὸς ραπισθείσης· ἐλέφαντι δὲ παίζοντες μὲν ἔσθ' ὅπου προσεχρῶντο ποικίλματι τρυφῆς. ΠΕΡΙ ΦΙΛΙΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ Stobaeus 2. ^[21]

159 31.82 (2 p. 215 W.). ἐκ τῆς Περὶ φιλίας ἐπιστολῆς. Ἡ παιδεία, κἂν μηδὲν ἕτερον ἀγαθὸν ἔχῃ, τό γε συμφοιτᾶν <δι> αὐτὴν νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἔξω κακίας, οἷς ἂν ἢ τις αἰδῶς· καὶ πολλοὶ σφᾶς αὐτοὺς καὶ ἄλλους ** Stobaeus 2. ^[5]

160 46.15 (2 p. 262 W.). ἐκ τῆς Περὶ φιλίας ἐπιστολῆς. Ὡς μέντοι λαμπρόν ἐστίν εὖ ποιεῖν, οὕτως ἀμειπτέον, ἵνα μὴ μόνον ἀχαριστίας ὄφλῃ τις δίκην, ἀλλὰ καὶ βλάβους κοινοῦ τῶν εὖ πεισομένων εἰσαυθις ἐτέρων ἀνακοπῇ πρὸς εὐεργεσίαν. Stobaeus 3. ^[5]

161 2.34 (3 p. 186 H.). ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς Περὶ φιλίας. Κακίας αὐτῶν πλάσσονται τινες ῥημάτων εὐπρεπεῖα, τὸ μὲν φιλοσώματον <φιλόκαλον, τὸ δ' ἄγροικον> ἀπλοῦν, τὸ δὲ φιλάργυρον προμηθὲς ἀποκαλούμενοι. Stobaeus 3. ^[5]

162 2.35 (3 p. 186 H.). ἐν ταύτῳ. Πολύβουλον εἶναι καὶ πολύτροπον, ἔνθα δεῖ καὶ τέχνης κατ' ἄλλοφύλων πολεμίων, χρήσιμον καὶ ἀναγκαῖον· ἐπίβουλον δ' ἦθος καὶ κακομηχανώτατον διὰ

- παντὸς ἔχειν καὶ κατὰ πάντων οὐ τῇ τῶν ἀγχινόνων, ὥς τινες οἴονται, τῇ δὲ τοῦ πονηροτάτου μερίδι προστίθῃμι. Stobaeus 4. ^[5]
- 163 5.68 (4 p. 221 H.). ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς Περὶ φιλίας. Μάρτυς δ' ἄριστος ὁ μὴθὲν μὲν εὖ παθῶν, ἀπὸ δὲ τῆς εἰς ἄλλους εὐνοίας κρίνων. Stobaeus 4.
- 164 7.42 (4 p. 258 H.). Πλουτάρχου ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς Περὶ φιλίας. Ἡμερότητι τοίνυν καὶ εὐεργεσίᾳ μᾶλλον ἢ φόβῳ πρὸς εὐνοίαν ὑπακτέον. Stobaeus 4.
- 165 7.43 (4 p. 258 H.). ἐν ταύτῳ. Ἡπίους οὖν εἶναι δεῖ μετὰ τοῦ ἔμφρονος εἰς τὸ κοινῇ λυσιτελέσ. Stobaeus 4.
- 166 12.11 (4 p. 344 H.). ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς Περὶ φιλίας. Ὅτι δὲ κολάσεως ἀπαραιτήτου φόβος αἰτίος ἐστὶν ἀπονοίας· ὁ γὰρ ὄλεθρον αὐτοῦ προλαβὼν ὁμόσε χωρεῖ κινδύνους. Stobaeus 4. ^[5]
- 167 28.8 (5 p. 678 H.). ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς Περὶ φιλίας. Γάμος γὰρ ἀπὸ μὲν φιλίας διττῆς κράσεως βελτίων, ἐτέρως δὲ σφαλερός. Stobaeus 4.
- 168 31.126 (5 p. 778 H.). ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς Περὶ φιλίας. Πλούτῳ μέντοι χρηστέον ὡς ὕλη τινός, οὐκ ἐπὶ παντὸς ὁμοίως. Stobaeus 4.
- 169 31.127 (5 p. 779 H.). ἐν ταύτῳ. Ἀρετὴν οὖν τοῖς πᾶσι μᾶλλον εὐκτέον ἢ πλοῦτον ἀνοήτοις σφαλερόν· ὑπὸ γὰρ χρημάτων αὖξεται κακία. καὶ ὅσῳ τις ἂν ἄφρων ᾖ, τοσοῦτ' ἄλλοις πλέον ἐξυβρίζει, τὸ λυσσῶδες αὐτοῦ τῶν ἡδονῶν ἐκπληροῦν ἔχων. Stobaeus 4. ^[5]
- 170 33.20 (5 p. 805 H.). ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς Περὶ φιλίας. Ἐν πενίᾳ μὲν τις διετέλεσεν εὐδαίμων, ὡς ἦκιστα δὲ πλουτῶν κἂν ἀρχαῖς. Ibid.
- 171* Τοσοῦτον ὑπεραίρει πενίας ἀγαθόν, ὥστ' αἰσχροῦ πλούτου νόμιμος ἀνὴρ ἀλλάξαιτ' ἂν πενίαν· εἴ γε μὴ τῶν ποτ' Ἀθηναίων ὁ πλουσιώτατος ἀμείνων ἦν Ἀριστείδου καὶ Σωκράτους [Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους] ἐν πενίᾳ τῆς ἀρετῆς ὁ δὲ πλοῦτος ἐκείνου αὐτοῦ καὶ αὐτὸς ἐξίτηλός τε καὶ ἀνώνυμος. φαύλῳ γὰρ ἅμα τῷ θανάτῳ πάντα συνοίχεται, τὸ δὲ καλὸν αἰώνιον. ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΟΝΩΝ Photius, Bibliotheca 161. ^[1]
- 172 (τ) Περί τε φύσεως καὶ πόνων, ὅπως τε πολλοὶ πολλάκις πόνῳ τὴν φύσιν οὐκ εὖ φερομένην ὥρθωσαν, ἔτεροι δὲ καλῶς ἔχουσιν ἐξ ἀμελείας διέφθειραν, ὅπως τε ἔνιοι ἐν μὲν νέοις βραδεῖς ἐνεωρῶντο πᾶσι καὶ ἀσύνετοι, ἀκμασάντων δὲ εἰς τὸ ταχὺ καὶ συνετὸν αὐτοῖς ἢ φύσιν ἐξέλαμψε. ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ Origenes contra Celsum, v. ^[6]
- 173 57. Παράδοξα δὲ πράγματα τοῖς ἀνθρώποις ἐπιφαίνεσθαι ποτε καὶ τῶν Ἑλλήνων ἱστορήσαν οὐ μόνον οἱ ὑπονοηθέντες ἂν ὡς μυθοποιοῦντες ἀλλὰ καὶ οἱ πολὺ ἐπιδειξάμενοι γνησίως φιλοσοφεῖν καὶ φιλαληθῶς ἐκτίθεσθαι τὰ εἰς αὐτοὺς φθάσαντα. τοιαῦτα δ' ἀνέγνωμεν παρὰ ... τῷ Χαιρωνεῖ Πλουτάρχῳ ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς. Aulus Gellius 1. ^[5]
- 174 3.31. Super hoc eodem Chilone Plutarchus philosophus in libro Περὶ ψυχῆς primo verbis his ita scripsit: Χεῖλων ὁ παλαιός, ἀκούσας τινὸς λέγοντος μηδὲνα ἔχειν ἐχθρόν, ἠρώτησεν εἰ μηδὲνα φίλον ἔχει, νομίζων ἐξ ἀνάγκης ἐπακολουθεῖν καὶ συνεμπλέκεσθαι φιλίαις ἀπεχθείας. Aulus Gellius 15. ^[5]
- 175 10. Plutarchus in librorum, quos Περὶ ψυχῆς inscripsit, primo, cum de morbis dissereret in animos hominum incidentibus, virgines dixit Milesii nominis, fere quot tum in ea civitate erant, repente sine ulla evidenti causa voluntatem cepisse obeundae mortis, ac deinde plurimas vitam suspendio amisisse. id cum accideret in dies crebrius, neque animis earum mori perseverantium medicina adhiberi quiret, decrevisse Milesios, ut virgines, quae corporibus suspensis demortuae forent, ut hae omnes nudae cum eodem laqueo, quo essent

praevinctae, efferrentur. post id decretum virgines voluntariam mortem non petisse, pudore solo deterritas tam inhonesti funeris. Eusebius, Praep. ^[10]

176 Εν. 11.36.1. συγγενῇ δὲ τούτοις (sc. Platonis de Ere historiae) καὶ ὁ Πλούταρχος ὧδέ πη ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ ψυχῆς ἱστορεῖ. Ἀντύλλῳ δὲ τούτῳ καὶ αὐτοὶ παρήμεν ἅμα Σωσιτέλει καὶ Ἑρακλέωνι διηγουμένῳ. νοσῶν γὰρ ἔναγχος ἀβιώτως ἔχειν ἐδόκει τοῖς ἰατροῖς· ἀνενεχθεὶς δὲ μικρὸν ἔκ τινος οὐ βεβαίου καταφορᾶς, ἄλλο μὲν οὐδὲν οὕτ' ἔπραξεν οὕτ' εἶπε παρακινητικόν, ἔλεγε δὲ τεθνάναι καὶ πάλιν ἀφεῖσθαι καὶ μὴ τεθνήξεσθαι τὸ παράπαν ὑπὸ τῆς ἀρρωστίας ἐκείνης, ἀλλὰ καὶ κακῶς ἀκηκοέναι τοὺς ἀγαγόντας αὐτὸν ὑπὸ τοῦ κυρίου· πεμφθέντας γὰρ ἐπὶ Νικανδᾶν, αὐτὸν ἦκειν ἀντ' ἐκείνου κομίζοντας. ὁ δὲ Νικανδᾶς ἦν σκυτοτόμος, ἄλλως δὲ τῶν ἐν παλαίστραις γεγονότων καὶ πολλοῖς συνήθης καὶ γνώριμος. ὅθεν οἱ νεανίσκοι προσιόντες ἔσχωπτον αὐτὸν ὡς ἀποδεδρακότα καὶ διεφθαρκότα τοὺς ἐκεῖθεν ὑπηρέτας· αὐτὸς μέντοι δῆλος ἦν εὐθύς ὑποθραττόμενος καὶ δυσχεραίνων· τέλος δὲ πυρετοῦ προσπεσόντος, ἐξαίφνης ἀπέθανε τριταῖος. οὗτος δ' ἀνεβίω καὶ περίεστιν εὖγε ποιῶν, ἡμῖν ξένων ἐπιεικέστατος. Stobaeus 4. ^[15]

177 52.48 (5 p. 1087 H.). Θεμιστίου ἐκ τοῦ Περὶ ψυχῆς. Ταῦτα τοῦ Τίμωνος εἰπόντος, ὑπολαβὼν ὁ Πατροκλέας 'ὁ μὲν λόγος' εἶπεν 'οὐχ ἦττον ἰσχυρὸς ἢ παλαιός, ἔχει δ' ὅμως ἀπορίας. εἰ γὰρ ἡ δόξα τῆς ἀφθαρσίας παμπάλαιός ἐστι, πῶς αὖ πάλιν τὸ τοῦ θανάτου δέος πάντων πρεσβύτατον <εἰκὸς> εἶναι τῶν φόβων, εἰ μὴ νῆ Δία καὶ πάντας ἡμῖν τοῦτο τοὺς ἄλλους ἐγγεγέννηκεν; οὐ γὰρ νεαρὸν οὐδὲ πρόσφατόν ἐστι τὸ κλαίεσθαι τὸν τεθνηκότα, καὶ ταῦτα δὴ τὰ θρηνώδη καὶ δύσφημα τῶν ὀνομάτων ἐπιλέγεσθαι, τὸν ἄθλιον καὶ τὸν οἰκτρόν.' 'Ἀλλ' οὕτω μὲν' ἔφη ὁ Τίμων 'λογιζόμενοι καὶ τὰ ἀφθαρτα δοξάζουσι συνδιαλύεσθαι <τοῖς> φθειρομένοις. ὅτι μὲν οὖν τὸ μετηλλαχέναι καὶ μεθίστασθαι καὶ οἷχεσθαι τὸν τεθνηκότα δυσχεροῦς οὐδενὸς ἀπλῶς, ἀμείψεως δὲ τινος ἢ μεταβολῆς ὑπόνοιαν δίδωσιν, οὐκ ἄδηλόν ἐστι· ὅποι δ' αὕτη γίγνεται τοῖς μεταλλάττουσιν ἢ μεταβολή, καὶ πότερον εἰς χεῖρον ἢ βέλτιον, ἐκ τῶν ἄλλων ὀνομάτων σκοπῶμεν. αὐτὸ τοίνυν τὸ τοῦ θανάτου πρῶτον οὐχ ὑπὸ γῆν ἔοικεν οὐδὲ κάτω δεικνύναι χωροῦν τὸ μετηλλαχὸς ἀλλ' ἄνω φερόμενον καὶ θεόν· διὸ δὴ καὶ λόγον ἔχει καθάπερ ἐκ καμπῆς τινος ἀνείσης οἷον ἐξάττειν καὶ ἀναθεῖν τὴν ψυχὴν ἀποπνέοντος τοῦ σώματος ἀναπνέουσιν αὐτὴν καὶ ἀναψύχουσιν. ὅρα δὲ τὸ ἀντικείμενον θανάτῳ, τὴν γένεσιν, ὡς τοῦναντίον δηλοῖ ῥοπήν τινα κάτω καὶ νεῦσιν ἐπὶ γῆν ἐκείνου τοῦ περὶ τὴν τελευτὴν πάλιν ἀναθέοντος ἢ καὶ γενέθλιον τὴν <πρώτην> ἡμέραν καλοῦσιν, ὡς ἄθλων καὶ πόνων μεγάλων ἀρχὴν γενομένην. μᾶλλον δ' ἴσως ἀφ' ἑτέρας ταῦτο συζυγίας κατοψόμεθα καὶ σαφέστερον. ἀπολύεσθαι γὰρ τὸν ἀποθνήσκοντα καὶ τὴν τελευτὴν ἀπόλυσιν καλοῦσιν, ἂν δὲ ἔρημαι ** σώματος τοῦτο γὰρ 'δέμας' ὀνομάζουσιν, ὡς 'δεδεμένης' ὑπ' αὐτοῦ τῆς ψυχῆς ἐνταῦθα παρὰ φύσιν· οὐδὲν γὰρ ἐν ᾧ πέφυκεν εἶναι κατέχεται βίᾳ, καὶ τὸ δεδέσθαι τὴν τε 'βίαν' ταύτην παραγαγόντες ὠνόμασαν 'βίον', ὥσπερ οἶμαι τὴν 'ἐσπέραν' Ὅμηρος 'ἔσπερον'. ὅθεν ἀντίφωνον τοῦ βίου ὄνομα γέγονε τὸ ἀναπαύεσθαι τὸν θνήσκοντα, μεγάλης καὶ παρὰ φύσιν ἀνάγκης ἀπαλλαττόμενον. Stobaeus IV. ^[35]

178 52.49 (v. p. 1089 H.). ἐν ταύτῳ. 'Οὕτω κατὰ τὴν εἰς τὸ ὅλον μεταβολὴν καὶ μετακόσμησιν ὁλωλέναι τὴν ψυχὴν λέγομεν ἐκεῖ γενομένην· ἐνταῦθα δ' ἀγνοεῖ, πλην ὅταν ἐν τῷ τελευτᾷ ἤδη γένηται· τότε δὲ πάσχει πάθος οἷον οἱ τελεταῖς μεγάλαις κατοργιαζόμενοι. διὸ καὶ τὸ ῥῆμα τῷ ῥήματι καὶ τὸ ἔργον τῷ ἔργῳ τοῦ τελευτᾷ καὶ τελεῖσθαι προσέοικε. πλάναι τὰ πρῶτα καὶ περιδρομαὶ κοπῶδεις καὶ διὰ σκότους τινὲς ὑποπτοὶ πορεῖαι καὶ ἀτέλεστοι, εἴτα πρὸ τοῦ τέλους αὐτοῦ τὰ δεινὰ πάντα, φρίκη καὶ τρόμος καὶ ἰδρῶς καὶ θάμβος· ἐκ δὲ τούτου φῶς τι θαυμάσιον ἀπήντησεν καὶ τόποι καθαροὶ καὶ λειμῶνες ἐδέξαντο, φωνὰς καὶ χορείας καὶ σεμνότηας ἀκουσμάτων ἱερῶν καὶ φασμάτων ἀγίων ἔχοντες ἐν αἷς ὁ παντελής ἤδη καὶ μεμνημένος

ἐλεύθερος γεγονώς καὶ ἄφετος περιῶν ἐστεφανωμένος ὀργιάζει καὶ σύνεστιν ὁσίοις καὶ καθαροῖς ἀνδράσι, τὸν ἀμύητον ἐνταῦθα τῶν ζώντων <καὶ> ἀκάθαρτον ἐφορῶν ὄχλον ἐν βορβόρῳ πολλῷ καὶ ὁμίχλῃ πατούμενον ὑφ' ἑαυτοῦ καὶ συνελαυνόμενον, φόβῳ δὲ θανάτου τοῖς κακοῖς ἀπιστίᾳ τῶν ἐκεῖ ἀγαθῶν ἐμμένοντα. ἐπεὶ τό γε παρὰ φύσιν τὴν πρὸς τὸ σῶμα τῇ ψυχῇ συμπλοκὴν εἶναι καὶ σύνερξιν ἐκεῖθεν ἂν συνίδοις. 'Πόθεν;' ἔφη ὁ Πατροκλέας. — 'ὅτι τῶν περὶ ἡμᾶς παθῶν ὁ ὕπνος ἡδιστόν ἐστι. πρῶτα μὲν γὰρ αἴσθησιν ἀλγηδόνης πάσης σβέννυσι διὰ τὴν ἡδονὴν πολλῷ τῷ οἰκείῳ κεραννυμένης· ἔπειτα τῶν ἄλλων ἐπιθυμιῶν κρατεῖ, καὶ ὥσι σφοδρόταται. καὶ γὰρ πρὸς ἡδονὴν οἱ φιλοσώματοι δυσανασχετοῦσιν, ἐπιόντος αὐτοῖς τοῦ καθεύδειν, καὶ περιβολὰς ἐρωμένων προΐενται καταδαρθάνοντες. καὶ τί δεῖ ταῦτα λέγειν, ὅπου καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ μανθάνειν καὶ διαλέγεσθαι καὶ φιλοσοφεῖν ἡδονὴν καταλαμβάνων ὁ ὕπνος ἀποκλείει, τῆς ψυχῆς ὥσπερ ἀπὸ ρεύματος λείου καὶ βαθέος ὑποφερομένης; ἡδονὴ δὲ δὴ πᾶσα μὲν ἴσως οὐσίαν ἔχει καὶ φύσιν ἀλγηδόνης ἀπαλλαγὴν, αὕτη δὲ καὶ παντάπασιν· οὐδενὸς γὰρ ἔξωθεν οἷον ἐπιτερποῦς καὶ κινητικοῦ προσιόντος, ἡδόμεθα καταδαρθάνοντες· ἀλλ' ἐπίπονόν τινα καὶ κοπῶδη καὶ σκληρὰν ἔοικεν ἐξαιρῶν ὕπνος διάθεσιν ἡδιστον εἶναι· αὕτη δ' ἐστὶν οὐχ ἑτέρα τῆς πρὸς τὸ σῶμα τὴν ψυχὴν συνδεούσης. χωρίζεται γὰρ ἐν τῷ καθεύδειν ἀνατρέχουσα καὶ συλλεγομένη πρὸς ἑαυτὴν ἐκ τοῦ διατετάσθαι πρὸς τὸ σῶμα καὶ διεσπάρθαι ταῖς αἰσθήσεσι. καίτοι λέγουσί τινες ὡς καταμίγνυσι μᾶλλον ὁ ὕπνος πρὸς τὸ σῶμα τὴν ψυχὴν, οὐκ ὀρθῶς λέγοντες· ἀντιμαρτυρεῖ γὰρ τῇ ἀναισθησίᾳ καὶ ψυχρότητι καὶ βάρει καὶ ὠχρότητι τὸ σῶμα κατηγοροῦν τῆς ψυχῆς ἔκλειψιν μὲν ὅταν τελευτήσῃ μετὰστασιν δ' ὅταν καθεύδῃ. καὶ τοῦτ' ἐστὶ τὸ τὴν ἡδονὴν ποιοῦν, ἀπόλυσιν καὶ ἀνάπαυλα τῆς ψυχῆς, ὥσπερ ἄχθος κατατιθεμένης καὶ πάλιν ἀναλαμβανούσης καὶ ὑποδυομένης. φεύγειν γὰρ ἔοικε κομιδῇ τὸ σῶμα θνήσκουσα δραπετεύειν δὲ καταδαρθάνουσα. διὸ θνήσκουσι μὲν ἔνιοι μετὰ πόνων καθεύδουσι δὲ μεθ' ἡδονῆς ἅπαντες· ὅπου μὲν γὰρ ἀπορρήγνυται παντάπασιν ὁ δεσμός, ὅπου δ' ἐνδίδωσι καὶ χαλᾶται καὶ γίγνεται μαλακώτερος, οἷον ἀμμάτων ἀφιεμένων τῶν αἰσθήσεων παραλυομένων καὶ προΐεμένων τὴν περὶ τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς ἔντασιν. ^[45]

178 (50) 'Εἴτα πῶς' εἶπεν ὁ Πατροκλέας 'οὐ δυσφοροῦμεν οὐδ' ἀλοῦμεν ἐγρηγορότες;' 'πῶς δέ;' ἔφη ὁ Τίμων 'κειρομένων μὲν αἰσθάνεται κουφότητος ἢ κεφαλὴ καὶ ῥαστώνης, κομώντων δὲ βαρύτητος αἴσθησιν οὐ πάνυ παρεῖχεν; καὶ λυθέντες μὲν ἐκ δεσμῶν ἡδονται, δεδεμένοι δ' οὐκ ἀλοῦσι; καὶ πῶς ἐπεισενεχθὲν ἐξαίφνης συμποσίῳ τινὶ συνηρεφῇ θόρυβον καὶ κρότον ὑφ' ἡδονῆς ἐποίησε, πρότερον δὲ τὸ ἀλαμπές ἐδόκει μὴ ἐνοχλεῖν μηδὲ λυπεῖν τὴν ὄψιν; ἐν γὰρ αἴτιον, ὦ φίλε, τούτων ἀπάντων, ὅτι τῷ παρὰ φύσιν τὸ κατὰ μικρὸν συνήθη καὶ σύντροφον ἐποίει τὴν αἴσθησιν, ὥστε μὴ πάνυ δυσχεραίνειν πάσχουσαν, ἀπαλλαγείσης δὲ καὶ μεταβαλούσης εἰς τὴν φύσιν, φαίνεται παρευθύς, τῷ οἰκείῳ τᾷ ἀλλότριον καὶ τῷ ἡδομένῳ τὸ λυποῦν ὅτι παρὴν καὶ βαρὺνον. οὕτω δὲ καὶ τὴν ψυχὴν τῇ πρὸς τὰ θνητὰ πάθη καὶ μέρη καὶ ὄργανα κοινωνίᾳ τὸ παρὰ φύσιν καὶ ἀλλότριον οὐ πάνυ δοκεῖ πιέζειν ὑπὸ μακρᾶς συνηθείας· αἰσθάνεται δὲ ῥαστώνης καὶ κουφότητος μεθ' ἡδονῆς ἀφιεμένη τῶν διὰ τοῦ σώματος ἐνεργειῶν· ἐκείναις γὰρ ἐνοχλεῖται καὶ περὶ ἐκείνας ἐκπονεῖται καὶ ἀπ' ἐκείνων σχολῆς δεῖται καὶ ἀναπαύσεως· ἃ δ' αὕτη καθ' αὐτὴν ἐνεργεῖ κατὰ φύσιν, τὸ σκοπεῖν ἀεὶ τι καὶ λογίζεσθαι καὶ μνημονεύειν καὶ θεωρεῖν, πρὸς ταῦτα ἄτρυτός ἐστι καὶ ἀκόρεστος. καὶ γὰρ ὁ κόρος κόπος ἐν ἡδοναῖς ἔοικεν εἶναι τῷ μετὰ σώματός τι τὴν ψυχὴν πάσχειν, ἐπεὶ πρὸς γε τὰς αὐτῆς ἡδονὰς οὐκ ἀπαγορεύει· συμπεπλεγμένη δέ, ὥσπερ εἴρηται, τῷ σώματι ταῦτά τῳ Ὀδυσσεῖ πέπονθεν· ὡς γὰρ ἐκεῖνος τῷ ἐρινεῳ προσφὺς εἶχετο καὶ περιέπτυσσεν οὐ ποθῶν οὐδ' ἀγαπῶν ἐκεῖνον, ἀλλὰ δεδιὼς ὑποκειμένην τὴν Χάρυβδιν (μ 432), οὕτως ἔοικεν ἡ ψυχὴ <τοῦ σώματος> ἔχθαι καὶ περιπεπλέχθαι δι' εὐνοίαν οὐδεμίαν αὐτοῦ καὶ χάριν, ἀλλ' ὀρρωδοῦσα τοῦ θανάτου τὴν ἀδηλότητα. 'κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι' (OD 42) κατὰ τὸν σοφὸν Ἡσίοδον, οὐ

σαρκίνοις τισὶ δεσμοῖς πρὸς τὸ σῶμα τὴν ψυχὴν κατατείναντες, ἀλλ' ἓνα δεσμὸν αὐτῇ καὶ μίαν φυλακὴν μηχανησάμενοι καὶ περιβαλόντες, τὴν ἀδηλόγητα καὶ ἀπιστίαν τῶν μετὰ τὴν τελευτὴν ἐπεὶ τὴν γε πεισθεῖσαν, ὅσα ἀνθρώπους περιμένει τελευτήσαντας καθ' Ἡράκλειτον (B 27), οὐδὲν ἂν κατάσχοι. ΣΤΡΩΜΑΤΕΙΣ Eusebius, Praep. ^[1]

179* (τ) Εν. 1.7.16. Τούτῳ δ' ἂν εὖροις συμφώνους καὶ τοὺς πλείστους τῶν παρ' Ἑλλήσι φιλοσόφων, ὧν ἐγὼ σοι τὰς περὶ ἀρχῶν δόξας καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους διαστάσεις καὶ διαφωνίας, ἐκ στοχασμῶν ἀλλ' οὐκ ἀπὸ καταλήψεως ὀρμηθείσας, ἀπὸ τῶν Πλουτάρχου Στρωματέων ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐκθήσομαι. σὺ δὲ μὴ παρέργως, σχολῇ δὲ καὶ μετὰ λογισμοῦ θεᾷ τῶν δηλουμένων τὴν πρὸς ἀλλήλους διάστασιν. Θάλητα πρῶτον πάντων φασὶν ἀρχὴν τῶν ὅλων ὑποστήσασθαι τὸ ὕδωρ· ἐξ αὐτοῦ γὰρ εἶναι τὰ πάντα καὶ εἰς αὐτὸ χωρεῖν. μεθ' ὃν Ἀναξίμανδρον, Θάλητος ἐταῖρον γενόμενον, τὸ ἄπειρον φάναι τὴν πᾶσαν αἰτίαν ἔχειν τῆς τοῦ παντὸς γενέσεώς τε καὶ φθορᾶς· ἐξ οὗ δὴ φησι τοὺς τε οὐρανούς ἀποκεκρίσθαι, καὶ καθόλου τοὺς ἅπαντας ἀπείρους ὄντας κόσμους. ἀπεφάνητο δὲ τὴν φθορὰν γίνεσθαι καὶ πολὺ πρότερον τὴν γένεσιν, ἐξ ἀπείρου αἰῶνος ἀνακυκλουμένων πάντων αὐτῶν. ὑπάρχειν δὲ φησι τῷ μὲν σχήματι τὴν γῆν κυλινδροειδῇ, ἔχειν δὲ τοσοῦτον βάθος ὅσον ἂν εἴη τρίτον πρὸς τὸ πλάτος. φησὶ δὲ τὸ ἐκ τοῦ αἰδίου γόνιμον θερμοῦ τε καὶ ψυχροῦ κατὰ τὴν γένεσιν τοῦδε τοῦ κόσμου ἀποκριθῆναι, καὶ τινὰ ἐκ τούτου φλογὸς σφαῖραν περιφυῆναι τῷ περὶ τὴν γῆν ἀέρι ὡς τῷ δένδρῳ φλοιόν, ἧς ἀπορραγείσης καὶ εἷς τινὰς ἀποκλεισθείσης κύκλους, ὑποστήναι τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας. ἔτι φησὶν ὅτι κατ' ἀρχὰς ἐξ ἀλλοειδῶν ζώων ὁ ἄνθρωπος ἐγεννήθη, ἐκ τοῦ τὰ μὲν ἄλλα δι' ἑαυτῶν ταχὺ νέμεσθαι, μόνον δὲ τὸν ἄνθρωπον πολυχρονίου δεῖσθαι τιτηνῆσεως· διὸ καὶ κατ' ἀρχὰς οὐκ ἂν ποτε τοιοῦτον ὄντα διασωθῆναι. ταῦτα μὲν οὖν ὁ Ἀναξίμανδρος. Ἀναξιμένην δὲ φασὶ τὴν τῶν ὅλων ἀρχὴν τὸν ἀέρα εἰπεῖν, καὶ τοῦτον εἶναι τῷ μὲν μεγέθει ἄπειρον, ταῖς δὲ περὶ αὐτὸν ποιότησιν ὠρισμένον· γεννᾶσθαι τε πάντα κατὰ τινὰ πύκνωσιν τούτου καὶ πάλιν ἀραίωσιν. τὴν γε μὴν κίνησιν ἐξ αἰῶνος ὑπάρχειν· πλουμένου δὲ τοῦ ἀέρος, πρῶτην γεγενῆσθαι λέγει τὴν γῆν, πλατεῖαν μάλα· διὸ καὶ κατὰ λόγον αὐτὴν ἐποχεῖσθαι τῷ ἀέρι· καὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τὰ λοιπὰ ἄστρα τὴν ἀρχὴν τῆς γενέσεως ἐκ γῆς ἔχειν· ἀποφαίνεται γοῦν τὸν ἥλιον γῆν, διὰ δὲ τὴν ὀξεῖαν κίνησιν καὶ μάλ' ἱκανῶς θερμότητα [κίνησιν] λαβεῖν. Ξενοφάνης δ' ὁ Κολοφώνιος, ἰδίαν τινὰ ὁδὸν πεπορευμένος καὶ παρηλλαχυῖαν πάντας τοὺς προειρημένους, οὔτε γένεσιν οὔτε φθορὰν ἀπολείπει, ἀλλ' εἶναι λέγει τὸ πᾶν αἰεὶ ὁμοιον· εἰ γὰρ γίνοιτο τοῦτο, φησὶν, ἀναγκαῖον πρὸ τούτου μὴ εἶναι· τὸ μὴ ὂν δ' οὐκ ἂν γένοιτο οὐδ' ἂν τὸ μὴ ὂν ποιῆσαι τι οὔτε ὑπὸ τοῦ μὴ ὄντος γένοιτ' ἂν τι. ἀποφαίνεται δὲ καὶ τὰς αἰσθήσεις ψευδεῖς, καὶ καθόλου σὺν αὐταῖς καὶ αὐτὸν τὸν λόγον διαβάλλει. ἀποφαίνεται δὲ καὶ τῷ χρόνῳ καταφερομένην συνεχῶς καὶ κατ' ὀλίγον τὴν γῆν εἰς τὴν θάλασσαν χωρεῖν. ^[45]

179* (50) φησὶ δὲ καὶ τὸν ἥλιον ἐκ μικρῶν καὶ πλειόνων πυριδίων ἀθροίζεσθαι. ἀποφαίνεται δὲ καὶ περὶ θεῶν, ὡς οὐδεμιᾶς ἡγεμονίας ἐν αὐτοῖς οὔσης· οὐ γὰρ ὅσιον δεσπόζεσθαι τινὰ τῶν θεῶν, ἐπιδεῖσθαι τε μηδενὸς αὐτῶν μηδένα μηδ' ὅλως ἀκούειν δὲ καὶ ὁρᾶν καθόλου καὶ μὴ κατὰ μέρος. ἀποφαίνεται δὲ καὶ τὴν γῆν ἄπειρον εἶναι καὶ κατὰ πᾶν μέρος μὴ περιέχεσθαι ὑπ' ἀέρος· γίνεσθαι δ' ἅπαντα ἐκ γῆς. τὸν δ' ἥλιόν φησι καὶ τὰ ἄστρα ἐκ τῶν νεφῶν γίνεσθαι. Παρμενίδης δ' ὁ Ἐλεάτης, ἐταῖρος Ξενοφάνους, ἅμα μὲν καὶ τῶν τούτου δοξῶν ἀντεποιήσατο, ἅμα δὲ καὶ τὴν ἐναντίαν ἐνεχείρησε στάσιν· αἶδιον μὲν γὰρ τὸ πᾶν καὶ ἀκίνητον ἀποφαίνεται [καί] κατὰ τὴν τῶν πραγμάτων ἀλήθειαν· εἶναι γὰρ αὐτὸ (B 8.3—4). 'μοῦνον μουνογενές τε καὶ ἀτρεμές ἢ δ' ἀγέννητον· γένεσιν δὲ τῶν καθ' ὑπόληψιν ψευδῇ δοκούντων εἶναι· καὶ τὰς αἰσθήσεις ἐκβάλλει ἐκ τῆς ἀληθείας· φησὶ δ' ὅτι, εἴ τι παρὰ τὸ ὂν ὑπάρχει, τοῦτο οὐκ ἔστιν ὂν, τὸ δὲ μὴ ὂν ἐν τοῖς ὅλοις οὐκ ἔστιν. οὕτως οὖν τὸ ὂν ἀγέννητον ἀπολείπει. λέγει δὲ τὴν γῆν τοῦ

πυκνοῦ καταρρυέντος ἀέρος γεγονέναι. Ζήνων δ' ὁ Ἐλεάτης ἴδιον μὲν οὐδὲν ἐξέθετο, διηπόρησε δὲ περὶ τούτων ἐπὶ πλεῖον. Δημόκριτος δ' ὁ Ἀβδηρίτης ὑπεστήσατο τὸ πᾶν ἄπειρον διὰ τὸ μηδαμῶς ὑπὸ τινος αὐτὸ δεδημιουργῆσθαι, ἔτι δὲ καὶ ἀμετάβλητον αὐτὸ λέγει· καὶ καθόλου, οἷον τὸ πᾶν ἐστὶ, ῥητῶς ἐκτίθεται, μηδεμίαν ἀρχὴν ἔχειν τὰς αἰτίας τῶν νῦν γιγνομένων, ἄνωθεν δ' ὅλως ἐξ ἀπείρου χρόνου προκατέχεσθαι τῇ ἀνάγκῃ πάνθ' ἀπλῶς τὰ γεγονότα καὶ ἔοντα καὶ ἐσόμενα. ἡλίου δὲ καὶ σελήνης γένεσιν φησι κατ' ἰδίαν φέρεσθαι ταῦτα μηδέπω τὸ παράπαν ἔχοντα θερμὴν φύσιν μηδὲ μὴν καθόλου λαμπρότητα, τούναντίον δ' ἐξωμιοωμένην τῇ περὶ τὴν γῆν φύσει γεγονέναι γὰρ ἐκάτερον τούτων πρότερον ἔτι κατ' ἰδίαν ὑποβολὴν τινα κόσμου, ὕστερον δέ, μεγεθοποιουμένου τοῦ περὶ τὸν ἥλιον κύκλου, ἐναποληφθῆναι ἐν αὐτῷ τὸ πῦρ. Ἐπίκουρος Νεοκλέους Ἀθηναῖος τὸν περὶ θεῶν τύφον πειρᾶται καταστέλλειν· ἀλλὰ καὶ οὐδέν, φησί, γίγνεται ἐκ τοῦ μὴ ὄντος· ὅτι τὸ πᾶν αἰεὶ τοιοῦτον ἦν καὶ ἔσται τοιοῦτον· ὅτι οὐδὲν ξένον ἐν τῷ παντὶ ἀποτελεῖται παρὰ τὸν ἤδη γεγεννημένον χρόνον ἄπειρον· ὅτι πᾶν ἐστὶ σῶμα, καὶ οὐ μόνον ἀμετάβλητον ἀλλὰ καὶ ἄπειρον· ὅτι τέλος τῶν ἀγαθῶν <ή> ἡδονή. Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος τέλος ἀγαθῶν τὴν ἡδονὴν κακῶν δὲ τὴν ἀλγηδόνα· τὴν δ' ἄλλην φυσιολογίαν περιγράφει, μόνον ὠφέλιμον εἶναι λέγων τὸ ζητεῖν (δ 392). 'ὅττι τοι ἐν μεγάροις κακὸν τ' ἀγαθὸν τε τέτυκται'. Ἐμπεδοκλῆς ὁ Ἀκραγαντίνος στοιχεῖα τέσσαρα, πῦρ, ὕδωρ, αἰθέρα, γαῖαν· αἰτίαν δὲ τούτων φιλίαν καὶ νεῖκος· ἐκ πρώτης φησὶ τῆς τῶν στοιχείων κράσεως ἀποκριθέντα τὸν ἀέρα περιχυθῆναι κύκλῳ· μετὰ δὲ τὸν ἀέρα τὸ πῦρ ἐκδραμὸν καὶ οὐκ ἔχον ἐτέραν χώραν ἄνω ἐκτρέχειν ὑπὸ τοῦ περὶ τὸν ἀέρα πάγου. ^[95]

179* (100) εἶναι δὲ κύκλῳ περὶ τὴν γῆν φερόμενα δύο ἡμισφαίρια, τὸ μὲν καθόλου πυρὸς τὸ δὲ μικτὸν ἐξ ἀέρος καὶ ὀλίγου πυρός, ὅπερ οἶεται τὴν νύκτα εἶναι. τὴν δ' ἀρχὴν τῆς κινήσεως συμβῆναι ἀπὸ τοῦ τετυχηκέναι κατὰ τὸν ἀθροισμὸν ἐπιβρίσαντος τοῦ πυρός. ὁ δ' ἥλιος τὴν φύσιν οὐκ ἔστι πῦρ ἀλλὰ τοῦ πυρὸς ἀντανάκλασις ὁμοία τῇ ἀφ' ὕδατος γιγνομένη. σελήνην δὲ φησι συστῆναι καθ' ἑαυτὴν ἐκ τοῦ ἀποληφθέντος ἀέρος ὑπὸ τοῦ πυρός· τοῦτον γὰρ παγῆναι καθάπερ καὶ τὴν χάλαζαν· τὸ δὲ φῶς αὐτὴν ἔχειν ἀπὸ τοῦ ἡλίου. τὸ δ' ἡγεμονικὸν οὗτ' ἐν κεφαλῇ οὗτ' ἐν θώρακι ἀλλ' ἐν αἵματι· ὅθεν καθ' ὃ τι ἂν μέρος τοῦ σώματος πλεῖον ἢ παρεσπαρμένον [τὸ ἡγεμονικόν], οἶεται κατ' ἐκεῖνο προτερεῖν τοὺς ἀνθρώπους. Μητρόδωρος ὁ Χῖος αἰδίων εἶναι φησι τὸ πᾶν, ὅτι, εἰ ἦν γενητόν, ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἂν ἦν· ἄπειρον δέ, ὅτι αἰδίων· οὐ γὰρ ἔχειν ἀρχὴν ὅθεν ἤρξατο οὐδὲ πέρας οὐδὲ τελευτήν. ἀλλ' οὐδὲ κινήσεως μετέχειν τὸ πᾶν· κινεῖσθαι γὰρ ἀδύνατον μὴ μεθιστάμενον· μεθίστασθαι δ' ἀναγκαῖον ἥτοι εἰς πλήρες ἢ εἰς κενόν. πυκνούμενον δὲ τὸν ἀέρα ποιεῖν νεφέλας, εἴτα ὕδωρ, ὃ καὶ κατιὸν ἐπὶ τὸν ἥλιον σβεννύναι αὐτὸν καὶ πάλιν ἀραιούμενον ἐξάπτεσθαι· χρόνῳ δὲ πῆγνυσθαι τῷ ξηρῷ τὸν ἥλιον καὶ ποιεῖν ἐκ τοῦ λαμπροῦ ὕδατος ἀστέρας, νύκτα τε καὶ ἡμέραν ἐκ τῆς σβέσεως καὶ ἐξάψεως, καὶ καθόλου τὰς ἐκλείψεις ἀποτελεῖν. Διογένης ὁ Ἀπολλωνιάτης ἀέρα ὑφίσταται στοιχεῖον· κινεῖσθαι δὲ τὰ πάντα ἀπείρους τ' εἶναι τοὺς κόσμους. κοσμοποιεῖ δ' οὕτως· ὅτι τοῦ παντός κινουμένου καὶ ἢ μὲν ἀραιοῦ ἢ δὲ πυκνοῦ γιγνομένου, ὅπου συνεκύρησε τὸ πυκνόν, συστροφὴν ποιῆσαι, καὶ οὕτω τὰ λοιπὰ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον· τὰ κουφότατα τὴν ἄνω τάξιν λαβόντα τὸν ἥλιον ἀποτελέσαι. EX INCERTIS LIBRIS Aelian. ^[133]

180 fr. 108 (Suda s. vv. ἐγγώνιος, Ἰόρτιος, Μαικίνας). Ἐν τῷ συνδείπνῳ τῷ τοῦ Μαικίνα τράπεζα ἐγγώνιος ἦν ὑπὸ τῇ κλισίᾳ τὸ μέγεθος μεγίστη καὶ κάλλος ἄμαχος· καί, οἷα εἰκός, ἐπήνουν ἄλλοι ἄλλως αὐτήν· ὁ δὲ Ἰόρτιος, οὐκ ἔχων ὃ τι παρ' ἑαυτοῦ τερατεύσασθαι, σιγῆς γενομένης, 'ἐκεῖνο δὲ οὐκ ἐννοεῖτε, ὦ φίλοι συμπόται, ὡς στρογγύλη ἐστὶ καὶ ἄγαν περιφερής'. ἐπὶ τοίνυν τῇ ἀκράτῳ κολακείᾳ, ὡς τὸ εἰκός, γέλως κατερράγη· Πλούταρχος 3. Aulus Gellius, 3. ^[10]

181 5. Plutarchus refert Arcesilaum philosophum vehementi verbo usum esse de quodam nimis delicato divite, qui incorruptus tamen et a stupro integer dicebatur. nam cum vocem eius

infractam capillumque arte compositum et oculos ludibundos atque illecebrae voluptatisque plenos videret, 'nihil interest', inquit, 'quibus membris cinaedi sitis, posterioribus an prioribus.' Damascius Vit. ^[5]

- 182 Isidori 64 Westermann (= Photius Bibl. 242). Τούτου (sc. Σεβήρου) ὁ ἵππος ... ψηχόμενος σπινθῆρας ἀπὸ τοῦ σώματος πολλούς τε καὶ μεγάλους ἠφίει ... ἀλλὰ καὶ Τιβερίῳ ὄνος, ὡς Πλούταρχος ὁ Χαιρωνεύς φησιν, ἔτι μειρακίῳ ὄντι καὶ ἐν Ῥόδῳ ἐπὶ λόγους ῥητορικοὺς διατρίβοντι τὴν βασιλείαν διὰ τοῦ αὐτοῦ παθήματος προεμήνυσεν. Et. ^[5]
- 183 Magn. 184.30. Πλούταρχος δὲ ἀπὸ τοῦ ὀπίσω τὸ ἄψ λέγει εἶναι, τοῦ ο εἰς α τραπέντος καὶ τοῦ π εἰς ψ. Eunapius Vit.
- 184 Sophistarum 2.7. Αὐτίκα οὖν ὁ θεσπέσιος Πλούταρχος τὸν τε ἑαυτοῦ βίον ἀναγράφει τοῖς βιβλίοις ἐνδiesπαρμένως καὶ τὸν τοῦ διδασκάλου, καὶ ὅτι γε Ἀμμώνιος Ἀθήνησιν ἐτελεύτα, οὐ βίον προσειπὼν ... ἀλλὰ τὸ ἴδιον καὶ <τὸ> τοῦ διδασκάλου καθ' ἕκαστον τῶν βιβλίων ἐγκατέσπειρεν ὥστε εἴ τις ὀξυδορκοίῃ περὶ ταῦτα [καὶ] ἀνιχνεύων κατὰ τὸ προσπίπτον καὶ φαινόμενον, καὶ σωφρόνως τὰ κατὰ μέρος ἀναλέγοιτο, δύνασθαι τὰ πλεῖστα τῶν βεβιωμένων αὐτοῖς εἰδέναι. Geoponica, 13. ^[5]
- 185 9. Πλούταρχος λεπτοκάρυον προσάπτει τοῖς κλινόποσιν εἰς τὸ μὴ προσιέναι τὸν σκορπίον αὐτοῖς. φησὶ γὰρ τῷ λεπτοκαρύῳ μὴ προσιέναι τὸν σκορπίον. Isidorus Pelusiotes, Epistulae, 2.
- 186 42. Πλουτάρχῳ δὲ δοκεῖ τὸ σαφές καὶ λιτὸν γνήσιον εἶναι Ἀττικισμόν· οὕτω γάρ, φησὶν, ἐλάλησαν οἱ ῥήτορες. Γοργίας δ' ὁ Λεοντίνος πρῶτος τὴν νόσον ταύτην εἰς τοὺς πολιτικοὺς λόγους εἰσήγαγε, τὸ ὑψηλὸν καὶ τροπικὸν ἀσπασάμενος καὶ τῇ σαφηνείᾳ λυμηνάμενος. ἥψατό τε, φησὶν, ἡ νόσος αὕτη καὶ τοῦ θαυμαστοῦ Πλάτωνος. Iohannes Antiochensis, Archaeologia (Anecd. ^[5]
- 187* Graec. Cramer 2. p. 388). Ἰορδάνης λέγεται ὁ ποταμὸς διότι δύο ἅμα μίγνυνται ποταμοί, Ἰὸρ τε καὶ Δάνης, καὶ ἀποτελοῦσιν αὐτόν, ὡς φησι Πλούταρχος. Lydus, De mensibus 4.
- 188 148. Εἰλείθια <δ' ἐστὶν ἡ τ> ὦν τικτουσῶν ἔφ <ορος, ὅ> πω <ς τὸ ἓν> , ὡς φησι Πλούτ <αρχος, ὁμ> οίως ἑαυτῇ δ <ύο ποιή> σειε. Iohannes Malalas, Anecdota Graeca 2 p.
- 189 232 Cramer. Ὁ δὲ Πλούταρχος φησιν ὅτι σφαῖρα πυρὸς κατενέχθη εἰς τὴν Κελτικὴν χώραν ὑπὸ τοῦ θεοῦ <καὶ> κατέκαυσε τοὺς Γίγαντας, καὶ εἰς τὸν Ἠριδανὸν ποταμὸν ἐνεχθεῖσα ἡ σφαῖρα ἐσβέσθη. Iohannes Malalas, Chronographia 2 p. ^[5]
- 190 55 Dind. 66—67 Hode (Migne 97 col. 130). Ἦσαν γὰρ καὶ αὐτοὶ ἀγαλμάτων ποιηταὶ καὶ μυστηρίων ἐξηγηταὶ καὶ τελεσταί (sc. Aegyptii Babylonii Phryges etc.), ἀφ' ὧν μάλιστα εἰς Ἑλληνας ἤχθη ἡ αὐτὴ θρησκεία ... Ἴωνες δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἰῶ τούτων ἀρχηγοὶ ἐγένοντο ... οὐστinas μεμφόμενος ὁ Χερωνήσιος Πλούταρχος τῇ παλαιᾷ φιλοσοφίᾳ παρ' Ἑλλήσι καὶ βαρβάροις ἐπαινουμένη ἐξέθετο ὡς πλάνην ἀγαλμάτων τινες εἰσάγουσιν. αὐτὸς δὲ φησι τοὺς κατ' οὐρανὸν φωστῆρας θεοποιεῖν ἔδοξεν, τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην παρεισάγων, ὡς ἡ τῶν Αἰγυπτίων θεολογία ἔχει αὐτοὺς τὸν σύμπαντα κοσμὸν διοικεῖν τρέφοντας καὶ αὐξάνοντας τὰ πάντα τῇ τριμερεῖ κινήσει τῶν πέντε πλανητῶν καὶ τῆς λοιπῆς ἀστροθεοσίας κατὰ γενέσεις καὶ ἀέρα. Philoponus in Arist. ^[10]
- 191 Meteor. 1 p. 82 (Comm. Arist. Graec. 14 p. 26). (Διὰ τί μὴ συνίσταται νέφη ἐν τῷ πολὺ τῆς γῆς ὑπερανέστηκότη τόπῳ; ὅτι γὰρ οὐ συνίσταται, ἐκ τῆς μακρᾶς ἱστορίας ἐστὶ δῆλον· τὰ γὰρ ὑψηλότατα τῶν ὀρῶν ὑπερνεφῇ τ' ἐστὶ καὶ ὑπερήνεμα.) * τέφραν γὰρ ἔν τισι τούτων ἀποθέμενοί τινες ἢ καὶ ἐκ θυσιῶν τῶν ἐν ἐκείνοις γενομένων ἀπολελοιπότες, μετὰ πλείστους ἐνιαυτοὺς περιεργασάμενοι, κειμένην εὖρον αὐτὴν οὕτως ὡς ἔθεσαν. καὶ ἐν Κυλλήνῃ δέ φασι (Ἀρκαδίας δ' ὄρος ἐστὶ τοῦτο λίαν ὑψηλόν) θύσαντές τινες ἐν τῷ ἐπιόντι θέρει πάλιν θῦσαι

ἀνελθόντες ἔτι τὴν τέφραν τῶν ἱερείων οὕτω κειμένην εὖρον μήτε ὑπ' ὄμβρων κατακλυσθεῖσαν μήτε ὑπὸ πνευμάτων διεσκεδασμένην. * ἱστορεῖ δὲ Πλούταρχος καὶ γράμματα μεῖναι εἰς ἑτέραν τῶν ἱερείων ἀνάβασιν ἐκ τῆς προτέρας ἐν τῷ Ὀλύμπῳ τῷ Μακεδονικῷ. Philostratus. ^[15]

192 Epist. 73. Πείθε δὴ καὶ σύ, ὦ βασιλεια, τὸν θαρσαλέωτερον τοῦ Ἑλληνικοῦ Πλούταρχον μὴ ἄχθεσθαι τοῖς σοφισταῖς μηδ' ἐς διαβολὰς καθίστασθαι τοῦ Γοργίου. Porphyrius, De abstinencia, 3.

193 18. Ἀρχὴν δέ, ὡς καὶ Πλούταρχος φησιν, οὐκ ἐπεὶ δεῖται τινῶν ἡμῶν ἢ φύσις καὶ χρώμεθα τούτοις, ἤδη ἐπὶ πᾶν προακτέον καὶ πρὸς πάντα τὴν ἀδικίαν. δίδωσι μὲν γὰρ καὶ παρέχει τοῖς ἀναγκαίοις τὴν ἄχρι τινὸς βλάβην (εἴ γε βλάβη τὸ λαμβάνειν τι παρὰ τῶν φυτῶν, καίτοι ζώντων μενόντων)· τὸ δ' ἐκ περιουσίας καὶ πρὸς ἡδονὴν ἀπολλύειν ἕτερα καὶ φθείρειν τῆς παντελοῦς ἣν ἀγριότητος καὶ ἀδικίας καὶ ἡ τούτων ἀποχὴ οὔτε πρὸς τὸ ζῆν οὔτε πρὸς τὸ εἶ ζῆν ἡμᾶς ἡλάττου. εἰ μὲν γὰρ ὡς ἀέρος καὶ ὕδατος φυτῶν τε καὶ καρπῶν, ὧν ἄνευ ζῆν ἀδύνατόν ἐστιν, οὕτω φόνου ζῶν καὶ βρώσεως σαρκῶν ἐτυγχάνομεν δεόμενοι πρὸς τὸν βίον, ἀναγκαίαν ἢ φύσις συμπλοκὴν εἶχεν ἂν πρὸς ταύτην τὴν ἀδικίαν· εἰ δὲ πολλοὶ μὲν ἱερεῖς θεῶν πολλοὶ δὲ βασιλεῖς βαρβάρων ἀγνεύοντες ἄπειρα δὲ γένη ζῶν τὸ παράπαν οὐ θιγγάνοντα τῆς τοιαύτης τροφῆς ζῶσι καὶ τυγχάνουσι τοῦ κατὰ φύσιν τέλους, πῶς οὐκ ἔστιν ἄτοπος ὁ κελεύων, εἴ τις ἀναγκαζόμεθα πολεμεῖν, μηδ' οἷς ἔξεστιν εἰρηνικῶς ὁμιλεῖν, ἀλλ' ἢ πρὸς μηδὲν τῇ δικαιοσύνῃ χρωμένους ζῆν ἢ πρὸς πάντα χρωμένους μὴ ζῆν; ὥσπερ οὖν ἐπ' ἀνθρώπων ὁ μὲν αὐτοῦ σωτηρίας ἕνεκα καὶ παίδων καὶ πατρίδος ἢ χρήματά τινων παραιρούμενος ἢ χώραν ἐπιτρίβων καὶ πόλιν ἔχει πρόσχημα τῆς ἀδικίας τὴν ἀνάγκην, ὅστις δὲ ταῦτα δρᾷ διὰ πλοῦτον ἢ κόρον ἢ ἡδονὰς τρυφώσας καὶ ἀποπληρώσεις οὐκ ἀναγκαίων ποριζόμενος ἐπιθυμιῶν, ἄμικτος εἶναι δοκεῖ καὶ ἀκρατὴς καὶ πονηρός· οὕτω τὰς μὲν εἰς φυτὰ βλάβας καὶ πυρὸς καὶ ναμάτων ἀναλώσεις κουράς τε προβάτων καὶ γάλα βοῶν τ' ἐξημέρωσιν καὶ κατάζευξιν ἐπὶ σωτηρίᾳ καὶ διαμονῇ τοῖς χρωμένοις ὁ θεὸς δίδωσι συγγνώμων· ζῶα δ' ὑπάγειν σφαγαῖς καὶ μαγειρεύειν ἀναπιμπλαμένους φόνου, μὴ τροφῆς ἢ πληρώσεως χάριν ἀλλ' ἡδονῆς, καὶ λαιμαργίας ποιουμένους τέλος, ὑπερφυῶς ὡς ἄνομον καὶ δεινόν. ἀρκεῖ γὰρ ὅτι μηδὲν πονεῖν δεομένοις χρώμεθα προκαίνουσι καὶ μοχθοῦσιν, ἵππων ὄνων τ' ὀχεῖα καὶ ταύρων γονάσ' ὡς Αἰσχύλος φησὶν (fr. 194 Nauck, 336 Mette) 'ἀντίδουλα καὶ πόνων ἐκδέκτορα' χειρωσάμενοι καὶ καταζεύξαντες. Ὁ δ' ἀξίων ἡμᾶς ὄψω μὴ χρῆσθαι βοῖ μηδὲ πνεῦμα καὶ ζωὴν διολλύντας καὶ διαφθείροντας ἡδύσματα πλησμονῆς καὶ καλλωπίσματα προτίθεσθαι τραπέζης τίνος ἀναγκαίου πρὸς σωτηρίαν ἢ καλοῦ πρὸς ἀρετὴν ἀφαιρεῖται τὸν βίον; οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς ζώοις τὰ φυτὰ παραβάλλειν κομιδῇ βίαιον· τὰ μὲν γὰρ αἰσθάνεσθαι πέφυκε καὶ ἀλγεῖν καὶ φοβεῖσθαι καὶ βλάπτεσθαι, διὸ καὶ ἀδικεῖσθαι τοῖς δ' οὐδὲν ἐστὶν αἰσθητόν, οὕτως δ' οὐδὲ ἀλλότριον οὐδὲ κακὸν οὐδὲ βλάβη τις οὐδ' ἀδικία· καὶ γὰρ οἰκείωσεως πάσης καὶ ἀλλοτριώσεως ἀρχὴ τὸ αἰσθάνεσθαι, τὴν δ' οἰκείωσιν ἀρχὴν τίθενται δικαιοσύνης οἱ ἀπὸ Ζήνωνος. πῶς δ' οὐκ ἄλογον πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων ἐπ' αἰσθήσει μόνον ζῶντας ὀρῶντας νοῦν δὲ καὶ λόγον οὐκ ἔχοντας, πολλοὺς δὲ πάλιν ὠμότητι καὶ θυμῷ καὶ πλεονεξίᾳ τὰ φοβερῶτατα τῶν θηρίων ὑπερβεβληκότας, παιδοφόνους καὶ πατροκτόνους τυράννους καὶ βασιλέων ὑπουργούς, πρὸς μὲν τούτους οἶεσθαι <δίκαιόν τι> εἶναι ἡμῖν, πρὸς δὲ τὸν ἀροτῆρα βοῦν καὶ τὸν σύντροφον κύνα καὶ τὰ γάλακτι μὲν τρέφοντα κουρά δὲ κοσμοῦντα θρέμματα μηδὲν εἶναι, πῶς οὐ παραλογώτατόν ἐστι; Ἀλλ' ἐκεῖνο νῆ Δία τοῦ Χρυσίππου πιθανόν [ἦ], ὡς ἡμᾶς αὐτῶν καὶ ἀλλήλων οἱ θεοὶ χάριν ἐποίησαντο, ἡμῶν δὲ τὰ ζῶα, συμπολεμεῖν μὲν ἵππους καὶ συνθηρεύειν κύνας, ἀνδρείας δὲ γυμνάσια παρδάλεις καὶ ἄρκτους καὶ λέοντας· ἡ δ' ὕς (ἐνταῦθα γὰρ ἐστὶ τῶν χαρίτων τὸ ἡδιστον) οὐ δι' ἄλλο τι πλὴν θύεσθαι ἐγεγόνει, καὶ τῇ σαρκὶ

τὴν ψυχὴν ὁ θεὸς οἶον ἄλας ἐνέμιξεν, εὐοψίαν ἡμῖν μηχανώμενος· ὅπως δὲ ζωμοῦ καὶ παραδειπνίων ἀφθονίαν ἔχωμεν, ὅστρεά τε παντοδαπὰ καὶ ἀκαλήφας καὶ γένη πτηνῶν ποικίλα παρεσκεύασεν, οὐκ ἀλλαχόθεν, ἀλλ' [ὥς] αὐτοῦ μέγα μέρος ἐνταῦθα τρέψας εἰς γλυκυθυμίας, τὰς τιτθὰς ὑπερβαλλόμενος, καὶ καταπυκνώσας ταῖς ἡδοναῖς καὶ ἀπολαύσει τὸν περίγειον τόπον. ^[70]

193 (50) ὅτῳ δὴ ταῦτα δοκεῖ τι τοῦ πιθανοῦ καὶ θεῶ πρόποντος μετέχειν, σκοπεῖτω τί πρὸς ἐκεῖνον ἐρεῖ τὸν λόγον, ὃν Καρνεάδης ἔλεγεν, <ὥς> ἕκαστον τῶν φύσει γεγονότων, ὅταν τοῦ πρὸς ὃ πέφυκε καὶ γέγονε τυγχάνῃ τέλους, ὠφελεῖται κοινότερον δὲ <τὸ> τῆς ὠφελείας, ἣν εὐχρηστίαν οὗτοι λέγουσιν, ἀκουστέον· ἢ δ' ὅς φύσει γέγονε πρὸς τὸ σφαγῆναι καὶ καταβρωθῆναι· καὶ τοῦτο πάσχουσα τυγχάνει τοῦ πρὸς ὃ πέφυκε καὶ ὠφελεῖται. καὶ μὴν εἰ πρὸς ἀνθρώπων χρῆσιν ὁ θεὸς μεμηχάνηται τὰ ζῶα, τί χρησόμεθα μυῖαις, ἐμπίσι, νυκτερίσιν, κανθάροις, σκορπίοις, ἐχίδναις, ὧν τὰ μὲν ὁρᾶν εἰδεχθῇ καὶ θιγγάνειν μιὰ καὶ κατ' ὁδμὰς δυσανάσχετα καὶ φθέγγεται δεινὸν καὶ ἀτερπές, τὰ δ' ἀντικρυς ὀλέθρια τοῖς τυγχάνουσιν; φαλαίνας τε καὶ πρίστεις καὶ τὰ ἄλλα κήτη, 'ἃ μυρία βόσκειν' Ὅμηρός φησιν (μ 97) 'ἀγάζστονον Ἀμφιτρίτην', τί οὐκ ἐδίδαξεν ἡμᾶς ὁ δημιουργός, ὅπῃ χρήσιμα τῇ φύσει γέγονε; εἰ δ' οὐ πάντα φασὶν ἡμῖν καὶ πρὸς ἡμᾶς γεγονέναι, πρὸς τῷ σύγχυσιν ἔχειν πολλὴν καὶ ἀσάφειαν τὸν διορισμὸν οὐδὲ ἐκφεύγομεν τὸ ἀδικεῖν, ἐπιτιθέμενοι καὶ χρώμενοι βλαβερῶς τοῖς οὐ δι' ἡμᾶς ἀλλ' ὥσπερ ἡμεῖς κατὰ φύσιν γεγεννημένοις. ἐὼ λέγειν ὅτι τῇ χρεῖα τὸ πρὸς ἡμᾶς ὀρίζοντες οὐκ ἂν φθάνοιμεν ἑαυτοὺς ἔνεκα τῶν ὀλεθριωτάτων ζώων, οἷα κροκόδειλοι καὶ φάλαιναι καὶ δράκοντες, γεγονέναι συγχωροῦντες. ἡμῖν μὲν γὰρ οὐδὲν ἀπ' ἐκείνων ὑπάρχει τὸ παράπαν ὠφελεῖσθαι· τὰ δὲ ἀρπάζοντα καὶ διαφθείροντα τοὺς παραπίπτοντας ἀνθρώπους βορᾶ χρῆται, μηδὲν ἡμῶν κατὰ τοῦτο δρῶντα χαλεπώτερον, πλην ὅτι τὰ μὲν ἔνδεια καὶ λιμὸς ἐπὶ ταύτην ἄγει τὴν ἀδικίαν, ἡμεῖς δ' ὕβρει καὶ τρυφῆς ἔνεκα, <καὶ> παίζοντες πολλάκις ἐν θεάτροις καὶ κυνηγεσίοις, τὰ πλεῖστα τῶν ζώων φονεύομεν. ^[95]

194a* Porphyrius, Περὶ ἀγαλμάτων fr. 8 (Eusebius, Praep. Ev. 3.11.23). Τοῦ δ' αὖ πυρὸς τὴν δύναμιν προσειπόντες Ἥφαιστον ἀνθρωποειδὲς μὲν αὐτοῦ τὸ ἄγαλμα πεποιήκασιν, πῖλον δὲ περιέθεσαν κυάνεον τῆς οὐρανίου σύμβολον περιφορᾶς ἔνθα τοῦ πυρὸς τὸ ἀρχοειδές τε καὶ ἀκραιφνέστατον· τὸ δ' εἰς γῆν κατενεχθὲν ἐξ οὐρανοῦ πῦρ ἀτονώτερον, δεόμενόν τε στηρίγματος καὶ βάσεως τῆς ἐφ' ὕλης διὸ χωλεύει ὕλης δεόμενον εἰς ὑπέρεισμα. καὶ ἡλίου δὲ τὴν τοιάνδε δύναμιν ὑπολαβόντες Ἀπόλλωνα προσεῖπον ἀπὸ τῆς τῶν ἀκτίνων αὐτοῦ πάσεως· ἐννέα δ' ἐπάδουσιν αὐτῷ Μοῦσαι, ἢ θ' ὑποσελήνιος σφαῖρα καὶ ἑπτὰ πλανητῶν καὶ μία ἢ τῆς ἀπλανοῦς. περιέθεσαν δ' αὐτῷ τὴν δάφνην, τοῦτο μὲν ὅτι πυρὸς πλήρης τὸ φυτὸν καὶ διὰ τοῦτο ἀπεχθὲς δαίμοσιν, τοῦτο δ' ὅτι λάλον καιόμενον εἰς παράστασιν τοῦ προφητεύειν τὸν θεόν. Lydus, De mensibus 4. ^[15]

194b* (17) 86. Ὁ δὲ Χαιρωνεύς φησιν ὅτι τοῦ πυρὸς τὴν δύναμιν ... ἀκραιφνέστατον. Lydus, De mensibus 4.

194c* (20) 4 = Geoponica 11.2.4. Τὴν δάφνην δὲ οἱ παλαιοὶ τῷ Ἀπόλλωνι καθιεροῦσιν ὅτι πυρὸς πλήρης τὸ φυτόν, ὥς φησιν ὁ Πλούταρχος, καὶ ὁ Ἀπόλλων πῦρ· ἥλιος γάρ ἐστιν. ὅθεν καὶ ἀπεχθάνεται δαίμοσι τοῦτο τὸ φυτόν, καὶ ἔνθεν ἂν εἴῃ δάφνη ἐκποδὼν δαίμονες, καὶ ἐν ταῖς μαντείαις καίοντες ταύτην οἱ ἄνθρωποι παράστασιν προφητείας δοκοῦσιν εὐρηκέναι. Proclus in Platonis Timaeum, 1 p. ^[25]

195 415 Diehl. Καὶ δεῖ μεμνησθαι καὶ ὧν ὁ Χαιρωνεύς εἶπε περὶ τοῦ τῆς προνοίας ὀνόματος, ὡς Πλάτωνος οὕτως τὴν θείαν αἰτίαν καλέσαντος. Proclus in Euclidem, 2 p.

196*

35. Ποσότητα δὲ λέγουσιν αὐτὴν (sc. τὴν γωνίαν) ὅσοι φασὶ τὸ πρῶτον διάστημα ὑπὸ τὸ σημεῖον εἶναι τὴν γωνίαν· ὧν καὶ Πλούταρχος ἐστίν, εἰς τὴν αὐτὴν δόξαν συνωθῶν καὶ τὸν Ἀπολλώνιον. ‘δεῖ γὰρ εἶναι τι’ φησὶ ‘διάστημα πρῶτον ὑπὸ τὴν κλάσιν τῶν περιεχουσῶν γραμμῶν ἢ ἐπιφανειῶν.’ καίτοι γε συνεχοῦς ὄντος τοῦ ὑπὸ τὸ σημεῖον διαστήματος, ἀδύνατον τὸ πρῶτον λαβεῖν· ἐπ’ ἅπειρον γὰρ πᾶν διάστημα διαιρετόν, πρὸς τῷ καὶ ἐὰν ὅπως οὖν ἀφορίσωμεν τὸ πρῶτον καὶ δι’ ἐκείνου γραμμὴν ἀγάγωμεν, γίνεσθαι τρίγωνον ἄλλ’ οὐ μίαν γωνίαν. Prolegomenon in Hermogenis Περὶ στάσεων appendices (p. ^[10]

197* 217 Rabe). ἐκ τῶν Πλουτάρχου εἰς τὸν Πλάτωνος Γοργίαν. ‘Ὅρος ῥητορικῆς κατὰ Γοργίαν· ῥητορικὴ ἐστὶ τέχνη περὶ λόγους τὸ κῦρος ἔχουσα, πειθοῦς δημιουργὸς ἐν πολιτικοῖς λόγοις περὶ παντὸς τοῦ προτεθέντος πιστευτικῆς καὶ οὐ διδασκαλικῆς· εἶναι δὲ αὐτῆς τὴν πραγματείαν ἰδίαν μάλιστα περὶ δίκαια καὶ ἄδικα ἀγαθὰ τε καὶ κακὰ καλὰ τε καὶ αἰσχροῖα. Schol. ^[5]

198* in Plat. Gorg. 462E (p. 307.12 Hermann). ‘Ἰστέον ὅτι διαφέρει ἐπιτήδευμα καὶ ἐπιτήδευσις· αὕτη μὲν γὰρ ἐνέργειαν δηλοῖ, ἐκεῖνο δὲ οἶον οὐσίαν, ὡς φησι Πλούταρχος. Ibid.

199* 495D (p. 318.26 Hermann). ‘Ὡ σοφώτατέ συ· κατ’ εἰρωνείαν ὑπὸ Καλλικλέος εἴρηται, ὡς φησι Πλούταρχος. Stobaeus 1.

200 49.60 (1 p. 445 W). τοῦ αὐτοῦ (sc. Πορφυρίου). Τὰ δὲ παρ’ Ὀμήρῳ περὶ τῆς Κίρκης λεγόμενα θαυμαστὴν ἔχει τὴν περὶ ψυχὴν θεωρίαν. λέγεται γὰρ οὕτως (κ 239) ‘οἱ δὲ συὼν μὲν ἔχον κεφαλὰς φωνήν τε τρίχας τε καὶ δέμας· αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος ὡς τὸ πάρος περ’· Ἔστι τοίνυν ὁ μῦθος αἴνιγμα τῶν περὶ ψυχῆς ὑπὸ τε Πυθαγόρου λεγομένων καὶ Πλάτωνος, ὡς ἄφθαρτος οὕσα τὴν φύσιν καὶ αἰδῖος, οὐ τι μὴν ἀπαθὴς οὐδ’ ἀμετάβλητος, ἐν ταῖς λεγομέναις φθοραῖς καὶ τελευταῖς μεταβολῇν ἴσχει καὶ μετακόσμησιν εἰς ἕτερα σώματων εἶδη, καθ’ ἡδονὴν διώκουσα τὸ πρόσφορον καὶ οἰκεῖον ὁμοιότητι καὶ συνηθείᾳ βίου διαίτης· ἔνθα δὲ τὸ μέγα παιδείας ἐκάστω καὶ φιλοσοφίας ὄφελος, ἂν μνημονεύουσα τῶν καλῶν ἢ ψυχὴ καὶ δυσχεραίνουσα τὰς αἰσχροὺς καὶ παρανόμους ἡδονὰς δύνηται κρατεῖν καὶ προσέχειν αὐτῇ καὶ φυλάττειν, μὴ λάθῃ θηρίον γενομένη καὶ στέρξασα σώματος οὐκ εὐφυοῦς οὐδὲ καθαροῦ πρὸς ἀρετὴν φύσιν ἄμουςον καὶ ἄλογον καὶ τὸ ἐπιθυμοῦν καὶ θυμούμενον μᾶλλον ἢ τὸ φρόνιμον αὐξάνοντος καὶ τρέφοντος. αὐτῆς γὰρ τῆς μετακοσμήσεως εἰμαρμένη καὶ φύσις ὑπὸ Ἐμπεδοκλέους δαίμων ἀνηγόρευται ‘σαρκῶν ἄλλογνῶτι περιστέλλουσα χιτῶνι’ (B 126) καὶ μεταμπίσχουσα τὰς ψυχάς, Ὅμηρος δὲ τὴν ἐν κύκλῳ περίοδον καὶ περιφορὰν παλιγγενεσίας Κίρκην προσηγόρευκεν, Ἥλιου παῖδα τοῦ πᾶσαν φθορὰν γενέσει καὶ γένεσιν αὐτὴν ἄλιν φθορᾷ συνάπτοντος αἰὲ καὶ συνείροντος. Αἰαίη δὲ νῆσος ἢ δεχομένη τὸν ἀποθνήσκοντα μοῖρα καὶ χώρα τοῦ περιέχοντος, εἰς ἣν ἐμπεσοῦσαι πρῶτον αἱ ψυχαὶ πλανῶνται καὶ ξενοπαθοῦσι καὶ ὀλοφύρονται καὶ οὐκ ἴσασι· ὅπῃ ζῶφος ‘οὐδ’ ὅπῃ ἡέλιος φαεσίμβροτος εἷς’ ὑπὸ γαῖαν’ (κ 191), ποθοῦσαι δὲ καθ’ ἡδονὰς τὴν συνήθη καὶ σύντροφον ἐν σαρκὶ καὶ μετὰ σαρκὸς διαίταν ἐμπίπτουσιν αὐθις εἰς τὸν κυκεῶνα, τῆς γενέσεως μιγνύσης εἰς ταῦτα καὶ κυκώσης ὡς ἀληθῶς αἰδῖα καὶ θνητὰ καὶ φρόνιμα καὶ παθητὰ καὶ ὀλύμπια καὶ γηγενῆ, θελγόμεναι καὶ μαλασσόμεναι ταῖς ἀγοῦσαις αὐθις ἐπὶ τὴν γένεσιν ἡδοναῖς, ἐν ᾧ δὲ μάλιστα πολλῆς μὲν εὐτυχίας αἱ ψυχαὶ δέονται πολλῆς δὲ σωφροσύνης, ὅπως μὴ τοῖς κακίστοις ἐπισπόμεναι καὶ συνενδοῦσαι μέρεσιν ἢ πάθειν αὐτῶν κακοδαίμονα καὶ θηριώδη βίον ἀμείψωσιν. ἢ γὰρ λεγομένη καὶ νομιζομένη τῶν ἐν Ἄιδου τρίδος ἐνταῦθα που τέτακται περὶ τὰ τῆς ψυχῆς σχιζομένη μέρη, τὸ λογιστικὸν καὶ θυμοειδὲς καὶ ἐπιθυμητικόν, ὧν ἕκαστον ἀρχὴν ἐξ αὐτοῦ καὶ ῥοπὴν ἐπὶ τὸν οἰκεῖον βίον ἐνδίδωσι. καὶ οὐκέτι ταῦτα μῦθος οὐδὲ ποίησις ἄλλ’ ἀλήθεια καὶ φυσικὸς λόγος. ὧν μὲν γὰρ ἐν τῇ μεταβολῇ καὶ γένεσιν τὸ ἐπιθυμητικὸν ἐξανθοῦν ἐπικρατεῖ καὶ δυναστεύει, τούτοις εἰς ὀνώδη καὶ <ὠύδη> σώματα καὶ βίους θολεροὺς καὶ ἀκαθάρτους ὑπὸ φιληδονίας καὶ γαστριμαργίας φησὶ γίνεσθαι τὴν μεταβολήν. ^[45]

- 200 (50) ὅταν δὲ φιλονεικίαις σκληραῖς καὶ φονικαῖς ὠμότησιν ἕκ τινος διαφορᾶς ἢ δυσμενεῖας ἐξηγγριωμένον ἔχουσα παντάπασιν ἢ ψυχὴ τὸ θυμοειδὲς εἰς δευτέραν γένεσιν ἀφίκηται, πλήρης οὕσα προσφάτου πικρίας καὶ βαρυφροσύνης ἔρριπεν ἑαυτὴν εἰς λύκου φύσιν ἢ λέοντος, ὥσπερ ὄργανον ἀμυντικὸν τὸ σῶμα τῷ κρατοῦντι προσιεμένη πάθει καὶ περιαρμόσασα. διὸ δεῖ μάλιστα περὶ τὸν θάνατον ὥσπερ ἐν τελετῇ καθαρεύοντα παντὸς ἀπέχειν πάθους φαύλου τὴν ψυχὴν καὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν χαλεπὴν κοιμήσαντα καὶ φθόνους καὶ δυσμενεῖας καὶ ὀργὰς ἀπωτάτω τιθέμενον τοῦ φρονοῦντος ἐκβαίνειν τοῦ σώματος. οὗτος ὁ χρυσόρραπις Ἑρμῆς ἀληθῶς ὁ λόγος ἐντυγχάνων καὶ δεικνύων ἐναργῶς τὸ καλὸν ἢ παντάπασιν εἶργει καὶ ἀπέχει τοῦ κυκεῶνος, ἢ πιοῦσαν ἐν ἀνθρωπίνῳ βίῳ καὶ ἦθει διαφυλάσσει πλεῖστον χρόνον, ὡς ἀνυστόν ἐστι. Stobaeus 1. ^[65]
- 201 49.61 (1 p. 448 W.). τοῦ αὐτοῦ. Πάλιν αἰνιττόμενος ὅτι ταῖς τῶν εὐσεβῶς βεβιωκότων ψυχαῖς μετὰ τὴν τελευτὴν οἰκεῖός ἐστι τόπος ὁ περὶ τὴν σελήνην, ὑπεδήλωσεν εἰπὼν (δ 563) ‘ἀλλὰ ς’ ἐς ἡλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης ἀθάνατοι πέμψουσιν, ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθυσ’, ἡλύσιον μὲν πεδίον εἰκότως προσειπὼν τὴν τῆς σελήνης ἐπιφάνειαν ὑφ’ ἡλίου καταλαμπομένην, ‘ὅτ’ ἀέξεται ἀλίου ἀυγαῖς’ ὡς φησι Τιμόθεος (fr. 13 Diehl), πέρατα δὲ γῆς τὰ ἄκρα τῆς νυκτός, ἣν σκιὰν τῆς γῆς εἶναι λέγουσιν οἱ μαθηματικοί, πολλάκις ἐπιψαύουσιν τῆς σελήνης, ὡς τοῦτο τῆς γῆς πέρας ἐχούσης, οὗ τῇ σκιᾷ μακρότερον οὐκ ἐξικνεῖται. Stobaeus 3. ^[10]
- 202* 1.199 (3 p. 150 H.). Πυθαγορικά· Καὶ μὴν οὐδὲν ἐστὶν οὕτω τῆς Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας ἴδιον, ὡς τὸ συμβολικόν, οἷον ἐν τελετῇ μεμιγμένον φωνῇ καὶ σιωπῇ διδασκαλίας γένος· ὥστε μὴ λέγειν ‘αἰέσω ξυνετοῖσι, θύρας δ’ ἐπίθεσθε βέβηλοι’, ἀλλ’ αὐτόθεν ἔχειν φῶς καὶ χαρακτηῖρα τοῖς συνήθεσι τὸ φραζόμενον, τυφλὸν δὲ καὶ ἄσημον εἶναι τοῖς ἀπείροις, ὡς γὰρ ὁ ἄναξ ὁ ἐν Δελφοῖς οὔτε λέγει οὔτε κρύπτει ἀλλὰ σημαίνει κατὰ τὸν Ἡράκλειτον (V. S. B. 93), οὕτω τῶν Πυθαγορικῶν συμβόλων καὶ τὸ φράζεσθαι δοκοῦν κρυπτόμενόν ἐστι καὶ τὸ κρύπτεσθαι νοοῦμενον. Stobaeus 3. ^[10]
- 203* 13.68 (3 p. 468 H.). Θεμιστίου Περὶ ψυχῆς. Εἰ μὲν οὖν ὀρθῶς ἐπὶ Πλάτωνος εἶπε Διογένης ‘τί δαὶ ὄφελος ἡμῖν ἀνδρὸς ὃς πολὺν ἤδη χρόνον φιλοσοφῶν οὐδένα λελύπηκεν;’ ἔτεροι κρινοῦσιν· ἴσως γὰρ ὡς τὸ μέλι δεῖ καὶ τὸν λόγον τοῦ φιλοσόφου τὸ γλυκὺ δηκτικὸν ἔχειν τῶν ἡλκωμένων. Stobaeus 4. ^[5]
- 204* 22.89 (4 p. 530 H.). Θεμιστίου ἐκ τοῦ Περὶ ψυχῆς. Ἀλλ’ οὖν μάλιστα διψῶν ἀπέθανε τῆς γυναικός, ἐρῶν ἐρώσης ἀπολειπόμενος. ** οὐθὲν εἰπεῖν οὔτε ποιῆσαι πρὸς αὐτὴν ἰταμόν ἐτόλμησαν, ἀλλ’ οὕτως ἐνεκαρτέρησαν ἀμφοτέροι τῷ πρέποντι, ὥσπερ ἀποδείξασθαι θέλοντες ὅτι πλεῖστον αἰδοῦς ἔρωτι δικαίῳ μέτεστιν. ὅθεν ἔμοιγε πλεῖστον αὕτῃ φαίνεται χρόνον ἀνὴρ συμβεβιωκέναι· πάντα γὰρ διόλου τὸν δεκαετῆ χρόνον ὁμαλῶς συνεβίωσεν. αἱ δ’ ἄλλαι συνοικοῦσιν οὐ συμβιοῦσιν, ὅταν λυπῶσι τοὺς [μὲν] ἄνδρας ἢ ζηλοτυπῶσιν ἢ διαφέρωνται περὶ χρημάτων ἢ κακῶς λέγωσιν ἢ φεύγωσι θρυπτόμεναι τὰς φιλοφροσύνας καὶ συνδιαιτήσεις· ὥστ’ ἂν τοῦτον ἐξαιρῆς τὸν χρόνον ἐν ᾧ ταῦτα πράττουσιν, ἀπολείπεται βραχὺς ἐκεῖνος ὁ τῆς συμβιώσεως. Stobaeus 4. ^[15]
- 205* 50.29 (5 p. 1032 H.). ἐκ τοῦ Θεμιστίου Περὶ ψυχῆς. Καίτοι περί γε τῶν γερόντων ὁ Σοφοκλῆς εἶρηκε χαριέντως (O. T. 961) ‘σμικρὰ παλαιὰ σώματ’ εὐνάξει ῥοπή· καταγωγῇ γὰρ ἔοικεν ὁ γεροντικὸς θάνατος, ἐκβολὴ δὲ καὶ ναυάγιόν ἐστιν ὁ τῶν νέων· ἐκπίπτει γὰρ ἢ ψυχὴ βία συντριβομένου τοῦ σώματος. Stobaeus 4. ^[5]
- 206* 52.45 (5 p. 1086 H.). Θεμιστίου ἐκ τοῦ Περὶ ψυχῆς. Ὅπου τὸν ἀπὸ τῆς Στοᾶς φιλόσοφον Ἀντίπατρον ἀποθνήσκοντα λέγουσιν ἐν εὐτυχίματος μέρει διακεῖσθαι καὶ τὴν ἐκ Κιλικίας αὐτῷ γενομένην εἰς Ἀθήνας εὐπλοῖαν. Stobaeus 3. ^[5]

- 207* 33.16 (3 p. 681 H.). Πλουτάρχου. Περὶ τῆς καθ' Ὁμηρον ἔχεμυθίας διὰ τούτων σαφῶς δείκνυται· λέγει γὰρ (B 246—247) 'Θερσίτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἑὼν ἀγορητῆς ἴσχεο, μῆδ' ἔθελ' οἷος ἐριζέμεναι βασιλῆϊ'. καὶ τοῦ Τηλεμάχου εἰπόντος (τ 40) 'ἦ μάλα τις θεῶν ἔνδον, οἱ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν' ἐπιλαμβανόμενος ὁ πατήρ ἔφη (τ 42—43) 'σίγα καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε μῆδ' ἐρέεινε· αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν οἱ Ὀλυμπον ἔχουσι'. τοῦτο ἐκσίγησιν οἱ Πυθαγορικοὶ καλοῦντες οὐδὲν ἀπεκρίνοντο τοῖς περὶ θεῶν ὅ τι τύχοιεν ἰταμῶς καὶ εὐχερῶς ἐρωτῶσι. Stobaeus 4. ^[10]
- 208 36.23 (5 p. 873 H.). Πορφυρίου ἐκ τοῦ Περὶ Στυγός. 'Ἡ τε ἰτέα αὕτη τὸν καρπὸν ἀποβάλλει πρὶν ἐκθρέψαι· διὸ 'ὠλεσίκαρπον' αὐτὴν ὁ ποιητῆς ὀνομάζει (κ 510). καὶ μέντοι ἰσθόρηται ὡς μετὰ οἴνου δοθεὶς ὁ ταύτης καρπὸς ἀγόνους ποιεῖ τοὺς πίνοντας καὶ κατασβέννυσσι τὸ σπέρμα καὶ μαραίνει τὴν γόνιμον ὁρμήν. Stobaeus 4. ^[5]
- 209 41.57 (5 p. 944 H.). ἐκ τῶν Πορφυρίου Περὶ Στυγός. 'Ἡ τε γὰρ αἰγείρος, ὡς φασιν ἄλλοι τε καὶ Πλούταρχος, φιλοπενθήs καὶ ἀτελὴς πρὸς καρπογονίαν. διὸ καὶ Σοφοκλῆς ἔν τισί φησιν (fr. 535 Nauck, 593 Pearson) 'οὐ χρή ποτ' ἀνθρώπων μέγαν ὄλβον ἀποβλέψαι· τανυφλοίου γὰρ ἰσαμέριος φύλλοις τις αἰγείρου βιοτὰν ἀποβάλλει'. Stobaeus 4. ^[5]
- 210 50.19 (5 p. 1024 H.). Πλουτάρχου. Νέοις δὲ ζηλωτέον τοὺς γέροντας, κατὰ Σιμωνίδην (Semonides, fr. 5 Diehl) 'ἄθληλος ἵππῳ πῶλος ὥς ἅμα τρέχειν'. καθάπερ φησὶν ὁ Πλάτων ἐπὶ τοῦ μιγνυμένου πρὸς ὕδωρ ἀκράτου μαινόμενον θεὸν ἐτέρῳ θεῷ νήφοντι σωφρονίζεσθαι (Legg. 773D). Syncellus, Chronographia I 625 Dindorf. ^[5]
- 211 Οὗτος καὶ τὸν Ἰούλιον Κᾶνον, ἓνα τῶν Στωικῶν φιλοσόφων, ἀνεῖλε· περὶ οὗ παράδοξον Ἑλλήσιν, ὡς δοκῶ, πέπλασται. ἀπαγόμενος γὰρ πρὸς τὸ θανεῖν ἀταράχως λέγεται τινὶ τῶν ἐταίρων Ἀντιόχῳ τοῦνομα, Σελευκεῖ, συνεπομένῳ προειπεῖν, ὡς ἐντεύξεται αὐτῷ κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα μετὰ τὴν ἔξοδον, καὶ διαπορήσει τι τῶν σπουδῆς ἀξίων, καὶ ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας Ῥεκτός, εἷς τῶν ἐταίρων, ὑπὸ Γαίῳ φονευθήσεται. ἃ καὶ γέγονεν, τοῦ μὲν ἀναιρεθέντος τριταίου, τοῦ δ' Ἀντιόχου τὴν ἐποψίαν εἰπόντος τῆς νυκτός, ὅτι φανεὶς Ἰούλιος Κᾶνος τὰ περὶ διαμονῆς τῆς ψυχῆς καὶ καθαρωτέρου φωτός μετὰ τὴν ἔξοδον διηγήσατο. ταῦτα Πλούταρχος ὁ Χαιρωνεὺς ἰστορεῖ. Theodoretus, Cur. ^[10]
- 212 Graec. Affect. 1.468a. Ὅτι δὲ καὶ τῶν Διονυσίων καὶ τῶν Παναθηναίων καὶ μέντοι τῶν Θεσμοφορίων καὶ τῶν Ἑλευσινίων τὰς τελετὰς Ὀρφεύς, ἀνὴρ Ὀδρύσης, εἰς τὰς Ἀθήνας ἐκόμισε, καὶ εἰς Αἴγυπτον ἀφικόμενος τὰ τῆς Ἰσίδος καὶ τοῦ Ὀσίριδος εἰς τὰ τῆς Διοῦς καὶ τοῦ Διονύσου μετατέθεικεν ὄργια, διδάσκει μὲν Πλούταρχος ὁ ἐκ Χαιρωνείας τῆς Βοιωτίας. Ibid. ^[5]
- 213 1.510b. Ὅτι πρῶτους θεοὺς ἐνόμισαν καὶ Αἰγύπτιοι καὶ Φοίνικες καὶ μέντοι καὶ Ἕλληνες ἥλιον καὶ σελήνην καὶ οὐρανὸν καὶ γῆν καὶ τᾶλλα στοιχεῖα· τοῦτο γὰρ δὴ καὶ ὁ Πλάτων καὶ ὁ Σικελιώτης Διόδωρος καὶ ὁ Χαιρωνεὺς ἐδίδαξε Πλούταρχο ς. Tzetzes, Chiliades 1. ^[5]
- 214* 812—820. περὶ τοῦ ἱματίου Ἀντισθένης Συβαρίτου. Τοιοῦτον τὸ ἱμάτιον ὑπῆρχεν Ἀντισθένης· ἦν σοῦσον ἀλουργές πεντεκαίδεκαπηχυαῖον, ἔχον μὲν ζῶδα καὶ θεοὺς καὶ Περσικὰ καὶ σοῦσα, μαργάροις ἡσκημένα τε καὶ λίθοις τιμαλφῆσι, χειρίδι δὲ θατέρᾳ μὲν εἶχε τὸν Ἀντισθένην ἐν δὲ θατέρᾳ Σύβαριν, τὴν πόλιν Ἀντισθένης. τοῦτο δὲ Διονύσιος, ὁ πρότερος κρατήσας, εἰς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα νομισμάτων Καρχηδονίοις ἐμπολεῖ· Πλούταρχος οἶμαι γράφει. Marc. ^[10]
- 215 [1t] gr. 196 EK ΤΩΝ ΤΟΥ ΧΑΙΡΩΝΕΩΣ Ὅτι οὐ τὸ ἐπιστητὸν αἴτιον τῆς ἐπιστήμης, ὡς Ἀρκεσίλαος· οὕτω γὰρ καὶ ἡ ἀνεπιστημοσύνη τῆς ἐπιστήμης αἰτία φανεῖται.
- 215b (4) Ὅτι οὐχ ἡ ψυχὴ τρέπει ἑαυτὴν εἰς τὴν τῶν πραγμάτων κατάληψιν καὶ ἀπάτην κατὰ τοὺς ἀπὸ τῆς Στοᾶς. πῶς γὰρ αἰτία ἑαυτῇ γνώσεως ἡ ψυχὴ καὶ ἀγνοίας, μήπω αὐτὰς ἔχουσα ἀρχήν; Ὅτι

μόνῳ τῷ Πλάτῳ ῥᾶστον ἀποδοῦναι τὸν λόγον, εἰς λήθην καὶ ἀνάμνησιν ἀναφέροντι τὴν γνῶσιν καὶ τὴν ἄγνοιαν. ^[10]

215d (11) Ὅτι ἔννεισιν μὲν αἱ ἐπιστῆμαι, κρύπτονται δὲ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐπεισοδίων ὁμοίως τῇ ὑπὸ Δημαράτου πεμφθείσῃ δέλτῳ. Ὅτι καὶ τὸ ζητεῖν καὶ τὸ εὐρίσκειν δηλοῖ τὴν ἀνάμνησιν· οὔτε γὰρ ζητήσεien ἂν τις οὐ ἔστιν ἀνεννόητος οὔτε ἀνέυροι διὰ γε ζητήσεως λέγεται γὰρ εὐρίσκειν καὶ ὁ κατὰ περίπτωσιν. ^[15]

215f (18) Ὅτι ἄπορον ὄντως εἰ οἷόν τε ζητεῖν καὶ εὐρίσκειν, ὥς ἐν Μένωνι (81d) προβέβληται· οὔτε γὰρ ἂ ἴσμεν, μάταιον γάρ· οὔτε ἂ μὴ ἴσμεν, κἂν γὰρ περιπέσωμεν αὐτοῖς, ἀγνοοῦμεν, ὥς τοῖς τυχοῦσιν. οἱ μὲν γὰρ Περιπατητικοὶ τὸν δυνάμει νοῦν ἐπενόησαν· ἡμεῖς δ' ἠποροῦμεν ἀπὸ τοῦ ἐνεργείᾳ εἰδέναι καὶ μὴ εἰδέναι. ἔστω γὰρ εἶναι τὸν δυνάμει νοῦν, ἀλλ' ἔτι ἀπορία ἡ αὐτή· πῶς γὰρ οὗτος νοεῖ; ἢ γὰρ ἂ οἶδεν ἢ ἂ οὐκ οἶδεν. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Στοᾶς τὰς φυσικὰς ἐννοίας αἰτιῶνται· εἰ μὲν δὴ δυνάμει, ταὐτὸ ἐροῦμεν· εἰ δὲ ἐνεργείᾳ, διὰ τί ζητοῦμεν ἂ ἴσμεν; εἰ δὲ ἀπὸ τούτων ἄλλα ἀγνοούμενα, πῶς ἄπερ οὐκ ἴσμεν; οἱ δὲ Ἐπικούρειοι τὰς προλήψεις· ἂς εἰ μὲν διηρθρωμένας φασί, περιττὴ ἡ ζήτησις· εἰ δὲ ἀδιαρθρώτους, πῶς ἄλλο τι παρὰ τὰς προλήψεις ἐπιζητοῦμεν, ὃ γε οὐδὲ προειλήφαμεν; Ὅτι καὶ ἡ ἀλήθεια τὸ ὄνομα δηλοῖ λήθης ἐκβολὴν εἶναι τὴν ἐπιστήμην, ὃ ἔστιν ἀνάμνησις. ^[30]

215h (34) Ὅτι καὶ οἱ μητέρα τῶν Μουσῶν τὴν Μνημοσύνην εἰπόντες αὐτὸ τοῦτο ἐνδείκνυνται· αἱ μὲν γὰρ Μοῦσαι τὸ ζητεῖν παρέχονται, ἡ δὲ Μνημοσύνη τὸ εὐρίσκειν. Ὅτι καὶ οἱ πολλοὶ τὸ ἀγνοεῖν ἐπιλελῆσθαι λέγοντες τῷ αὐτῷ μαρτυροῦσι· λανθάνειν γὰρ ἡμᾶς φαμεν ἄπερ ἀγνοοῦμεν, καὶ λαθραῖα πράγματα καλοῦμεν τὰ ἀγνοούμενα. ^[35]

215j (40) Ὅτι καὶ προβιοτῆς ἀναμνήσεις ἱστοροῦνται, οἷα καὶ ἡ τοῦ Μύρωνος. Ὅτι καὶ ὅσοι γαλῆν φοβοῦνται ἢ σαῦρον ἢ χελώνην, οὓς εἰδέναι αὐτός· καὶ ὁ Τιβερίου ἀδελφιδοῦς ἄρκτους θηρῶν καὶ λέοντας, ὅμως ἀλεκτρυόνα οὐδὲ ἰδεῖν ἠδύνατο· φαρμακοπώλην δὲ τινα εἰδέναι ὑπὸ μὲν ἀσπίδων καὶ δρακόντων μηδὲν ἀσχεῖν, μύωπα δὲ φεύγειν μέχρι βοῆς καὶ ἐκστάσεως. ^[45]

215k (42) Θεμίσων δὲ ὁ ἰατρός τὰ μὲν ἄλλα πάθη πάντα μετεχειρίζετο, τὸν δὲ ὑδροφόβαν εἴ τις καὶ ὠνόμασε μόνον, ἐταράττετο καὶ ὅμοια ἔπασχε τοῖς ὑπ' αὐτοῦ κατεχομένοις ὧν αἰτίαν εἶναι τὴν ἀνάμνησιν τῆς προπαθείας.

215l (52) Ὅτι αἱ τῶν προπαθειῶν σφοδρότεραι τυποῦσι τὰς μνήμας εἰς δύο γενέσεις· οἷον τὸ Πολεμάρχου καὶ τῶν ἐν Κορίνθῳ ὑπὸ τῷ μεγάλῳ σεισμῷ καὶ τὸ ἐν Ἀμοργῷ τοῦ Δημητρίου ἐγγεγραμμένον τῷ τάφῳ. Ὅτι ὅμοια πάσχουσι καὶ οἱ ποταμοὺς μᾶλλον ἢ θάλατταν δεδοικότες καὶ οἱ πρὸς τὰ ὕψη ταραττόμενοι. ^[55]

216 Ibid. παρὰ τοῦ αὐτοῦ συστάσεις ἕτεραι. Ὅτι τὰ νεογενῆ παιδία ἀμειδῇ ἔστι καὶ ἄγριον βλέπει μέχρι τριῶν σχεδὸν ἑβδομάδων ὑπνώττοντα τὸν πλείω χρόνον· ἀλλ' ὅμως ποτὲ καθ' ὕπνους καὶ πολλάκις γελᾷ καὶ διαχεῖται. ^[5]

216a (2) τίνα οὖν τρόπον ἄλλον τοῦτο συμβαίνει ἢ τῆς ψυχῆς τότε ἀπὸ τῆς δίνης τοῦ ζώου ἀναφερούσης καὶ κατὰ τὰς ἑαυτῆς προπαθείας κινουμένης; Ὅτι καὶ αἱ πρὸς τάδε ἢ τάδε εὐφυΐαι τοῦτον ἀποβαίνουσι τὸν τρόπον.

216c (10) Ὅτι τὸ μὲν λέγειν οὕτω πεφυκέναι παχύ τε καὶ ἰδιωτικὸν καὶ ἄρκοῦν πρὸς πᾶσαν ἀπόκρισιν. ἀλλ' οἷον τὸ πεφυκέναι ζητητέον ὅμως· ἄλλο γὰρ ἄλλου, ὥς τῆς λογικῆς ψυχῆς τὸ ἀπὸ τῶν προεγνωσμένων τὰ παρόντα ἀναγνώριζειν. Ὅτι ἔσωθεν ἐκφέρομεν τὰς τῶν ζητημάτων ἐπιστήμας, δηλοῖ τὸ πρὸς τὴν εὕρεσιν συντεινομένους εἶσω βλέπειν.

216e (18)

Ὅτι καὶ ἡ εὐφροσύνη ἢ ἐπὶ τοῖς εὐρήμασι δηλοῖ τὸν ἀναγνωρισμὸν τῆς ὅτι μάλιστα οἰκείας ἡμῖν ἀληθείας ἐν τῷ μέσῳ χρόνῳ οἷον ἀπολομένης. Ὅτι Βίων ἠπόρει περὶ τοῦ ψεύδους, εἰ καὶ αὐτὸ κατ' ἀνάμνησιν ὥς τούναντίον γε, ἢ οὐ· καὶ τί ἡ ἀλογία. ^[20]

216*f (21) ἢ ῥητέον ὥς καὶ τοῦτο γίγνεται κατὰ τὸ εἶδωλον τοῦ ἀληθοῦς· τὸ δὲ εἶδωλον εἶναι τοῦτο, ὅπερ ἀληθὲς οὐκ ἂν τις νομίσειεν, εἰ μὴ πῃ εἰδείῃ τὸ ἀληθές. Ὅτι Στράτων ἠπόρει, εἰ ἔστιν ἀνάμνησις, πῶς ἄνευ ἀποδείξεων οὐ γιγνόμεθα ἐπιστήμονες, πῶς δὲ οὐδεὶς αὐλητῆς ἢ κιθαριστῆς γέγονεν ἄνευ μελέτης. ^[25]

216*g (27) ἢ μάλιστα μὲν γεγόνασί τινες καὶ αὐτοδίδακτοι· Ἡράκλειτος, ὁ Αἰγύπτιος γεωργός, Φήμιος ὁ Ὀμήρου, Ἀγάθαρχος ὁ γραφεύς. εἶτα καὶ αἱ ψυχαὶ πολλῶ τῷ κάρῳ κατεχόμεναι τῆς γενέσεως πολλῆς πρὸς ἀνάμνησιν δέονται τῆς μολείας· διὸ καὶ τῶν αἰσθητῶν χρῆζουσιν. Ibid. ^[30]

217 Ἐπιχειρημάτων διαφόρων συναγωγὴ δεικνύντων ἀναμνήσεις εἶναι τὰς μαθήσεις ἐκ τῶν τοῦ Χαιρωνέως Πλουτάρχου. Εἰ ἄφ' ἐτέρου ἕτερον ἐννοοῦμεν. ^[1]

217a (4) οὐκ ἂν εἰ μὴ προέγνωστο. τὸ ἐπιχείρημα Πλατωνικόν. Εἰ προστίθεμεν τὸ ἐλλεῖπον τοῖς αἰσθητοῖς. ^[5]

217b (6) καὶ αὐτὸ Πλατωνικόν. Εἰ παῖδες εὐμαθέστεροι, ὥς ἐγγίους τῆς προβιοτῆς, ἐν ἧ ἡ μνήμη ἐσώζετο.

217c (8) ἐπιπόλαιος ὁ λόγος. Εἰ ἄλλοι πρὸς ἄλλο μάθημα ἐπιτηδειότεροι.

217e (11) Εἰ πολλοὶ αὐτοδίδακτοι ὅλων τεχνῶν. Εἰ πολλὰ παιδία ὑπνώττοντα γελαῖ, ὕπαρ δὲ οὐπω· πολλὰ δὲ καὶ ὄναρ ἐφθέγγατο, ἄλλως οὐπω φθεγγόμενα.

217g (14) Εἰ ἔνιοι καὶ ἀνδρεῖοι ὄντες ὅμως φοβοῦνται φαῦλα ἄττα, οἷον γαλῆν ἢ ἀλεκτρυόνα, ἀπ' οὐδεμιᾶς φανεραῆς αἰτίας. Εἰ μὴ ἔστιν ἄλλως εὐρίσκειν. ^[15]

217h (17) οὔτε γὰρ ἂ ἴσμεν ζητήσκειν ἂν τις, οὔτε ἂ μηδαμῶς ἴσμεν πρότερον, ἀλλ' οὐδ' ἂν εὔροιμεν ἂ μὴ ἴσμεν. Εἰ ἡ ἀλήθεια κατ' ἀφαίρεσιν τῆς λήθης ἔντευξις τοῦ ὄντος ἐστίν.

217i (20) λογικὴ ἡ ἐπιχείρησις. Εἰ ἡ μήτηρ τῶν Μουσῶν Μνημοσύνη, ὥς ἡ ἀδιάρθρωτος μνήμη τῶν ζητήσεων αἰτία.

217k (24) Εἰ, ἅπερ ἀδύνατον γινώσκειν, οὐδὲ ζητοῦμεν. ἀλλὰ τὸ ἐπιχείρημα πάλιν ἀπὸ τῆς εὐρέσεως. Εἰ τοῦ ὄντος ἡ εὐρεσις πάντως, ὅτι καὶ θεωρημάτων· καὶ ποῦ οὖν ὄντων; ἢ δῆλον ὅτι ἐν ψυχῇ.

^[25]